REGD. NO. M. 3152. ఉగాది సంచిక ESTD 1930

జమీన్ రైతు

సంపుటి — 23
సంచిక — 14
★
6—4—51
శుక్రవారం

మేనేజింగ్ ఎడిటర్: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు. ★ నెల్లూరు ★ సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

రంగాగారికి విజయావకాశం

ధర్మక్షేత్రే కురుక్షేత్రే
సమవేతాః యుయుత్సవః
మామకాః పాండవాశ్చైవ
కిమకుర్వత సంజయ

అని నాడు, ధృతరాష్ట్రుడొక్కడుమాత్రం స్వార్థాభిమానంతో కురుక్షేత్ర యుద్ధసన్నాహాలనుగూర్చి అడిగితే, నేడు రాజకీయ పరిజ్ఞానమున్న ప్రతి ఆంధ్రుడు రేపు విజయవాడలో మంత్రివర్గం రాష్ట్రకాంగ్రెస్ వర్గీయుల మధ్య జరుగబోవుయుద్ధపరిస్థితినిగూర్చి ఆత్రుతతో అడుగుతున్నారు.

సమాధానంకూడా భగవద్గీతలో చెప్పినట్టే, యిరువర్గాలవారు వ్యూహాలుపన్నుకొంటున్నారు. ఏవిధంగానైనా గెలవాలనే పట్టుదలతోవున్నారు. రెండు గ్రూపులలోని అతిరథులు, మహారథులు తమతమ వాహినులను సంఘటితపరచే ప్రయత్నంలో నిమగ్నులై యున్నారు.

గత రెండు మూడు వారాలుగా ప్రారంభమయిన ప్రచార దుమారము, ఎన్నిక సమీపించేకొద్దీ దట్టం అవుతున్నది. ఈ ప్రచారంలో ఎవరెవరికెంతెంతబలం నమ్మకచ్చేదికూడా పత్రిక జదివే సాధారణ పరిశీలకుడికి చిక్కు సమస్యగానే పరిణమించింది.

ఈ విషయంలో రెండువర్గాలలో ఒకరినొకరు తీసిపోవడంలేదు. కాని, మంత్రివర్గంవారుమాత్రం ప్రచారంలో, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వర్గంవారికంటే పదడుగులు ముందుకేగారనే చెప్పవలసివుంటుంది.

※

గతవారం మేము సూచించినట్టు మంత్రివర్గం వారి ప్రచారం ఒకనిర్ణీత కార్యక్రమాన్ననుసరించి కొనసాగి పోతున్నది. దినానికి ఒకటి రెండు జిల్లాలు, యిద్దరు ముగ్గురు వ్యక్తులనుండి ప్రకటనలు క్రమంగావస్తూనేవున్నవి. ఓట్లులేని పార్లమెంటు సభ్యుల, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల, ఓడిపోయిన సభ్యుల, అసెంబ్లీమెంబర్ల విజ్ఞప్తులు, అభ్యర్థనలు, సలహాలు అనుదినం దర్శనమిస్తూనేవున్నవి. జిల్లాలవారిగా 'మా జిల్లాలో యింతమంది పలానివారికి ఓటువేస్తాము' అని ఒకవ్యక్తే అందరి తరఫున వకాల్తా తీసుకొని ప్రకటించి వేస్తున్నారు. వీటి యదార్థాన్ని గమనిస్తే, అవి ప్రత్యర్థులను బెదరగొట్టడానికి, ఓటున్న సభ్యులను యీ విధంగా ముందే బంధించడానికి చేసేప్రయత్నంగానే కనపడుతుంది. అందువల్లే మంత్రివర్గీయులు ముందే మంచి తెలివైన పనిచేశారు. అమాత్య శ్రీ కళా గారి సంచారంలో వరుసగా పెట్టించుకోబడ్డ సంతకాలు యిందుకేనట. ఆ సంతకాలనుండి రోజూ కొన్నితీసి, ఒకే విషయాన్ని, మాటలభేదంతో, వేర్వేరుప్రకటనలుగా వెలువరిస్తున్నారు.

※

ఇటీవల నెల్లూరుజిల్లాకుసంబంధించి మంత్రివర్గ సభ్యులుగా, సంజీవరెడ్డిగారిని ఎన్నుకోమని చేసిన విజ్ఞప్తిపత్రంవిషయం, ఆ పదకొండు మందిలో ఒకరైన బెజవాడ వెంకటరెడ్డిగారికి తెలియదట. ఆయనఓటు సంజీవరెడ్డిగారికి యివ్వవచ్చునేమోగాని, అతనుమాత్రం అలాటి విజ్ఞప్తిలో సంతకంమాత్రం పెట్టలేదట. అట్లాగే జిల్లాబోర్డు వుపాధ్యక్షుడు శ్రీనివాసులరెడ్డిగారికి కూడా ఆ విషయం తెలియదట.

రాష్ట్ర కాంగ్రెసువర్గీయులు జిల్లాలవారీగా యిలాటి ప్రకటనలుచేయించకపోయినా, కొన్ని విషయాల్లోమాత్రం,(మాదృష్టికి ఒక్కటిమాత్రం వచ్చింది)సభ్యులనడుగకుండానే ప్రకటనలిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. కడపజిల్లానుండి ఎన్నికైన వాగా రెడ్డిసుబ్బారెడ్డిగారి ప్రకటనవిషయంలో 'వాహిని' అలాటి కృత్రిమ ప్రకటన ఒకటి వేసింది.

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవచ్చానంటే, పత్రికలలోవచ్చే ప్రకటనలు యదార్థమైనవిగావుండడంలేదని, వాటినిబట్టి బలాబలాలు నిర్ణయించడం సబబుగా వుండదని తెలియజేయుటకే. ఇలాటి మోసపు ప్రకటనలకు యిరువురూ పూనుకోకుండడం క్షేమం.

※

రంగాగారిసంచారంతో సర్కార్లలో, విశాఖ జిల్లాలలో కొంతమార్పు వచ్చినట్లుగా తెలుస్తున్నది. ముఖ్యంగా పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో ఇదివరకున్న నాలుగు ఓట్లమీద, మరి రెండు మూడు ఓట్లువచ్చి కలసినట్లు నమ్మకమైన వర్గాలద్వారా తెలుస్తున్నది. విశాఖజిల్లాలోకూడా ప్రకాశం రంగాగార్ల సంచారం రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వర్గానికి ఎంతో అనుకూల ఫలితాలనిచ్చినట్లుచెప్తున్నారు. రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వర్గం పత్రిక 'వాహిని'లో తమకు 113 ఓట్లు రాగలవని బజాయించి చెప్తున్నారు. మంత్రివర్గీయులుకూడా తమకు దాదాపు 100 ఓట్లకుపైగా రాగలవని ఘట్టిగా ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ ఇరువురి అంచనాలు అతిశయాలతో కూడినవనే మాఅభిప్రాయం. మేముసేకరించగలిగిన దానినిబట్టి రాష్ట్రకాంగ్రెస్ వర్గానికి యీవిధంగా ఓట్లురావచ్చునని విశ్వసించవచ్చు.

శ్రీకాకుళం	17
విశాఖ	7
తూర్పుగోదావరి	9
పశ్చిమగోదావరి	6
తూర్పుకృష్ణ	3
పశ్చిమకృష్ణ	7
నెల్లూరు	5
చిత్తూరు	8
కడప	6
కర్నూలు	9
అనంతపూరు	7
బళ్లారి	4
మద్రాసు	2
ఎక్స్ అఫీషియో	2
మొత్తం	92

అంటే 172లో 92 పాళే, మంత్రివర్గానికి 80 ఓట్లు రావచ్చు.

ఈలెక్కకుపైన రంగాజీకి కొన్నిఓట్లు ఎక్కువగాచేరే అవకాశముందిగాని, తగ్గుటకు ఏమాత్రం వీలులేదని నమ్మకంగా అనుకోవచ్చు. అంటేరంగాగారు కనీసం10ఓట్ల మెజారిటీతో ___గా గెల్వవచ్చునేది నిస్సంశయమైనవిషయం.

※

ఇక గతవారంలో మేము సూచించినట్లు పశ్చిమకృష్ణలో ఒక్క అంజయ్యగారిఓటుమాత్రం మంత్రివర్గానికిపోవచ్చునని భావిస్తున్నారు.

తూర్పుగోదావరిలో మాజీమంత్రి బిక్కిన వెంకటరత్నంగారు మాత్రం రంగాగారికే యివ్వగలరట.

※

ఎన్నికరోజుమాత్రం విజయవాడ కురుక్షేత్రంగా మారుతుంది. నలుగురు మంత్రులు— గోపాలరెడ్డి, సంజీవరెడ్డి, చంద్రమౌళి, సీతారామరెడ్డిగారలు వస్తారు. పరోక్షరాలేని ఎన్నికలు కర్ణుడులేని భారతమేగదా! కురువృద్ధులు ప్రకాశం, పట్టాభి (పట్టాభిగారు 99 పాళ్లు పాల్గొనక పోవచ్చునట) గార్లు వస్తారు. ఇక ప్రేక్షకులు వేల సంఖ్యలో వుంటారు. నిజంగా 11 తేది విజయవాడలో చూడదగ్గ సన్నివేశాలేవుంటాయి.

※

గత 23 తేది ఆంధ్రరాజకీయాలలో, శ్రీ కళా ఘాటువుగా ఒకముక్క అడిందని పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ కోదండ రామిరెడ్డిగారు దానికి జవాబు వ్రాశారు. వారిప్రకటన స్థలాంతరమున ప్రకటింపబడి వున్నది.

కళాగారిది ఏపర్య విమర్శనీయమైందో సహేతుకంగా తెలుపమంటూను. కాని 'ఆంధ్రరాజకీయాలు' ఒక్క ప్రత్యేకవర్గాన్ని నిందించడానికి గాని, వేరొకవర్గాన్ని పూజించడానికిగాని తల పెట్టబడిందిగాదు. ఆంధ్రదేశంలోని కాంగ్రెసువాదులు రెండు విభిన్నవర్గాలుగాచీలి; రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ఆధారంగా ఒకవర్గం; ప్రభుత్వము, అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘం పలుకుబడిగల వేరొకవర్గము తమ తమ పార్టీ పలుకుబడులను, అధికారాలను నిలబెట్టుకొనుటకు వెర్రి ఆశలతో కక్షలు పెంచుకొంటూ, ప్రజలను రెండుగా

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఒక ఓటుకొరకు

★

నెల్లూరుజిల్లాలోని ఒక రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభ్యుని ఓటుకొరకు 6 మూలలనుండి ఒత్తిడి వచ్చింది. ఇద్దరు మంత్రులుమాత్రం ఏదో ఒకటి తేల్చుకొని చెప్పమన్నారట. అఖిల భారత కాంగ్రెస్ రంగంలోవుండే ఒక ఆంధ్రనాయకుడుమాత్రం, ఓటి వ్యతుని అడుగకుండా, తమకెందుకివ్వకూడదో చెప్పమని వారి వాదనను సహేతుకంగా వివరించాడట. తర్వాత కలుసుకొన్న ఒక పార్లమెంటు సభ్యుడు, రాబోయే శాసన సభ్యత్వం జ్ఞప్తికిదెచ్చి, భవిష్యత్ భాగ్యోదయమంతా తమ గ్రూపులోచేరితేవుండని మోజుపెట్టాడట.

అటు చిత్తూరు, యిటు నెల్లూరునుండి కూడా ఒత్తిడి ఎక్కువకాగా, తన ఓటు రంగాగారికే ఇచ్చుటకు నిశ్చయించుకొని, నెల్లూరులో వుండిన రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నాయకుడికి మాటయిచ్చిపోయ్యాడట.

ఏవర్గమైనా యిలాటి పాచికలెయ్యడంతే ఎన్నికలలో పోటీచేయుటయు అర్థంగావు కాబోలు!

★ పశ్చిమగోదావరిలో క్రొత్తఓట్లు కలిశాయి
★ విశాఖజిల్లాలలో పూర్తిమార్పు వచ్చింది

నెల్లూరులో
శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావుగారి
సంగీతం ఎప్పుడు?
తేదికై నిరీక్షించండి!

చిన్నకథ

ముసుగులో గుద్దులాట

రచన
శ్రీ సిద్ధాంతి మల్లిఖార్జునం

నా జీవితంలో నేను చేసినవి రెండే రెండు తప్పులు. ఆ తప్పుల ఫలితంగానే మా యింట్లో నాకు మా ఆవిడకు నిరంతరం కొంచెంకీచులాట. పోనీ ప్రణయకలహమేననుకోండి- జరుగుతూనే వుంటుంది. అయితే మా యిద్దరిమధ్య యీ కీచులాట ఏమిటోచెప్పనిదే ప్రారంభమౌతుంటుంది. మా ఆవిడలో మహా గొప్ప గుణమేమిటంటే, అందరిలాగా పచ్చిమిరపకాయల దగ్గర పుచ్చుకంకాయల దగ్గర ఏలాటి సంగ్రామం తలపెట్టదు.

పగలస్తమానం నేను కాళ్ళలోతని వదిలేవరకూ వూళ్ళో వీధులన్నీ తిరుగుతుంటే మా ఆవిడ వంటయింటి సామ్రాజ్యం పరిపాలిస్తూనేవుంటుంది. అసలు మా ఆవిడ చక్కని భోజన ప్రియురాలు. ఇంతకూ మా యిద్దరిమధ్య రేగే యుద్ధాలన్నీ రాత్రి భోజనాల తర్వాతనే. జపానుదేశములో భూకంపాలు, అగ్నిపర్వత ప్రజ్వలనలు ఆ దేశస్థులనెలాగా భయపెట్టవో మా దంపతుల యుద్ధాలుకూడా అంతే. పోట్లాడుకొని, గొంతులు చించుకొని, ముమ్మారు మూడువందల శపథాలు చెప్పుకొని చిట్టచివరకు యిద్దరం విరగపడి పొట్ట చెక్కలయ్యేటట్లు నవ్వుకొని అత్మలను అంతర్ముఖంచేసి సుషుప్తిలో మునిగి తెల్లవారి 6 గంటలకు పాలుపోసే వెంకమ్మ ధర్మాన కళ్లుతెరుస్తాం.

ఇంతకూ జీవితంలో నేనుచేసిన తప్పులేమిటో చెప్పటం మరచేపొయ్యాను. ఓ, న, మ, లు రాకుండా, బస్తీల నాగరకతలేని ఆ మా యీ క చాదస్త వెర్రి శిఖామణియైన పల్లెటూరి కన్యకామణిని పెండ్లాడటం మొదటితప్పు. నా శ్రీమతి పల్లెటూరిపిల్ల అయినప్పటికీ కన్ను, ముక్కు మహాచక్కగా నాకోసమే బ్రహ్మదేముడు సృష్టించాడు. ఈ అందాన్ని చూచి, రంభా, మేనకాదులే మూర్ఛపోయి కుళ్లుకొని వుండకపోరు. ఆసంగతి. త్రికాలవేదుడు త్రిలోక సంచారియైన నారద మహామునీంద్రులు యీ స్వతంత్ర భారతభూమిలో మాయింటిదాకావచ్చి చెప్పిపొయ్యేవారేకాని, మన ప్రభుత్వం ఆ పరాయి దేశస్థునికి ప్యాస్‌పోర్టు యివ్వరని తెలిసి చక్కని నేనులాగా తక్కురుమనకుండా ఆ మహర్షుడు కూరుకున్నారు. సరే యింత భాగవతమెందుకు నా శ్రీమతి త్రిలోకసుందరి అన్న సంగతి నాకు చాలా బాగా తెలుసు. అందుకు నేను విశ్రమించని క్షణం నా జీవితంలో లేనేలేదు.

నా రెండవతప్పు సినిమా యాక్టరుగాచేరడం. సాధారణంగా సినిమాయాక్టరుకు పిల్లనివ్వడానికి అందరు భయపడుతారు. కాని యీవిషయంలో మా మామగార్ని వేవెంతైనా ప్రశంసించడానికి నన్నడూసిద్ధమే. ఆయనగారికి చాలా కళలు తెలుసు. నాటకము, నటన అంటే ఆయన చెవిఒక్కటే కాదు. ముక్కు, మూతి, మీసాలు, అంతదూరం వస్తే, బట్టపుర్రెమీద పల్చగా మొల్చిన ఆనాలుగు పోచలుగూడా కత్తిరించి అతకలపారేస్తాడు. చిన్నతనంలోనే 'నటన' మీద ఆయనగారికి మనసుపోయింది. నేవళుడిదగ్గరనుండి, అది మొగ నపుంసక వేషాలతోకూడా, రాజువేషం వరకు ఆయనవెయ్యని వేషాలేలేవు. అయితే ఆయనవేసిన నాటకాలన్నీ గ్రామస్థులు చూచినవే. అవి కొంచెం వీధిభాగవతానికి దగ్గరగావుండేవి. పట్నవాసాలలో ఆయనఎన్నడూ వేషంవేసిన పాపాన పోలేదు. అసలు ఆయనది ప్రాచీనకళ, ఈనవీనుల కది అర్థంకాదు. అందుకే యీ పట్నవాసాల మొహాం ఆయనచూడనే చూడలేదు. చూడనని ఒట్టుకూడాపెట్టుకున్నాడు.

మామామగార్కి నాటకకళమీద యింతమోజుండబట్టే, నా నటనాకౌశలాన్ని, అందులోవుండే పవిత్రతను, ఆయనగ్రహించి, ఏలాటిఅభిమానము, అనుమానము, అభిజాత్యము లేకుండా తనకూతుర్నిచ్చి నాకుపెళ్ళిచేశారు. నిజంగా కళకోరకు ఆయనచేసినత్యాగం యింతని చెప్పడానికి నరమానవుడికి నోరాడుతుందా!

నా నటనాకౌశలాన్నిచూచి, హాలీవుడ్‌లో పనిచేసి పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించిన డైరక్టర్ చంద్రకాంత్ నన్ను తనచిత్రంలో బుక్ చేసికొన్నాడు. అప్పట్లో నాగ్రహాలన్నీ 'ఉచ్చదశ'లో వుండటంచేత రివ్వున పైకెగిరిపొయ్యాను. ఇప్పుడు నేనువద్దంటున్నా ప్రతిచిత్రంలో నాకే 'హీరో' పాత్రయిస్తానంటున్నారు. నాకొద్దయ్యాబాబూ అంటే యీడైరక్టర్లు, నిర్మాతలు వాళ్లకంటే ముందు అదసినిమాయాక్టర్లు సత్యాగ్రహం, నిరశనవ్రతం, అస్త్రసన్యాసం, ఆఖరుకు ప్రాయోపవేశంకూడాచేస్తామని సిద్ధమౌతున్నారు. నన్నింత భక్తితోవాళ్లు ప్రార్థిస్తుంటే, వెన్నలాంటి నామనసు నెయ్యిగా కరిగిపోక ఎట్లావుంటుందో చెప్పండి. అందుకే నాభక్తులమొరాలకించి వాళ్లు చెప్పినవాటన్నిటికీ ఒప్పుకుంటున్నా.

నా సతీమణి అందచందాలనుచూచి ఆమెను కూడా సినిమాలో చేరమన్నారు కొందరునిర్మాతలు. అందుమీదట నేను కూడా ఆవిడకు చెప్పాను. సంసార వనితలు సినిమారంగంలో ప్రవేశిస్తే ప్రపంచానికి మార్గదర్శకులౌతారని, కళ కళకళ్లాడి పోతుందని చెప్పాను. 'నర్సింగ్' ఆనేక్రియ ఫ్లారెన్స్‌నైటింగేల్ వల్లనే ప్రారంభించబడి ఉద్ధరించబడిందని ఆలాగే సినిమాకళ సంసారవనితలవల్ల ఉద్ధరించబడుతుందని కూడా చెప్పాను మామామగారి కళాభిమానాన్నిగూర్చి గంభీరోపన్యాసంచేశాను.

ఇవన్నివిని నాసతీ తిలకానికి విసుగు, కోపం, భయం, ఆఖరుకు ఏడుపుకూడావచ్చింది. వెక్కిళ్లుపెట్టిఏడుస్తూకూర్చుంది. నిజంగాచెప్పవద్దూ! నాకు గాబరాఎత్తింది. వెనకటికిఒకకవీశ్వరుడు, కట్టినాకల కంటకంటి కన్నీరొలికిన అన్న పద్యం మనసుకొచ్చి, యింటిదాకా కాళ్లీడ్చుకుంటూవచ్చిన దేవతలని వెళ్లకొట్టడం తెలికని నాప్రచారం కట్టిపెట్టాను.

ఈమధ్య నా ప్రతిభ తోకచుక్కలాగా దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతూంది. ఒకేసారి డజన్ మంది ప్రొడ్యూసర్లు హీరోగా నన్ను బుక్ చేశారు. పొద్దువస్తే షూటింగ్ కొరకు స్టుడియోలమధ్య పడుగుపేకలాగా తిరగడంతో నా జీవితం సరిపోతూంది. మున్నాటిర వైరోజుల్లో ఒక్క పండుగ రోజైనా నాకు విశ్రాంతి దొరకడంలేదు. ఇదంతా చూచి నా సంసారాన్ని - మేమిద్దరమే లెండి - మెడ్రాసుకు మార్చేశాను.

మెడ్రాసులో నేను కాపురం పెట్టినవాటి నుంచి నా ప్రియసతి ఫ్యాషనబుల్‌గా నేర్చుకుంది. మేం నివసించేది ప్యాషన్ లోకంలోనేగా! మా యింటికి కాఫీవేళలో భోజనంవేళలో ఏదో ఒక సినిమాతారావధూటి వేంచేసిందంటే, నేనువారితో ప్రసంగిస్తూంటే నాభార్య ఆమెను నఖశిఖపర్యంతం పరిశోధిస్తూండేది. ఆమె జాకెట్టు, బాడీ, చీర, పావడ, చెప్పులు, చేతిలో సంచి, లోలాకులు, జడతీరు ఎందుకులే అన్నిటినిచూచి వాటిని అనుకరిస్తూండేది. ఇటీవల వాళ్లతో మనసారా ప్రసంగిస్తూంటే, యిప్పటికైనా నా పత్నీరత్నం సినిమాలో చేరుతుందనుకున్నా. తప్పదనికూడా నిశ్చయించుకున్నా. ఒకనాడు ధైర్యంచేసి ఆ సంగతి తిరిగి ప్రస్తావించేసరికి మళ్ళీ పెద్దపెట్టున ఏడవసాగింది. మొట్టమొదట యిదంతా హిస్టీరియా సంబంధమేమోనని బెదురుకున్నాను. కాని కాసేపు దగ్గరచేరి శైత్యోపచారాలుచేశాక, ఆవిడ లేచి నా విస్తట్లో వడ్డించింది.

ఇన్ని విషయాలు తెలుసుకున్నా సినిమాలో నటనంటూ కేవలం పటువేసన్న విషయం నా శ్రీమతికి బాగా ఎక్కలేదు. అప్పుడప్పుడు తీసుకపోను కొని స్టుడియోలలో షూటింగులను చూస్తూండేది నా సతి. ఒకనాన కష్టుడిలో చిత్రంలో నేను నటించే భాగాన్ని షూట్ చేస్తున్నారు. ఆనాడుయింటావిడకూడా షూటింగ్ చూస్తానంది. అంతవరకు షూటింగుమొహం ఎరక్కపోవడంవల్ల, సావిత్రిని సత్యవంతుడు అడవికి వెంటపెట్టుకొనిపోయినట్లుగా నేను భార్యాసమేతుణ్ణయి స్టుడియోకు వేంచేశాను. నా భార్యను అందరు చాలా గౌరవించారు. నిజానికి ఆ స్టుడియోలోని తారామణులకంటె నా భార్య వెయ్యిరెట్లు అందంగా వుంది. అంతవరకు ఆవిడని చూడనితారలందరూ వెర్రెత్తి గుడ్లప్పచెప్పి ఆవిడని చూస్తున్నారు.

సెట్టింగుమీదికి నేను వెళ్లాను. ఇంతకూ ఆవేళ నా పోర్షన్ ఏమిటంటే వేశ్యమాతచేత చీపురుకట్ట దెబ్బలు, చీవాట్లు తినడం. సరేవృద్ధవేశ్య లంఖిణిలాగా చీపురుతో వచ్చింది సెట్ మీదికి. డైరక్టరు ప్రారంభించమని సైగచేశాడు. వెంటనే చీపురుతో ఆ వేశ్యమాత నన్ను బాదడం ప్రారంభించింది. మరుక్షణంలో డైరక్టర్ 'కట్' అన్నాడు. అంతా మొదటికొచ్చింది. ఆవిడ [illegible] కేహానుద్ధిచేయలేదట. అందుకని డైరక్టర్ 'ఒకేకా' అన్నాడు

—తరువాత 19 పేజీలో

ఉగాది క్షోభ

శ్రీ కె సభా

ఏమికాలము చెల్లి
ఏమికాలము తల్లి
వల్లమాలిన కాలమే
నాచెల్లి
కొల్లబోయెనె దేశము ?

◆ ◆ ◆

వంటచేసేనదుకు
కంటురోళ్లంటనే
ఇంటింట రేషనంటే
నాచెల్లి
మంటలాయెనె బతుకులు ?

◆ ◆ ◆

కిరసనాయిలుకేమి
సిరిమొత్తుకున్నదే
బ్లాకుమార్కెట్టంటనే
నాచెల్లి
సుక్కైన కనిపించదే

◆ ◆ ◆

మించుధరలనుజూచి
కొంచెమడిగినగాని
లంచాలు కావాలటే
నాచెల్లి
పంచలు మెండాయెనే ?

◆ ◆ ◆

కట్టుగుడ్డకుగూడ
కరువాయెనోయమ్మ
కంటురోళ్లొచ్చిందటే
నాచెల్లి
మింటినంటే ధరలటే ?

◆ ◆ ◆

పరుగురేకులనుంచి
పెనిమపొరలుదాక
కలిగినోడిదెకాలము
నాచెల్లి
పేదవారలు లోకువే ?

◆ ◆ ◆

ఏమికాలము చెల్లి
ఏమికాలము తల్లి
వల్లమాలినకాలమే
నాచెల్లి
కొల్లబోయెనవల్లెలు !

కామినియా నూనె (రిజిస్టర్డు)

శిరోజములకు - మెదడుకు
అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు
తలనూనె

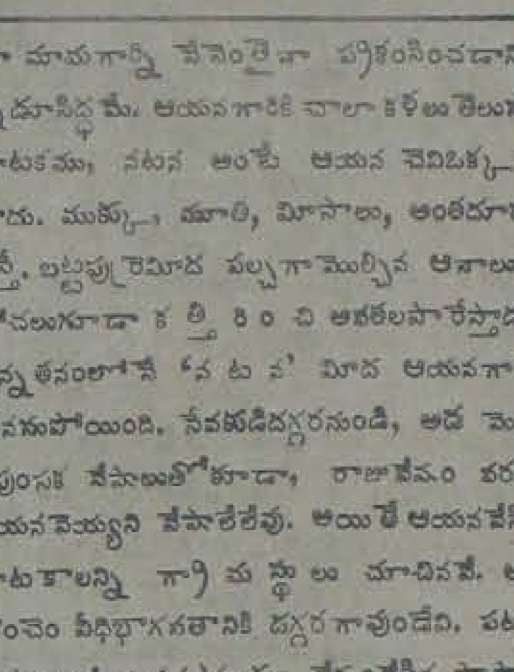

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును — తలను — మెదడును చల్లబరచి — వెంట్రుకల మొదళ్ళను గట్టిపరచును — శిరోజములకు అందమును — కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ [రిజిస్టర్డు]

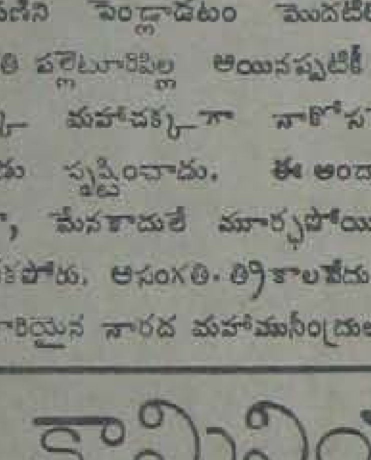

ఆకర్షణీయమును ప్రజాను రంజకము
ఈవాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరు
మీ సహవాసుల ఆనందము నొందుడు.

సువాసన కొనసాగుచుండు అసమానప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసనద్రవ్యమును కొన్నిచొట్లు మీ చేరుమాలుపై చల్లికొనినచో చుట్టుప్రక్కలవెల్ల [illegible] వాసన వెదజల్లును.

శుభమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

Agts:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., Bombay

రైతులను పీడించే ఋణభారం-కుమరప్ప కమిటీవారి విచారణ

కుమరప్ప కమిటీవారి వ్యవసాయ సంస్కరణల నివేదికలోని ఐదో అధ్యాయంలో కొంతభాగం గత రెండువారాలలో ప్రకటించబడింది. రైతు ఆదాయాన్ని పెంపుచేయటానికి అప్పిచ్చువానిది ముఖ్యమైన దోపిడిని—అధిక వడ్డీలతో రైతులను పీల్చివేయడం ఒకవైపు పండినధాన్యాన్ని తానే బజారులో విక్రయించి తద్వారా లాభంపొందడం ఇంకొకవైపు – దీనిని అరికట్టడం అవసరమని కుమరప్పకమిటీవారు సూచించారు. 1930 సం|| నాటి ఆర్థికమాంద్యం, 1942–49 లో జరిగిన రెండో ప్రపంచయుద్ధం, – రైతుల ఋణగ్రస్తత మీద ఎలా పనిచేశాయో, రైతుల ఋణవిమోచనకై ఏ విధమైన కృషిజరిగిందో గత వారంలో వివరించబడింది. ఇక ఈ వ్యాసం చదవండి... —ఎడిటర్.

ఇతర రాష్ట్రాలలో విచారణ

యు. పి. ప్రభుత్వం, శ్రీ ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ అధ్యక్షతన గ్రామీణ ఋణవిచారణ సంఘాన్ని నియమించింది. వీరి విచారణ పూర్తికావటానికి ఒకటిన్నర సంవత్సరం పడుతుంది. ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రిజర్వుబ్యాంక్ సర్క్యులర్లకు జవాబివ్వలేదు.

ఈ కమిటీవారికి సాక్ష్యమిచ్చిన శ్రీ వీరబహాదూర్ సింగ్, తాను 1945 లో యు. పి. రాష్ట్రంలో స్వయంగా జరిపిన పరిశీలనానుభవంలో కొన్ని లెక్కలు తెలిపారు. ఆయన తెలిపిన లెక్కలనుబట్టి ఈక్రింద ఇవ్వబడిన పట్టికలోని అంకెలు, యుద్ధకాలంలో వస్తువుల ధరలుతీవ్రంగా పెరిగిపోవడం వ్యవసాయదారులకు ఏ విధంగానూ లాభకరం గాలేదనీ, ఋణభారం కొంతతగ్గినా, ధనరూపకమైన అప్పులను తగ్గిపోలేదు.

అప్పులపాలైన వివిధవర్గాలవ్యవసాయదారుల సంఖ్య నూటికి ఎంతమందనేది–(1945కు):–

జిల్లా	వర్గం (ఇ)	వర్గం (ఆ)	వర్గం (అ)
గోరఖ్‌పూర్	68%	45%	25%
అజాంగర్	49%	53%	23%
ఆగ్రా	40%	—	—
మీరట్	86%	62%	67%
ఝాన్సీ	70%	61%	41%
ఈటావా	51%	—	—

సూచన:—వర్గం (ఇ) అనగా $2\frac{1}{2}$ ఎకరాలు అంతకులోబడిన భూమిగల రైతులు, వర్గం (ఆ) అనగా 5 మొదలు 7 ఎకరాలుండే రైతులు, వర్గం (అ) అనగా 7 ఎకరాలకు పైబడిన భూమిగలరైతులు.

1948 లో హాంకాంగ్ సోషలిస్టుపార్టీ తరఫున శ్రీ బి. యస్. మాథ్యూస్ వ్రాసిన "వ్యవసాయ ఐశ్వర్యపు బూటకం" అనే కరపత్రానికి ఉపోద్ఘాతంలో ప్రొఫెసరు సి. యన్. వకీల్ ఇలా అన్నారు:

"ఉండేవి గిట్టుబాటుగాని చిన్న చిన్న పొలాలు: సేద్యమా, వర్షదేవుని దయా ధర్మాల మీద ఆధారపడి జరగవలసివుండె: అందుచేత మన దేశంలో సామాన్య రైతుకుపండే పంటలో అతిస్వల్పం మాత్రమే అమ్మకోడానికి మిగులుతుంది. నవక ఆహారపదార్థాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగి ఇందువల్ల అతనికి కలిగే ప్రయోజనం ఏముంది"

వ్యవసాయదారులయొక్క ధనరూపకమైన ఋణభారం ఏ పరిస్థితిలోవుండేదీ నిర్ణయించడానికి ఆధారంగా కావలసినంత లెక్కలవివరం మావద్ద లేకపోయినా, ధనరూపకమైన ఋణభారం తగ్గిపోలేదనే అభిప్రాయం ప్రకటిస్తూ మాకు వివిధ రాష్ట్రాలలో సాక్ష్యమిచ్చినవారు తెల్పిన ఈ క్రిందివిషయాలను మేము ఒప్పుకొంటున్నాం.

(1) ధాన్యపుధరల పెరుగుదలతో పోల్చితే, సేద్యపుఖర్చు, బ్రతుకుదెరువుఖర్చు చాలా ఎక్కువగా హెచ్చిపోయింది.

(2) మనదేశంలో ఎక్కువపంటలు పండించడానికి యోగ్యమైనభూమి ఎక్కువగా లేకపోవడంవల్ల రైతు, తనకు అవసరమైన ఆహారపదార్థాలన్నీ తనే పండించడు. అందుచేత, యుద్ధకాలపు ధరల పెరుగుదల రైతుకు ఐశ్వర్యదాయకం కావడానికిబదులు, దారిద్ర్యానికే దారితీసింది.

(3) వ్యవసాయ కూలీల జీతాలు ఎక్కువ చేయబడ్డా, వారికిచ్చేకూలీ ధాన్యరూపకంగా ఇస్తే నేతప్ప వచ్చేలాభం ఏమీలేకపోయింది.

షా విచారణసంఘంవారు జారీచేసిన ప్రశ్నావళికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పంపిన సమాధానాలలో, వ్యవసాయకూలీల జీతాలు, ఆహారపదార్థాల ధరల పెరుగుదల నిష్పత్తిననుసరించి పెంపుచేయబడ్డాయని తెలిపాయి. ఈ అభిప్రాయాన్ని బలపరచటానికి మాకేలాటి ఆధారం కనిపించడంలేదు. (తరువాతి అధ్యాయంలో ఈ విషయాన్ని వివరంగా వ్యాఖ్యానిస్తాం).

(4) "నిలబడిపోయిన అప్పులు తగ్గిపోవడం చెల్లులు ఎక్కువకావడం, కాలంమీరిన బాకీలు అధికంగా తగ్గిపోవడం—వీటిని గ్రామస్థుల ఋణగ్రస్తత చాలావరకు తగ్గిపోయినట్లు సమన్వయించబడ్డాయి. ఇలా పరిగణించడంలో సామాన్యంగా జరిగే ఒక పొరపాటు ఏమంటే, సహకార సంస్థలలో అప్పుతీసుకొనేవాడికి ఏర్పడే అన్యాయమవుతుందో, ఇతరత్రా అప్పుతీసుకొన్నవాడికీ అదే అన్యాయమవుతుందని అనుకోడం. సహకార సంస్థల్లో అప్పు తీసుకొన్నవాడి విషయంలో, సహకారశాఖవారిచే అతని అప్పుతీర్చుకోగలశక్తి విశదంగా తీర్మానించబడి అతడు అప్పుతీర్చుకోగలవారిలో ఉత్తమశ్రేణికి చెందివుంటున్నాడనే సంగతి గమనించబడటంలేదు. వాళ్ళకు అసలు అప్పులివ్వబడ్డాయన్న విషయమే వారి ఆస్తిని గూర్చి, వారితీర్చుకోగలశక్తినిగూర్చి ఎక్కువగా తెల్పుతూంది. కానీ ఋణగ్రస్థులైన రైతులు ఎక్కువమంది అధికంగా అప్పులలో మునిగిపోయి వుండటంవల్ల సహకార సంస్థలు–ప్రత్యేకంగా

—తరువాత 14-వ పేజీలో

ఆదేశం

❊

"మధురకవి చక్రవర్తి"

సోమారెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి.

★

ఆదేశం ఆదేశం
నాదేశానికి ఆదేశం
ఉగాది పండుగ సందేశం
ఖరవర్షానికి ఉపదేశం
వికృతిచేష్టకు వికారులైన
నాయకులార! వినాయకులార
బ్లాక్‌మార్కెటీర్ పందల్లార
పదవులకెగబడు ఖడవల్లార
ఖద్దరు బురఖారాయల్లారా
కమ్యూనిస్టుభాయిల్లార
సోషలిస్టు లౌ సోదరులార
కపట వేషములుమానండి
కన్నులుతెరచి చూడండి
ఖరవర్షంబిదె వస్తుంది
గాడిద తన్నులు తంతుంది
ఎండిన మనసుల
ఎముకల ప్రోవుల
ఆకటి సెగలకు
ఆహుతియౌతూ
అకృత్యానికి
హతమైపోతూ
అన్నంకోసం ఆక్రోశిస్తు
ఆకాశానికి అరుపులుచాస్తూ
వికృతివర్షపు ఎడారులందు
బ్రతుకుటానతోవయనంజేసి
జై ఖర! జై ఖర! జై ఖర! అంటు
ఖరవర్షమనీగడప మెట్టినవి
స్వార్థబుద్ధిగల గార్దభాలవి
త్రోసిపుచ్చుకు వాటివి నీవు
అన్నాతురులే ఆర్తులవారు
ఆదరింపుమా! అనాదరింపక
ఎడారినీ పాలనంబులో
ఎంతోకీర్తి గడింపగలావు!
ఖరవర్షమా! ఓ ఖరవర్షండా
ఇదే ఇదే నా ఉపదేశం
ఇదేనేడు నా ఆదేశం

—

ఉగాది అభివందనాలు

సకల విధములైన పుస్తకాలు,
స్టేషనరీ వస్తువులు సరసమైన ధరలకు
అందజేసేవారు

శ్రీ వాణీ బుక్ డిపో

స్టేషనర్సు & బుక్ సెల్లర్సు.

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

ప్రొప్రయిటర్లు :

చుండి సుబ్బారావు – రాయసం వెంచుసుబ్బారాయుడు.

4-వ వారం

ఆంధ్ర — నైజామ్ — మైసూరు రాష్ట్రములలో
విజయభేరి మ్రోగించుచున్నది

విజయా వారి

పాతాళ భైరవి

ఎన్నిసార్లు చూచినను తనివితీరని రసిక పేశలము,
ఎన్నిసార్లు చూచినను తృప్తినిచ్చు రసవత్తర చిత్రము.

డైరెక్టర్ : కె. వి. రెడ్డి, B. Sc., (Hons).

నిర్మాతలు : నాగిరెడ్డి & చక్రపాణి.

ఖర పంచాంగం

★ వర్షాలు, పంటలు మధ్యమం; ధరలధికం
★ భూకంపము, రాజకీయ అరిష్టములు
★ ప్రజలమధ్య అన్యోన్య కలహములు
★ ప్రజలకు సుభిక్షశాంతులు కొరవ

(శ్రీ నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి)

ఈ సంవత్సరమున రాజా శని. మంత్రి శని. సస్యాధిపతి కుజుడు. ధాన్యాధిపతి రవి. ఆర్ద్రా ప్రవేశము పగలు. జగల్లగ్న ఫలము క్రూరము. గురువుకు రాశ్యంతర ప్రవేశము లేకుండుట. గురు-శని సమసప్తకాది దోషములధికమైనను, సైన్య-అర్ఘ-మేఘ అధిపతి శుక్రుడైయుండుట, గురుచంద్రులు రస నీరసాధిపతులగుట, బలరామకృష్ణులు పశుపాలకస్థాన రక్షకులగుట, మొదలగు శుభముల వలన కొన్ని దేశములయందు సకాలమున సంపూర్ణ వృష్టియు, కొన్నిస్థలముల అకాల ఖండవృష్టియు కల్గును.

ప్రజలు కొన్ని దేశముల చోరాగ్ని శస్త్రబాధల చేత దుష్కార్య దుష్ప్రవర్తనల మనోవ్యాకుల భయభ్రాంతి కష్టనష్టములు కొంతకాల మనుభవించినను, కొంతకాలము కొంతదేశము ధర్మకార్యములు, శుభకార్యములు, సుఫల సువృష్టులచేతను, స్త్రీ పురుషులు అన్యోన్య ప్రీతిగలవారై ఆనందముగానుందురు.

ఎఱ్ఱభూమి: శనగలు, కందులు మొదల గుఎఱ్ఱ ధాన్యములు, వడ్లు, గోధుమలు మొదలగు తెల్ల ధాన్యములు, చెరకు, పసుపు, పొంకాయ మొదలగు పైరులు బాగుగా ఫలించును.

బంగారు, పసుపు, ప్రత్తి మొదలగు నీరసవస్తువులకు, ధాన్యాదులకు, ఎద్దులు మొదలగు పశుజాతికి సమంజసమైన ధరలు కల్గియుండును.

నూగులు, నూనె, కొబ్బెర, నెయ్యి మొదలగు రసవస్తువులకు ధరలు విశేషించి యుండును.

చైత్ర, వైశాఖ మాసములయందు వాయువిశేష ప్రాథమిక వృష్టియు, జ్యేష్ఠమాసమున కృషి కనుకూలవృష్టియు, ఆషాఢమాసమున, అల్పవృష్టియు, శ్రావణమాసమున,అల్పాధిక ఖండవృష్టియు, భాద్రపదమాసమున, సంపూర్ణవృష్టియు, ఆశ్వయుజ, కార్తీక మాసములయందు, కొన్నిస్థలముల అల్పవృష్టియు, కొన్ని ప్రదేశముల సామాన్య వృష్టియు కల్గి నదీనదములు చక్కగా ప్రవహించును.

తూమెడు వర్షము, తూమెడు గాలియు కల్గి పూర్వాపర సస్యములకన్న మధ్యసస్యవృద్ధియై, పంటలు ౯ వీసములకెక్కువగా ఫలించును.

సూర్య చంద్ర గ్రహణములు, సర్వజనదృగ్గోచరమగును-శ్రావణశుద్ధ ౧౧ ప్రభృతి భాద్రపద శుద్ధ ౭ పర్యంతం శుక్రమౌఢ్యము. భాద్రపద శుద్ధ ౭ ఆదివారం నీల జేష్ఠాయను మహాపుణ్య యోగము. బహుళ ౧౩ శుక్రవారం గజచ్ఛాయా పుణ్యకాలమును కల్గును. గురునకు ఉదయాస్తమయములు లేవు. రాశ్యంతర ప్రవేశము లేనందున్న మహానది పుష్కరములేదు—

వత్సరాది

(శ్రీ వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యంశాస్త్రి)

✲

మందమరుల్పంతోగూడి మాయమయ్యె
వికృతి తన నాట్యమెంతయు వెలయకుంట
విచ్చు సహకారముకుళాల చర్వణించి
ఖరము, ఆమోదమెనయింప గదలివచ్చె.

జగల్లగ్న, వర్షలగ్న ఫలితములు

జగల్లగ్న మకరము. తదీశ శని వశమకోణం, గురువీక్షణ సుఖేశ, కుజ సుఖస్థానము లాభవ్యయేశులు. కుజ గురులు స్వక్షేత్రములు. శుక్రుడు లాభవీక్షణ. జగల్లగ్న మకరమగుటవలన మధ్యదేశమున ధాన్యమునకు వెలలధికమై ధనాధిక్యము కల్గును. అకాలములయందు వర్షము కురియుట వలన కొంచెముగా ధాన్యముపండి ధరలుఎక్కువగును. పశ్చిమదేశమున సుఖముకలుగును. ఉత్తరదేశము ప్రజలు కలహములు, వ్యాధులవలన బాధపడుదురు. ఆషాఢ మార్గశిర మాసములయందు జనులకు బాధకలుగును. ఇతర మాసములయందు సుఖముగావుండును. జగల్లగ్న వర్షలగ్న సుఖేశ. కుజ స్వక్షేత్రమందున్నను అస్తమయమందుండుటవలన ప్రజలకు సుఖసౌఖ్యములుండవు.

జగల్లగ్నాత్ రాశ్యేశ, శుక్ర పంచమకోణ వృషభరాశిలో, స్వస్థానస్థ అధిపత్యశుభము. ఇత్యాది శుభబలమువలన స్వదేశవిదేశ రాజ్యస్థానములు అనంత కళ్యాణప్రదముగాయుండును.

—కొరవ 17-వ పేజీలో

మన నాటక సాహిత్యం

*** శ్రీ గాజులపల్లి ఆదిశేషశర్మ ***

'కావ్యేషు నాటకం రమ్యం' అని 'నాటకాన్తం సాహిత్యం' అని, మన ప్రాచీనులు నాటక సాహిత్యాన్ని అత్యధికంగా ప్రస్తుతించారు. అంటే కావ్యాలకంటేకూడ నాటకాలు మనోహరములైనవని, నాటకరచనంలోగాని ఎవరియొక్క సాహిత్యమూ పరిణతిని చెందదని, నాటక సాహిత్యమే అత్యున్నతమైనదని దీనిభావం. భారతీయ సాహిత్యంయొక్క అత్యున్నత దశకు సంస్కృత నాటకాలను ఉదాహరణగా పేర్కొనవచ్చు. అసలు భారతీయ సాహిత్యమంటే సంస్కృత సాహిత్యమే గోచరిస్తుంది. ముఖ్యంగా భారతీయుల సాహిత్యం వారి నాటకములలోనే నివసించింది, భాసుడికాలంనుండి ఈనాటివరకు (2000,వేల సంవత్సరములనుండి) అనేక దశల నధిగమించి ప్రపంచ సాహిత్య రంగంలో తన స్థానాన్ని కల్యాణాత్మకంగా నిలుపుకొన్నది. ఈ విషయంలో ఏ ప్రపంచభాషా సాహిత్యంకూడా మన భారతీయ సాహిత్యానికి తీసికట్టేనని మనం సగర్వంగా చెప్పవచ్చు.

ఆనాడు (మన నాటక సాహిత్యం విశ్వాన్తరాళములమధ్య తన దివ్యసౌరభములను వెదజల్లు నాడు) ప్రజావాణి సంస్కృతము నిత్యవ్యవహార భాషగనుండినది. అందువలననే విద్యాంసులు, కవులు. నాగరికులు రసికులు సంస్కృతంలోనే వ్యవహరించేవారు. ఇతరగ్రామీణ జనులు సంస్కృత వికృతులగు ప్రాకృతాది భాషలలో వ్యవహరించేవారు. ఈ సంబంధం ఒక విధంగా ఈనాటి గ్రాంథిక, మాండలిక వ్యవహారిక భాషల వంటిదని చెప్పవచ్చు, అందువల్లనే నాటిసంస్కృత నాటకాలలో సంస్కృతముకాక ప్రాకృతాది భాషాభేదములనుకూడ పాత్రోచితముగ వాడుతూ వచ్చారు. (ఆ ఉత్తమ సాంప్రదాయాన్నే వేదం శాస్త్రిగారు తమ నాటకాలలోకూడ పాత్రోచిత భాషక్రింద వివిధమాండలికాలను గ్రామ భాషాభేదాలను వాడారు)

కాలక్రమంగా మన మహాసామ్రాజ్యాలతో పాటు మన సాహిత్యస్థానాలుకూడా మారుతూ వచ్చాయి. సంస్కృతస్థానంలో ప్రాకృతాది దేశ

—కొరవ 17వ పేజీలో

భారతీపూజ

శ్రీ ముదివర్తి కొండమాచార్యులు

★

[వర్తమానాంధ్రకవులలో ఎన్నదగిన యేటుకూరి వేంకటనరసయ్యగారిని తెలుగువారు సమ్మానింప దలచిన సందర్భములో వ్రాసిన పద్యాలు. పారితోషికమును పొందే మంగళ మహోత్సవమున వారి మధురమూర్తిని తలపు జాడలలో నిలుపుకొని పలికిన పలుకులు. కాని నరసయ్యగారు సమ్మానమును పొందకమునుపే దివంగతులైనారు. 14-5-49 తేదినాటి యీపద్యాలను అశ్రుకణ్ణీరు రాల్చుచు ప్రకటించుచున్నాను.]

అమ్మా! ఆంధ్రసవిత్రి! యీమధుర
దృక్కమ్ముగా ధవల్లోచనా
బ్జమ్ముల్ విప్పి కనుంగొనంగదె:
మనోజ్ఞ స్వర్ణమంజీర క
ద్రమ్ముల్ దిక్కులదర్వ- ఎట్లు
కవితావాణీమహాదేవి నృ
త్యమ్ముగా నల్పెడినో కళాకుశల
చిత్తమ్ముల్ ప్రపుష్పింపగన్.

ఇది నీ జీవితకాలమానమున
నెందేదాగి వెల్వడ్డ అ
భ్యుదయశ్రీ దివసంబు; భావుక
కళామూర్తుల్ నమింపంగ-ఆ
చ్ఛదరారేఖలెల్దర్పు మగ్ధ
దరహాస స్నిగ్ధ వక్త్రమ్ముతో
మృదులాత్మన్ వెలుగొందు నీ
సుతుడతండే సాహితీపీఠికన్.

పలుకుందట్టకన తీయతేనియ
సొనల్‌పాలంగ కల్యాణకృత్
కలకంఠమ్మను నెత్తిపాడితి
వివిధాంధ్రజాంధ్రదాపావనీ
స్థలి—మంపుం దెరలన్ విదిల్చి.
నవచైతన్యమ్ము వర్షించి, మేల్
వలపుల్ దిక్కులనించ - ఆంధ్ర
కవితావాచస్పతి. సుప్రసీ!

కవితాశంఖమునొత్తి, వీరరస
గంగారంగదుత్తుంగరం
గ వితానమ్ములదేయమాటల
త్రిలింగక్షోణి పూర్వోన్నతిన్
ప్రవచింపన్ దలపూనుటల్
తగును: జన్మక్షేత్రసద్భక్తికిన్
దవులంటాడెదు స్వీయజాతి
నయనద్వంద్వమ్ము వేవిప్పుమన్

తలపైబిడ్డ యిటంపు భార
మణుమాత్రంబేని పోదోయి, మా
తెలుగుజాతి యొనర్చు మన్ననయు:
అంతేకాని నీ కైతకున్
తులయౌసత్కృతిగాదు; దీని కెద
సంతోషించి మన్నింపుమీ
లలితస్వాంత! 'నృసింహ' సత్కవి
కులాలంకార! దీమన్మణీ!

'ఇతి శమ్'

ఉగాదిపండుగకు
మా ప్రత్యేక రకములతో
మీ అల్లుండ్రను — ఆడబడుచులను అలంకరించండి
నవనాగరికులకు కావలసిన అన్నిరకముల వస్త్రములు—పలువిధములైన
ఇంగ్లీషు రంగులతో సరిగె — సాదా — వట్టు — లినన్ రకములు
యిప్పుడే క్రొత్తగా వచ్చియున్నవి
[ఆంధ్రబ్యాంకి ఆవరణంలో] క్రొత్తభవనము
వెంకటగిరి హాల్
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.
* * * *
ప్రొప్రయిటర్:
కసరు వెంకటసుబ్బయ్య.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)
పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును.
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్సు.
11, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు.
కుంభకోణం బ్రాంచి: 7, సారంగపాణిగోపుల - తూర్పువీధి.
తిరుచునాపల్లి బ్రాంచి: 15, పుంకీయమిళ్ళవీధి - తెప్పకులం. P.O
— అన్ని మందులషాపులలోను దొరుకును —

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం	చందా	10—0—0
అర్థ సం॥ర	చందా	5—0—0

పంచాయితీ రాజ్యం ★★

ఆనాదిగా మనదేశం గ్రామసీమకు ఆటపట్టు. దండయాత్రలు, యుద్ధాలు, పరిపాలన మొదలగు వానిమూలంగా దేశం ఎన్ని మార్పులకులోనయినా యీ వ్యవస్థమాత్రం మారలేదు. పూర్వకాలంలో ఈ గ్రామాలు ఆర్థికవిషయంలోనూ, పరిపాలన విషయంలోనూ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి ననుభవించడమేగాక, సాముదాయిక జీవనానికీ, సంస్కృతికీ, కేంద్రాలుగావుంటూవుండేవి. బ్రిటిషువారి కేంద్రీకృత పరిపాలనా పద్ధతివల్లనేమి, నవనాగరికత పెంపొందడంమూలంగానేమి, కాలక్రమాన ఆ వ్యవస్థ చితికిపోయి. గ్రామవ్యవహారాలకు మహాధనాలైన గ్రామ పంచాయితీలు మునుపటి ప్రాధాన్యం గోల్పోయి, నామమాత్రంగా తయారైపోయినవి. గ్రామసీమలో స్థైర్యం పునరుద్ధరించడం, కాంగ్రెసువారి ప్రణాళికలో ఎప్పుడూ ప్రధానంగావుంటూవచ్చింది. ఈవిషయం అత్యంత ప్రాముఖ్యంగలది. ఆ ద్వైయార్ల ప్రభుత్వంకూడా ఈ సమస్య ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించకుండా వుండలేకపోయింది. పంచాయితీలను పునరుద్ధరించే ఉద్దేశ్యంతో వారు 1946వ సం||లో ఒకచట్టాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ తరువాత అధికారంలోకి వచ్చిన ప్రజాప్రభుత్వం సదరు చట్టం పంచాయితీలను మూల పరిపాలనా వ్యవస్థనుగా రూపుదిద్దేందుకు సమర్థమైనంత విపులమైన చట్టంగా దనే ఉద్దేశ్యంతో దాన్ని అమలులోనికి దీసుకు రాకుండా ఒక సరికొత్త చట్టాన్ని తయారుచెయ్యడం జరిగింది.

వ్యవసాయపుపన్ను, భూమిశిస్తు వసూలుకు సంబంధించి, గ్రామం ఇదివరకే పరిపాలన యూనిట్ గా వుంటున్నది. ప్రతి గ్రామాన్ని స్వయం పోషకపు యూనిట్ గా రూపుదిద్ది, గ్రామీణులకు వలసిన ఆర్థిక, సాంఘిక, సాంస్కృతిక సౌకర్యాలు సమకూర్చడం, తన వ్యవహారాలను తానే జరుపుకునేటట్లుగా తయారుచేసే ఉద్దేశంతో మంత్రివర్గం 1950 గ్రామ పంచాయతీ ఆక్టు అనే ఒకచట్టాన్ని ఆమోదించింది. గ్రామ పంచాయతీలకు విస్తృతాధికారాలను ప్రసాదించి, వాటిని స్వపరిపాలనాయుతమైనస్వతంత్రపుయూనిట్లుగా రూపుదిద్దడం ఈచట్టం లక్ష్యం. గ్రామ జీవనం, గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించిన ఎల్ల విషయాలలోనూ వీటికి విస్తృతాధికారాలుంటాయి. ఈ విధమైన పంచాయితీల నిర్మాణం ఇండియా రాజ్యాంగంలోని 40 వ నిబంధనకు అనుగుణంగా వున్నది. రాష్ట్రాలు, గ్రామపంచాయితీల నిర్మాణానికి అనువైన చర్యలు దీసుకోవాలనీ, స్వపరిపాలక ప్రతిపత్తిలో వ్యవహరించేందుకు వాటికి అనువైన అధికారాలు ప్రసాదించాలనీ సదరు రాజ్యాంగ నిబంధన నిర్దేశిస్తున్నది.

ఐదువందలు అంతకుమించి జనాభాగల ప్రతి గ్రామానికీ పంచాయితీ ఏర్పాటు చెయ్యబడుతుంది. 500 కు తక్కువ జనాభాగల గ్రామాల విషయంలో గ్రామాలను కొన్నిటిని కలిపి, అనుమదాయానికి ఒక్కొక్క పంచాయితీ చొప్పున ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో సుమారు 8,335 పంచాయితీలువున్నవి. ఇంకా పంచాయితీలు ఏర్పాటు చెయ్యవలసిన గ్రామాలు 1,830 ఉన్నవి. పంచాయితీల నిర్మాణం నిర్బంధ రూపంలో వుంటుంది. ఇప్పటిలాగా స్థానిక ప్రజల లేదా ఉద్యోగుల అభిప్రాయాలతో నిమిత్తముండదు. ఐదువేలు జనాభాతో వ్యవహార ప్రదేశంగల పంచాయితీలు, రూ 10,000 లకు తక్కువకాని రాబడిగలవి 1 వ తరగతి పంచాయితీలుగానూ, తక్కినవి 2 వ తరగతి పంచాయితీలుగానూ నిర్దేశింపబడియున్నవి.

పంచాయితీ చట్టనిర్మాత

మంత్రి శ్రీ చంద్రమౌళి

పంచాయతీ సభ్యుల ఎన్నిక రహస్యపు బాలెటు పద్ధతిలో వుంటుంది. ప్రతి గ్రామములోనూ ఎన్నికల వార్డులు ఏర్పాటు చెయ్యబడగలవు. అధ్యక్షుని ఎన్నిక సభ్యులద్వారా జరగదు. సరాసరిగా గ్రామ ప్రజలే అధ్యక్షుని ఎన్నుకుంటారు. ఉపాధ్యక్షునిమాత్రం సభ్యులే ఎన్నుకుంటారు. షెడ్యూలు తరగతులవారికిమాత్రం స్థానాలు ప్రత్యేకింపబడతాయి. ఈసౌకర్యమైనా చట్టము అమలు జరిగేటప్పటినుండి 10 ఏండ్లవరకు మాత్రమే పరిమితి. శాసన సభల ఎన్నికల ఓటర్ల పట్టీలే, పంచాయతీ ఎన్నికలకుగూడా ఉపయోగింపబడగలవు. అంటే, పంచాయితీ ఎన్నికలు వయోజన ఓటింగు పద్ధతి ననుసరించియే జరుగగలవన్నమాట.

పంచాయతీ ఆమోదించే తీర్మానాలనన్నిటినీ, నిర్వహణాధికారి అమలు జరుపవలసి వుంటుంది. ఏదైనా ఒకతీర్మానం అమలు జరుప కూడదని అధ్యక్షుడు అభిప్రాయపడితే ఆవిషయం ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి వదలివేయవలెను. ప్రభుత్వ నిర్ణయమే కడపటిది. ఒకపంచాయతీ తనవిధులను నిర్వర్తించడంలో తప్పుగా వ్యవహరించినప్పుడు గాని, అధికారాలను దుర్వినియోగ పరచినప్పుడు గాని దాన్ని రద్దుచెయ్యడానికి చట్టంలో అవకాశంగల్పింపబడింది. వదరీ సరిగా లేనప్పుడు అధ్యక్షునిగాని, సభ్యులనుగాని అధికారంలోనుండి తొలగించేందుకుగూడా అవకాశం గల్పింపబడియున్నది. అట్లా తొలగింపబడిన అధ్యక్షునికిగాని, సభ్యునికిగాని తిరిగి ఒకసంవత్సరందాకా ఎన్నికలో నిలిచేదానికి అర్హతవుండదు. నీతికి భంగకరంగా వర్తించిన నేరానికిగాను కోర్టుద్వారా శిక్ష విధింపబడిన వారికి తిరిగి 5 సంవత్సరాలదాకా ఎన్నికలలో నిలిచేందుకు అర్హతవుండదు.

పౌర, పరిపాలన విషయికములైన స్థానిక వ్యవహారాల నన్నిటినీ పంచాయితీ నిర్వర్తిస్తుంది. గ్రామంలో రహదార్ల ఏర్పాటు, వాటిమరమ్మత్తు వగైరాలూ, వీధుల్లో దీపాలు వెలిగించడం, మురుగు కాలువల ఏర్పాటు, మురుగునీటి పారుదల వసతులు, వీధులను పరిశుభ్రంగా వుంచడం, పాయిఖానాలను ఏర్పాటుచేయ్యడం, వాటి పారిశుధ్యం, పరిశుద్ధమైన నీటి సరఫరా ఏర్పాట్లు పంచాయితీల నిర్బంధ విధులు. ఔషధశాలలు, ప్రసూతి, శిశురక్షణ శాలలు నెలకొల్పడం, ఆట స్థలాలు, పార్కులు, మార్కెట్లు, కసాయిశాలలు కేడీయోలఏర్పాటు మొదలైన ప్రయోజనకార్యాలనుగూడా అవి తలచుకొంటే నిర్వహించవచ్చు.

ఈ క్రొత్త చట్టాన్ని అనుసరించి పంచాయితీలకు సివిల్, క్రిమినల్ న్యాయాధికారాలు (1888 సం|| గ్రామకోర్టుల ఆక్టుక్రింద) సంక్రమిస్తాయి. ప్రస్తుతమున్న గ్రామ న్యాయస్థానాలు రద్దుచెయ్యబడతాయి.

పైనిచెప్పిన విధులను నిర్వర్తించేందుకు డబ్బు కావలెనుగదా! అందులో కొంత ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. తక్కినది పన్నులువిధించడంద్వారా పంచాయితీలే భరించుకోవలసి యుంటుంది. ఇండ్లపన్ను (గుడిసెలు మినహాయించి), వృత్తిపన్ను పంచాయితీలన్నింటిలోనూ నిర్బంధంగా వుంటుంది. తాము తలచినచో మరికొన్ని యితరపన్నులు కూడా విధింపవచ్చు. ప్రయివేటు మార్కెట్లు అన్నీ—వచ్చే రాబడి మత విషయికమైన కార్యాలకు, ధర్మ కార్యాలకు, విద్యావిషయిక కార్యకలాపాలకూ వినియోగింపబడుచున్నట్టివి తప్ప—

—తరువాత 17 వ పేజీ

చంద్రశేఖరంగారికి ప్రఖ్యాత బ్రిటిషునటుని సందేశం

చిరపరిచితులైన శ్రీ చంద్రశేఖరంగారి కళాసేవను కొనియాడుతూ ప్రఖ్యాత ఆంగ్లనటుడు వార్నర్ మార్షల్ ఇటీవల వ్రాసిన ఉత్తరంలో ఇలావ్రాశారు: ఎన్నికష్టాలకైనా ఎదురొడ్డి మీ స్వంతపద్ధతిలో నాటకరంగాన్ని నెలకొల్పడంలో కొన్న మీధైర్యాన్ని, అచంచల కార్యదీక్షను మిక్కిలి కొనియాడుతున్నాను. మీకృషికి తగిన అవకాశంవుంటే బాగుండేదని భావిస్తున్నాను. నాటకరంగంలో కృషిచేయడం దేశానికి, ప్రజలకు సేవచేయడంగా భావిస్తూ ఇన్ని కాలము కాగల్గిన నిత్య పటిమతో భారత నాటకరంగాన్ని నెలకొల్పడానికి మీరు ఉత్తమోత్తమ మార్గం వెదికారు. మీకృషి ఇతరులకు ఆదేశప్రాయం కాగలదని, ఒకనాడైనా ప్రజలు సభారత నాటకరంగ సృష్టికర్తగా మిమ్ము గుర్తించగలరని తలుస్తున్నాను.

మీవలె, స్వార్థరహితులు, ఉత్సాహపూరితులు, వినయసంపన్నులూ అయిన నటులు ఆంగ్ల నాటకరంగంలో ఇంకా ఎక్కువమంది వుండాలని ఆశిస్తున్నాను.

మీ విజయాన్ని హృదయపూర్వకంగా ఆకాంక్షిస్తున్నాను."

వార్నర్ మార్షల్, తమ నట బృందంతో భారతదేశానికి కొద్దికాలంక్రిందనే వచ్చివెళ్లారు. భారతదేశంలో వీరు షేక్స్పియర్ నాటకాలను అద్భుతంగా ప్రదర్శించి ప్రశంసలుపొందారు.

ఉగాదికానుకకుగాను

— మావద్ద —

బెనారస్ -కొళ్లేగాల్ - కంచి - బెంగుళూరు.
పట్టుచీరెలు - మైసూరు - బెంగళూరు - క్రెప్
జార్జెటుచీరెలు - క్రొత్తరకములు యున్నవి.

మీ అల్లుండ్రను — ఆడబడచులను మా
నూతన వస్త్రములతో అలంకరించి
ఆనందపరచండి

ది
భారతీమార్టు
వి. వి. షెడ్,
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

వ్యంగ్య రచన ★★★

అగ్నిహోత్రం

[సంవత్సరమునకు ఒకటి రెండుసార్లు (వీలైనప్పుడల్లా) వెలువడు మాసపత్రిక]

సంపుటం 2 స్థాపితం 1929 సంచిక 1

అంధకారపురం ఏప్రెల్ 1951 సప్లిమెంట్

సంపాదకుడు: నిప్పు తునక

1951 సంవత్సరంలో నటీ నటకుల రేట్లు

తెనాలి

1. తిక్కాల రామయ్య

శ్రీకృష్ణుడు పుద్యోగవిజయాలలో	225
,, తులాభారంలో	75
నారదుడు సావిత్రిలో	125
బిల్వమంగళుడు	120
హరిశ్చంద్రుడు	175
డిటో ఛాలెంజిలో	220

2. కపిలపాటి

దుర్యోధనుడు పుద్యోగవిజయాలు	125
భీముడు ,,	100
అర్జునుడు ,,	90
సుబ్బిసెట్టి చింతామణిలో	95
నక్షత్రకుడు	75

3. తిలోత్తమ

సత్యభామ తులాభారంలో	175
రుక్మిణి ,,	125
శ్రీకృష్ణుడు ,,	195
నారదుడు ,, (చాక్కాలో)	150
చంద్రమతి	125
చింతామణి	166

4. మనోమయి

వీరియింట్లో రిహార్సల్సుకు తగు వసతులు వున్నవి. దీపపుఖర్చులు మాత్రం యిచ్చినచాలును.

చిత్ర	25
మాతంగికన్య	30
నళిని	35
ద్రౌపతి	45
రుక్మిణి	46
కలహాకంఠి	25

బెజవాడ

1. తలతిక్కేశ్వరరావు

శ్రీకృష్ణుడు పుద్యోగవిజయాలు	250
తులాభారం	200
బిల్వమంగళుడు	200

2 మనోహరి (అలయన్ రోసి)

సత్యభామ	175
శ్రీకృష్ణుడు (తులాభారం)	225
నారదుడు (చాక్కాలేక)	200
చంద్రమతి	125
రంగూన్ రౌడీ	185
డిటో (ఛాలెంజిలో)	250

వీరిహాస్యమును విని చూచి భరించలేక నలుగురు కళాప్రియులు, పెద్దమనుష్యులు ఆత్మహత్య చేసుకొన్నారు. నెలకు 20 తక్కువలేకుండా గిరాకీలు వుంటాయి. వీడవల్ల వీరు ఎంతగొప్పవారో మీరే వూహించుకోండి.

(3) తంత్రిమూర్తి

శ్రీహరి	75
శకుని	40
వసంతకుడు	85
దామోదరుడు	30
విశ్వామిత్రుడు	65
సుబ్బిసెట్టి	50
నకులుడు	80
కాలకౌశికుడు	25
నక్షత్రకుడు	50
అశ్వపతి	25

(4) నేత్రిరంజని

మాతంగికన్య	20
కలహాకంఠి	15
శ్రీహరి	20
చిత్ర	15
మాళవి	20
రుక్మిణి (తులాభారంలో)	25

తన యింటికివచ్చి రిహార్సల్సుచేస్తే, జేపానికి 5 రు లు తగ్గించబడును.

'అగ్నిహోత్రం', వినోద నటుడు శ్రీ చంద్రశేఖరంగారు వ్రాసి తన సంచిలో భద్రపరచుకొన్న వూహామాత్రమైన వ్రాత మాసపత్రిక. ఇందులో నాటక రంగంలో వున్న లోపాలను వ్యంగ్యధోరణిలో, నిశితంగా విమర్శించారు. ఈ 'అగ్నిహోత్రం'లోని కొన్నిభాగాలు 1949 లో ప్రచురించాము. ఈవారంలో కొంత యిస్తున్నాము. చంద్రశేఖరంగారు నటుడుగానేగాక, వ్యంగ్య రచయితగా కూడా ఎంతవినోదం యివ్వగలరో యిది చదివిన తెలియగలదు. —సం. జ. రై.

ఏలూరు

[1] ప్రాణం

సత్యభామ	350
చింతామణి	375
ముర	325

N B; బెనిఫిట్ నాటకాలకు 25% ఎక్‌స్ట్రా.

(2) నూరయ్య

నారదుడు	40
బిల్వమంగళుడు	45
విశ్వామిత్రుడు	35
వీరబాహుడు	30

వీరు కర్టన్లలాగడంలో సమర్థులు. నాటకానికి 10 రు లు యిస్తేఅపనికూడా చేస్తారు.

నెల్లూరు

సుకుమారస్థూలని

సాయంకాలం 7 గంటల మీదట స్వయంగా నిర్ణయించబడును. క్రొత్తసిల్కుచీర యిచ్చిన యెడల 3 రోజులకుముందుగా రిహార్సల్సుకు రాగలదు.

చంద్రశేఖరం

మానోయాక్టింగు

కాలేజీలలో	19-6-0
పెళ్లిళ్లలో	25-0-0
భాగ్యవంతుల యిండ్లలో	15-0-0,

ఒకకారు ప్రయాణం పుద్యోగస్తులకు.

రంగుఖర్చులు, డ్రస్సులు, కర్టన్లు, బండి బాడుగలు చంద్రశేఖరంగారివే.

హెచ్చరిక

1. వానాకాలంలో రేట్లు తగ్గించబడును.
2. ఛాలెంజి నాటకాలలో గలాటాలు జరిగిన ఎడల ఆస్పత్రి, పోలీసు కేసు యితరఖర్చులు నటులవికావు.
3. అడ్వాన్సులకు రసీదులు యివ్వబడవు.

నాటక ట్రూపులు

కమలగిరి

కళోద్ధారక నటబృందం

రంగూన్ రౌడీ	(18 మంది)	450
కళాజీవి	(10 ,,)	225
తులాభారం	(8 ,,)	350

నర్సివాడ

విజ్ఞాన కళా సంస్కరణ అమెచ్యూర్స్

గాంధి జీవితం	(36)	325
మన మంత్రివర్గం	(68)	275
ఎందుకీరాజకీయాలు?	(29)	250
వరవిక్రయం	(85)	350
మధుసేవ	(44)	300

అసత్యపురం

చంద్రశేఖరం మెమోరియల్ క్లబ్

దొంగాటకం	(3)	50
యిదా నటజాతి?	(4)	45
మాయావేషం.	(3)	40
ఏమి కళారాధన?	(2)	30

దంతోలు

ప్రజావిజ్ఞాన కళాంజలి.

రైతు లోకం	360
కూలీ విజయం	350
పోస్టుమేన్	275
బస్ డ్రైవర్	250
మునిసిపల్ కోర్టు	175
ఐ. సి. యస్.	225
బిల్ కలెక్టరు	215

బెనిఫిట్ నాటకాలకు సగంతగ్గింపు.

సభలు, సమావేశాలలో వుచితంగాప్రదర్శింపబడును.

యీ సంఘాలు పొట్టకూటికికాక కళాసేవే ముఖ్యోద్దేశంగా చేసేవారు. యితర వృత్తులుగలవారు. కాబట్టి వీరిలో ముఖ్యమైన వారికి 1వ

—కొరకు 16 వ పేజీలో

ఉగాది పండుగ వచ్చిందీ!

శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డి

వసంతకాలపు వైభవమ్ముతో
దిగంతశోభిత కళాంకృతితో
ఉగాదిపండుగ వచ్చిందీ
ఆగానవెలుగులు నింపిందీ ॥

పదిరెండాకులు పరిభ్రమించే
ఋతువిలాసములు ప్రతిఘోషించే
కాలరథంగం కదిలిందీ
పునర్దర్శనం ఒసగిందీ ॥

వేపపూవు చిఱుచేదురసముతో
ఇష్టమృష్ట మధురాన్నభుక్తితో
కష్టసుఖమ్ముల కలిపిందీ
కలిమిలేములవి చూపిందీ ॥

చిగురుటాకుల చీరలతీరు
పూలజొంపముల భూషలసోరు
ప్రతివృక్షములో మొలిచిందీ
ప్రతిహృదయంబును పిలిచిందీ ॥

ప్రకృతిమాత యొడిలోవిహరించెడు
పసిపాపలనుమీ ప్రజలంతాయని
కూరిమి జోలలు పాడిందీ
కోకిలగానం పంపిందీ ॥

రసాలవాటిక ప్రసూనములపై
మసలే తుమ్మెద ఝంకారముతో
మందమారుతం వీచిందీ
మనసున వలపులు రేపిందీ ॥

స్వేచ్ఛాభారతి రత్నకిరీటం
నవ్యమహోదయ దివ్యపతాకం
గగనభాగమున ఎగసిందీ
గాలికి రెపరెపలాడిందీ ॥

వగ, నరికాదని—తెగ, యొకటేనని,
తగవులు, అలుకలు రగులగరాదని,
జగతికిమార్గం చూపిందీ
ప్రగతికి నిచ్చెన వేసిందీ ॥

నిర్భాగ్యుల కన్నీటిధారకు,
సంపన్నుల సౌఖ్యకేళులకు
కలసంబంధం తెలిపిందీ
కల్పితబంధం త్రెంచిందీ ॥

మూడుకోట్ల వీరాంధ్రులబలగం
మూడులింగముల పుణ్యక్షేత్రం
మూడుపాయలై విరిసిందీ
కూడగ తరుణం వచ్చిందీ ॥

చిరకాలము తపసించిన రాష్ట్రం
ఆంధ్రజనుల హృదయాంతరిక్షమున
మెఱుపుతీవెయై మెఱసిందీ
మేఘముచాటుకు పోయిందీ ॥

రు 50000 ల విలువగల ఆభరణాలు ఇచ్చేస్తున్నాం
ఢిల్లీలో బంగారు తులం 1 కి రు 3/-

అనేకపత్రికలచేత ప్రశంసించబడడమేగాక మా ఖాతాదారులంతా మెచ్చుకొన్నారు

మహోలీ (యు. పి.) వాస్తవ్యులైన సేత్ నందకిశోర్, బి. ఏ, యల్. యల్. బి. గారిలాగ్రాశారు:" మీ మినర్వా క్రొత్తబంగారు పార్సెలుఅందింది. ఈ బంగారుదాంతో చేయబడ్డనగలు నాకుచాలా సంతృప్తికలిగించాయి. 6 తులాల క్రొత్తబంగారు, నగలతో సహా మరుసటి టపాకి పంపించండి.

బంగారు ఒరుపురాయిమీద రాస్తే, అసలు బంగారులాగే గుర్తుచేస్తుంది. దీన్ని కడ్డీలుగా, రేకులుగా తయారుచేసుకోవచ్చు. మెరుగు చాలాకాలంపాటు నిలుస్తుంది. అన్నిరకాల డిజైన్లు తయారుచేసుకోవచ్చు ఈ బంగారు ప్రపంచములోని సరిక్రొత్త పరిశోధన. ఖరీదు తులం 1కి రు. 3/- 3 తులాలు రు. 8/- 6 తు|| రు. 15/- 12 తు|| రు28/-

మరా: భారతదేశంలో ప్రతిచోటా దీనివాడుకను విస్తరింపచేసేవుద్దేశంలో దీన్ని తెప్పించుకొనేవారికి ఈ క్రింది ఆభరణాలు యివ్వడానికి కంపెనీవారు నిశ్చయించారు:- 3 తులాల బంగారుకొన్నవారికి డైమండ్ కోతగాజులు నాలుగు, రెండు ప్రేలివుంగరాలు. 6 తులాల బంగారంకొంటే, ఒక నెక్లేస్, రెండు ప్రేలివుంగరాలు, ఒకజత అంటుజోళ్లు, డైమండ్ కోతగాజులు 4, పాపటిబొట్టు ఒకటి,—12 తులాలుకొంటే గాడీవార్ నెక్లేస్ ఒకటి, 8 గాజులు 12 ఉంగరాలు, 2 జతల అంటుజోళ్లు, ఒక పాపటిబొట్టు ఇస్తాం. ఈ నగలన్నీ ఇమిటేషన్ రాళ్ళతో పొదగబడినవి. మీకు నచ్చకపోతే, ఖరీదు వాపసుచేయ దానికి గ్యారంటీఇస్తాం—తపాలా ప్యాకింగ్ ఖర్చులు మేమే భరిస్తాం.

ఏజంట్లకు నెలకు రు 300/- నుంచి రు 500/- దాకా సంపాదించే మంచిఅవకాశం.

దొరకేచోటు

MINERVA NEW GOLD ORNAMENTS HOUSE, BARA HINDU (Z. R. N.) DELHI 6.

చిత్రజగత్

ఆముంచర్ల

ఆంధ్రా హాలీవుడ్ విశేషాలు

ముక్కామల 'మరదలు పెళ్లి'—రాజాగారి మోజు సాంఘికాలపైనట! — సినిమాపత్రికల నోటీసుల గొడవ—భానుమతి స్టూడియో — ఊఁ తర్వాత ....

ఈవారం ఆంధ్రా హాలీవుడ్ కృత్రిమ వాతావరణంలో కొన్నిగడియలు గడిపివచ్చే అవకాశం దొరికింది. మొత్తంమీద పాండీబజార్, పేవ్‌మెంట్లపైన నిలుచుంటేచాలు, దిక్కుమాలినన్ని విశేషాలు వినవస్తాయి. ఆడతారలకూ మగతారలకూ మధ్యఏర్పడే క్రొత్త క్రొత్త సంబంధాల వైనంకూడా! ఆ దుర్గంధం మాకు యీ పడింపు, పాఠకుల కవసరం- అందువల్ల ఆంధ్ర హాలీవుడ్ విశేషాలు మాత్రం వినండి:

ముక్కామల దర్శకత్వంలో 'మరదలుపెళ్ళి'

అసలు హాలీవుడ్‌లోలేనిది మన ఆంధ్ర హాలీవుడ్‌లో ఒక ప్రత్యేకతవుంది. మన నటీనటులు కాస్త పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించుకుంటేచాలు. అసలు చిత్రనిర్మాణానికే, దర్శకత్వానికే ఉవ్విళ్లూరుతూ, శుభముహూర్తంచూచి ఉపక్రమించేస్తారు.

అటు లేవం ఒకటి మన ప్రసిద్ధనటుడు శ్రీ ముక్కామల కృష్ణమూర్తిగారు దర్శకత్వ హోదాలోకిరావడం, జ్యోతిపిక్చర్సు పేరిట ఒక క్రొత్తకంపెనీ పుట్టడం. ప్రథమంలో సాంఘిక చిత్రం తీయాలనే నిర్ణయించుకొన్నారు. చిత్రానికి "మరదలుపెళ్ళి" అని నామకరణంచేశారు.

"మరదలు పెళ్లి"లో కొన్ని క్రొత్తవిశేషాలున్నాయి. హీరో క్రొత్తవాడు - ముక్కామల కృష్ణమూర్తిగారి తమ్ముడేనట. సంగీత దర్శకత్వం సౌండ్ రికార్డిస్టు శివరాంగారిచే నిర్వహింపబడుతుందట. శ్రీ శ్రీ గారు స్క్రిప్టు వ్రాస్తున్నారు. శ్రీ సి హెచ్. ఇ. ప్రసాద్‌గారు ఆర్టు డైరక్టర్.

సూర్యకుమారి ఈ చిత్రంలో అందం విరజిమ్ముతుందంటారు. మరి ఏవిధంగానోజూడాలి. జానకి చెల్లెలు కృష్ణకుమారి నాయిక పాత్రకు ఇదివరలో బుక్ అయివుండిందట. ఎందువల్లనో కానీ ప్రస్తుతానికి జానకినే తీర్మానించారు.

దర్శకత్వం వహిస్తున్న ముక్కామల కృష్ణమూర్తిగారినిగూర్చి మనకు నటుడుగా మాత్రమే తెలుసుకదా. అసలు ఆయన అసిస్టెంట్ డైరక్టరుగా సినిమారంగంలో ప్రవేశించాడు. పి. పుల్లయ్యగారి "మాయామచ్ఛీంద్ర"కు అసిస్టెంటు డైరక్టరుగా చేరడం, గోరక్ నాథ్ పాత్రను పోషించడం జరిగింది. అంటే దర్శకత్వంలో కాస్త అనుభవం ఉందన్న మాట.

రేపు పదకొండోతేదీ శుభగడియల్లో "మరదలుపెళ్లి" ప్రారంభోత్సవం జరుగుతుందట.

ముక్కామలగారి యీ ప్రథమ ప్రయత్నానికి విజయం చేకూరుగాకయని మా ఆకాంక్ష.

కనకం ప్రొడక్షన్

"షావుకార్" చిత్రంలో [illegible] పాత్రను అత్యద్భుతంగా నిర్వహించిన శ్రీమతి కనకం సొంతంగా ఫిలింకంపెనీ పెట్టిందట. కనకంగారే దర్శకత్వం వహిస్తారా అనేది ఇంకా ఖచ్చితంగా తెలియలేదు.

జానపదాలమీద భ్రమపోయిందా?

శ్రీ మీర్జాపురం రాజావారికి సాంఘిక చిత్రంమీద మనసు మళ్ళిందట. ఏదో సాంఘిక చిత్రమే తీయాలని తలపోస్తున్నట్లు నమ్మకమైనవార్త. యేదైతే ఏమిలెండి, రాజాగారి దర్శకత్వం వుంటేచాలదూ-ఆచిత్రం యెంత చక్కగావుంటుందో నిర్ణయించుకోడానికి.

సినిమాపత్రిక నోటీసులు

"రూపవాణి" అనే సినిమాపత్రిక లాయర్ నోటీసులిచ్చే కార్యక్రమం ప్రారంభించడం క్రొత్త విశేషం "నటన" "సంతోష్", "చంద్రిక" ఇత్యాది పత్రికలకు డిఫమేషన్ నోటీసులు జారీ చేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

* * *

తారాబలం

భానుమతి కోడంబాకంలో 25 ఎకరాల స్థలం కొనింది. స్టుడియో నిర్మిస్తుందట.

జి. వరలక్ష్మి ఎల్డామ్స్‌రోడ్డులో మంచి మేడ కొనసున్నదట. ఈ భవనంలో యిప్పుడు మంత్రి సీతారామిరెడ్డిగారుంటున్నారు.

* * *

ఊఁ, తర్వాత...

తర్వాత ఆమెకూడా వెళ్లిపోయింది. ఇక ఈమె ఏంచేస్తుంది?...... ఆర్టు డైరక్టరుగారిని "ఏమండీ మా సెట్‌లో ఒక పురుగైనాలేదేం" అని అడిగింది. ఆర్టు డైరక్టర్ పేటలో మీకెందుకులే,విను ఆయనఅన్నాడుకదా:—

"ఆసెట్‌లో పనిజరగాలని ఆమెఅన్నది. చేయిస్తున్నా - ఈసెట్‌లోజరగాలని ఆయనన్నా చెప్పమను ఇక్కడచేయిస్తాం" అన్నారు.

ఏమీ అర్థంకాలేదా...అయితే మళ్లీ మొదటికొస్తాం..

మద్రాసు మహానగరంలో-ఒక స్టూడియోలో ఒక కారులో-సతీపతులు మాట్లాడుకొంటున్నారు పతియేమో స్టుడియోకు రాజా. సతియేమో సుప్రసిద్ధతార. ఆమె హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్న ఆమె చిత్రం షూటింగ్ జరుగుతూంది.

ఇంతలో ఇంకో కారు వచ్చేసింది. అదిరావడంతోనే మొదటికారులోనితారదిగి వెళ్ళిపోయింది. వచ్చిన కారులోనుంచి హీరో, హీరోయిన్, మ్యూజిక్ డైరక్టరుడిగారు, మొదటికారు మహావేగంతో-డ్రైవరు సెల్ఫ స్పీడ్ లోపారిపోయింది. ఎందుకంటే, వచ్చినవ్యక్తులతో ఏదో మొంది మాటం వస్తుందని అనుకున్నాడేమో, ఆరాజా.

కొత్తగా వచ్చినతార, తమచిత్రం తయారవుతున్న సెట్ మీదికెళ్ళిచూచింది: ఎవరూ పనిచేయడంలేదు. ఇతరతల ఇటుసెట్‌వైపు వచ్చి చూచింది: పనిచేస్తున్నారు. ఆర్టు డైరక్టర్ అగుపడ్డాడు. సరే, అడిగింది; ఏమండీ...అర్థమైందా?

ఇక తర్వాతేముంది? ఆర్ట్‌డైరక్టర్ గారి జవాబువిని వచ్చినవాళ్ళు కారెక్కారు. కారు బుసలుకొట్టూవెళ్ళిపోయింది.

ఇక తర్వాతలేదూ, గిర్వాతాలేదు.

శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు

వీరి మధురగానం నెల్లూరుపౌరులు త్వరలోనే వినగలరు

ఊసు పోక...

ఉగాది — ఖర సంవత్సరాది — రేపే!

వికృతివెళ్ళి, ఖరసంవత్సరం అగమిస్తున్న ఈ తరుణంలో ఖరవర్షపురుషునకు నమోవాకాలర్పిస్తూ, స్వాగతంచెప్పుకోవడం ఉభయతారకం—

* * *

ఏమంటే - రాబోయే సంవత్సర పురుషుడు నామార్థపరంగా తాతాచార్యులవారి గురుపరంపరలోనివానిగా కనిపిస్తున్నాడు.

ఖరము అంటే, గాడిద, ప్రియము అని రెండర్థాలువున్నాయి.

ఈ రెండర్థాలపరంగాకూడా ఇతడు మనకి నొప్పులుతెచ్చేవాడుగా గోచరిస్తున్నాడు-

గాడిదకు మనకు పురాణకాలంనించి నేటివరకు కూడా సంబంధ బాంధవ్యాలున్నాయి-అల వసుదేవుడే గాడిదకాళ్లుపట్టుకొన్నాడు, కాని రోజులు వచ్చి! అప్పుడు కాళ్లుపట్టించుకొన్న గాడిదే విజయాన్ని సాధించింది—కాగా నేడుకూడా అతడు అట్టి విజయాన్నే చూరగొంటాడా? అనే భీతికలుగుతూవుంది—ఎంతభీతివున్నా, అతడు మనను, విడవాడుకోలేక పోతూనేవున్నాం—

ఏమంటే? విరోధి సంవత్సరంలో ఆంధ్రదేశ రాజకీయరంగమందు ప్రభవించిన విరోధాలు వికృతిలో మరింత విజృంభించినవేగాని తగ్గుమాపలేదు.

కోస్తాను తూర్పారబట్టిన తుపాను, ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘాన్ని రద్దుచేయించిన దుష్టశక్తులు ఈవికృతి చెయిదాలే! ఇక ఈదోషాన్ని ఖరసంవత్సరపురుషుని కాళ్ళపట్టుకోవాలేమో! లేకపోతే, అతడు కసికట్టి, ఆంధ్ర గౌరవాన్ని మంటగలపడానికి, తనమీద ఎక్కించి ఊరేగిస్తాడేమో!

* * *

పోతే, ఈబిరుదుకు ప్రియం అనేఅర్థంకూడా చాలాప్రియంలా కనుపడుతూవుంది—ఇతడిరాకకు ముందుగానే తన ప్రియాన్ని మనపైరుద్దాడు—

హెచ్చుధరలు, హెచ్చుపన్నులు, [illegible] వ్యయం ఇదీ—మనస్థితి! 'ఏప్రిల్ ఫూల్' అనే ఈ ఏప్రిల్ మొదటితారీఖునుండే ఈ 'ఫూల్' ఫోర్స్‌ఫుడ్‌గా మనకు లభించింది.

అసలుఆదాయం మిగులుచూపుతున్నా, అధిక ఆదాయంకోసం, అధికపన్నులు తగిలించారు—

జానిలో అన్నం మెదలు సున్నంవరకూ అన్ని ధరలూ లేచిపోయాయి. — ఇంకా లేచిపోతాయటకూడాను—

ఖర సంవత్సరునిరాకతో ఈహెచ్చులకుమరొక రెండు హెచ్చింపులుతగిలి, అతడుసార్థకనామడు కాబోతున్నాడేమో ఎవరికితెలుసు!

అందుచేత ఇతణ్ణి నిందించిలాభంలేదు—కనుక మంచి మాటలతోనే, మంచితనం చేసుకుంటే, రాగల కష్టాలు రాకుండా వుండకపోయినా, వాటికొసైనా కొంత తగ్గుతుంది. దాసుని తప్పులు దండాలతో తగ్గకపోదుకదా!

అందుకే అంటున్నాము — ఖర సంవత్సర పురుషా కరుణించవయ్యా, నీకు ఇవే మా కోటి దండాలు" అని—

* * *

అయితే, గాడిదలలోగల వివిధ అంతర్జాతులు అడ్డగాడిద, మొదలైనవాటినన్నిటినీకూడా, తరగతి విభజనభేదం లేకుండా- 'గాడిద చాకిరీ' అని మనం నిందాపరంగా ఈసడిస్తూ వుంటాము- 'ఓరి గాడిదకొడకా' అంటే అది ఒక పెద్దతిట్టుగా భావిస్తాము.

కాని, విసువు విరామములేకుండా స్వామికి చాకిరీచేసే గాడిద, మనిషి గాడిదకంటె ఉత్తముడని చెబుతూ "ఏడా నాకొడుకందు గాడిద మరిగుండె" అంటూ గాడిదబాధను పద్యరూపంలో చాదపుకవి అభివర్ణించివున్నాడు-

అందుచేతకూడా గాడిదను మనం గౌరవించాలి, తప్పదు.

* * *

ఖరనామ సంవత్సరంలో, ఇంతకీ ఈ నూతన సంవత్సర పురుషుడు మనచేత గాడిదచాకిరీ చేయిస్తాడో లేక కూడిదన్ని ఉంచుతాడో... చూదాం.

నెల్లూరు న్యూటాకీస్‌లో
6-4-51 నుండి
బాంబేటాకీస్‌వారి అత్యద్భుత సంగీతచిత్రం
మహల్
అశోక్‌కుమార్ - మధుబాల
మొదలగువారు నటించారు.
సంగీతం: ఖేమ్‌చంద్.
తర్వాతఫిలిం: "సర్గమ్"

శిస్తు తగ్గుదల చట్టం
వెల 2 అణాలు, పోస్టేజి 9 పైసలు
"జమీన్ రైతు" మేనేజరుకు వ్రాయండి.

ఉగాది బిరుదావళి

*** చిత్రగుప్తుడు ***

—ఆంధ్ర—

అద్యతన వాతావరణ కలుషిత సర్వదుర్గంధ చండాల రాజకీయ వాతావరణస్థిత నిస్వార్థ ప్రతిభా విధూవణ

—బి. గోపాలరెడ్డి

శాస్త్రపాక పదకవిత్వ తర్కవిచార,

రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ

జమీందారీనిర్మూలనకృషీ విజయ, రాజకీయ రంగ సకలవిధ సర్వతంత్ర స్వతంత్ర ప్రయోగదక్ష

—కళా

అసమాన త్యాగధైర్య పరిశోభిత, ప్రజావాంఛితరహస్య విజ్ఞానవిభవ, ఆంధ్రసమైక్యకృషి విచ్ఛిన్న నాయకాగ్రేసర

—పంతులు

నిరంతర నిస్వార్థ రైతుసేవక

—గొట్టిపాటి

ఆంధ్రవృద్ధ రాజకీయాస్థిరభావాన్విత, కమ్యూనిస్టువక్ష ప్రతిఘటనాధురీణ,

—కాళేశ్వరరావు

త్రిముఖారాజకీయాభిరుచి జిహ్వాచాపల్య స్వభావ, బహిర్నటనాసాధుస్వరూప

—అంజయ్య

విశాల దృక్పథరహిత శోభితాయమాన

—లక్ష్మీనారాయణ

అఖండమంత్రతంత్ర ధైర్యసాహస రాజకీయ విజ్ఞాన విరాజిత

—కడపరా మసుబ్బమ్మ

వృద్ధరాజకీయ సాగరాపోశనాగస్త్య

—సాంబమూర్తి

ఆంధ్రమహిళా సార్వభౌమి

—దుర్గాబాయమ్మ

న్యాయ, సారస్వతోభయరంగ సమ ప్రతిభా విశేష భాసురాలంకార

—న్యాయమూర్తి రాజమన్నార్

జమీందారీసమస్యానిరోధకప్రవీణ, నిర్దుష్ట పంథుల శిష్యాగ్రణీదక్ష

—తెన్నేటి

గ్రామస్వరాజ్యపంచాయితీ చట్టవిధాత, గుంటూరు కలుషిత రాజకీయమహాప్రవాహ తరంగ డోలికా విహారాంతరంగ

...చంద్రమౌళి

కృష్ణాతరంగశీకర సదృశ శీతల మృదుమధురోపన్యాస మాత్రభాసుర

—బౌద్ధవాఙ్మయబ్రహ్మ

★

—నెల్లూరు—

ఆంధ్రసభాభ్యుదయార్థ సకల సద్గుణ కార్య సంఘటిత ప్రాభవోపేత

—పి. వి. కృష్ణయ్య

ఉగాది అభివందనాలు

గౌతమీ — క్రాంతి సంయుక్త నిర్మాణం

(తెలుగు) ఈర్ష్య (అరవం)

యదార్థజీవితశోభలో అంతర్లీనమైన విషాదఛాయలను ప్రతిబింబితంచేసే మహత్తర సాంఘికగాథ.

—: తారాసందోహం :—

నారాయణరావు - కృష్ణవేణి - ముక్కామల - లక్ష్మీకాంతం

నటేశయ్య - కౌసల్య - బేబీ రాజ్యం.

కథ : రాయ్‌శాస్త్రీ; రచన - పర్యవేక్షణ : గోపీచంద్; కళ : వాలి;

ఛాయాగ్రహణం : రహమాన్; దర్శకత్వం : మోహన్.

ఈ ఉగాది శుభసమయంలో గౌతమీ — క్రాంతిపిక్చర్సుతరఫున,

తమ శ్రేయోభిలాషులైన ఆంధ్రప్రజలకు ప్రాడిపిలిమ్సు వారి

శుభాశీస్సులు

ప్రాజీఫిలిమ్సు, (మద్రాసు-2)

నెం 195/16 రు, తిప్పరాజువారివీధి — నెల్లూరు.

శిష్ట-దుష్టాశ్రయ కల్పభూజ

—ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి

ఇరుపక్షరాజకీయ ఉభయభాషాప్రవీణ—

—బొమ్మా శేషురెడ్డి

అచలిత అభినవ స్థాణుమూర్తి

—యన్. చెంచురామానాయుడు

స్వస్థానవ్యతిరేకపక్ష సమైక్యతా ఉదాసీన భావ, విశాలరాజకీయరంగ ప్రవేశ కుతూహల

—వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి

అంతర్వాహిన్యచతుర్ముఖబ్రహ్మ, సకలకార్య నిర్వహణదక్ష, వివిధవర్గ సంతుష్టితత్పర

—కె. నారాయణరావు

అవిరత బహిర్గమన సంచార, నిరంతర హోటలోపకరణ సేకరణ ప్రయత్న

—కోమలవిలాస్

యల్.యస్. మైసూర్యాది అన్యవ్యాపారాన్వేషణానిమగ్న

—నేషనల్ లాడ్జి

ఆహార వ్యాపారాభ్యుదయదీక్షా ధురీణ

—నందనం

అనంత కాఫీహోటళ్ల నిర్మాణచతుర

—చంద్రభవన్

సుందర గృహనిర్మాణ మహత్కార్యక్రియ కళావిభవ

—మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

అవిరత పురాణ, అద్యతన, వివిధవిధపత్రికా కర్ణాంతర వాహిక

—నగరజ్యోతి

నిత్యనూతన సేకరణోపాయాన్మత్తచిత్త

—శ్రా. రా. నాథం

హిందూమహాసభాపునర్నిర్మిత ఆకాశసౌధ నిర్మాణ ఆలోచనానిమగ్న, సతత కాంగ్రెస్ దూషణాప్రలాప వ్యర్థకాలహరణాంతరంగ

—బిందు మాధవరావు

★

—సినిమా—

ఆంధ్రాభిమానతార కాంచనమాలాజీవిత విధ్వంస, అద్యతన అఖిలభారత సినిమావ్యాపార ప్రభేరి

—జెమినీ వాసన్

నూతన చిత్రనిర్మాణ మర్మకళాచతుర

—కె. వి. రెడ్డి

ఏకైకాంధ్ర స్టుడియో నిర్వహణ కార్యదక్ష

—చక్రపాణీయుత నాగిరెడ్డి

దశాబ్దానంతర పునరాగమ, కర్ణాటకభీకర శృంగ సుఖవిభానీత, దర్శకవృద్ధ పితామహ

—హెచ్. యం. రెడ్డి

నిమ్నోన్నత ఆవర్తాపార సినిమాపరిశ్రమ పరిభ్రమణ సామర్థ్య ధైర్యసాహసోపేత

—శోభనాచలరాజా

ఫిలింప్రపంచ పర్యటన ప్రజ్ఞాధురీణ, దైవోపాత్త దర్శక

—వై. వి. రావు

నవ్యాంధ్రసినిమా కళోజ్జ్వలాభ్యుదయతార,

—జి. వరలక్ష్మి

ఆంధ్రరసజ్ఞాక్రాంత హిందీ నిష్కృష్టాధ్యక్ష తారగణాలాధిష్ఠిత కమనీయ కలకంఠకంఠి

—భానుమతి

ఆంధ్ర చారిత్రక చిత్ర నిర్మాణ కళాప్రతిష్ఠిత మృదుమధుర గ్రామ్యగీతి కాపటశోభిత

—'విశ్వానాడు' నాగయ్య

చిత్రకళామర్మ విజ్ఞానసార్వభౌమ

—టి. వి. యస్. శర్మ

అభ్యుదయచిత్ర దర్శకావతంస

—ప్రసాద్

మరుభూమి జలసేకరణ ప్రతిభాదక్ష, చిత్రకళావ్యాపార ప్రకాండ

—బలరామయ్య

లాస్య, నటన, సమాన ప్రతిభావిలసిత

—అంజలి

పాత్రోచితాభినయపోషిత

—కృష్ణవేణి

అతిమాత్ర హాస్యనటనాధురీణ

—శివరావ్

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

చీల్చుతున్నారు. ఇది ముందు ఆంధ్రదేశానికి ఎంత ముప్పు తెచ్చిపెడుతుందో చూపడానికే, యీ శీర్షిక క్రింద మా రచనలన్నీ వుద్దేశించబడినాయి. ఆంధ్రనాయకులు యీ తరుణంలో ఐక్యత పొందాలని మేమెంత గాఢంగా వాంఛించింది, ఒకవేళ పోటీయే తప్పకుంటే గెలిచిన అభ్యర్థి అన్నివర్గాలతో కార్యవర్గాన్ని నిర్మించి అప్పుడైనా ఐక్యత కోసం ప్రయత్నించవలసి వుంటుందని మేము వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాన్ని అందరూ గమనించియే వుంటారు.

ఎవరిదైనగాని మా విమర్శ వుంటే యీ దృష్టితోనే వుంటుందిగాని, అన్యదృక్పథంతో గాదు.

జమీన్ రైతుకు జాబులు

[ఆఖరు పేజీ తరువాయి]

అయన పేరు వేరుగా చెప్పినాము.

—మరుపూరు కోదండరామిరెడ్డి.

మేము విచారించాం....

ఈ పాఠ్యకుడు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారిని కలుసుకొని, పై విషయమును చూపించి అడుగగా అవిధంగా తాను చెప్పలేదని, రంగాగారికి ఓటు యిస్తానని వాగ్దానం చేయలేదని మాత్రం మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారు ప్రశ్నిస్తే చెప్పానని, యీ వివరములు తానే కపత్రికకు పంపుతానని మాత్రం చెప్పినాడు. —సం. జ. రై.

జమీన్‌రైతు

6—4—1951 శుక్రవారము
శ్రీ వికృతి ఫాల్గుణ బ॥ అమావాస్య

ఉగాది

వికృతి నేటితో అంతమవుతుంది. ఖర ఉగాది పురుషుడు విజయంచేస్తాడు.

ప్రపంచాన్ని విషాదఛాయల్లో విడిచిపోయిన వికృతిపట్ల ఎవ్వరికి గాని యిసుమంతైనా కనికరముండదు. ఖర పురుషుని లీలలేలాగుండబోతవో తెలియకపోయినా, వికృతివలె వికృతి చర్యలనుమాత్రం గడంగదని మనమాశిస్తాం.

వికృతిలో ప్రపంచంకల్లోలమయింది. విరోధిలో పెరిగిన విరోధాలు పరాకాష్టనెంది వికృతిలో యుద్ధం ప్రజ్వలింపజేసింది. అది ప్రపంచ యుద్ధంగా పరిణతి చెందనంతవరకు వికృతిని మనం అభినందించవలసినదే. వికృతిలో ప్రారంభమయిన కొరియా యుద్ధంమూలంగా అగ్రరాజ్యాల మధ్య పెరిగిన మత్సరాలు, అనుదినం, విషమరూపాన్ని పొందుతూ, ఒక మహాసంగ్రామం మీద విరిగిపడుతుందా అన్నే ఉద్రిక్తవాతావరణం నేడు ప్రపంచాన్ని దట్టంగా ఆవరించివుంది. ఈ విషవాతావరణం ఖరలో పటాపంచలై, శాంతిసౌమనస్యాలు నెలకొనును గాకయని మన మాకాంక్షిస్తాం.

భారతదేశానికి సంబంధించినంతవరకు వికృతిలో ప్రతిసమస్యా విషమరూపాన్నే ధరించింది. ఆహారసమస్య అత్యంతక్లిష్టమైంది. ప్రతి సంవత్సరం పొందుతుండిన ఆహారధాన్యాలు కూడా ముట్టనివ్వకుండా వికృతి ప్రకృతిచేత తిరుగుబాటుజేయించింది. అస్సాం భూకంపాలు, బీహార్ ఉప్పెనలు, మద్రాసు అనావృష్టి మొదలగు ప్రకృతి వైపరీత్యాలంతా ఆహారసమస్యను క్లిష్టతరంజేశాయి. తిండికి ఒక్కదానికే క్షామమైతే ఎట్లా అనికాబోలు, పత్తితక్కువై, సమ్మెలధికమై వస్త్రోత్పత్తి క్షీణించిపోయింది. దీనిలో జీవితావసరమైన తిండీ గుడ్డకే కఠినక్షామం దాపురించింది.

రాజకీయంగాకూడా వికృతి భారత దేశానికి పరీక్షా సమయంగానే పరిణమించింది. ఇండియా పాకిస్తాన్ల మధ్యవున్న విభేదాలు అపరిష్కృతంగావుండి, పాకిస్తాన్ మత రాజకీయాలదృష్ట్యా తూర్పు బెంగాల్‌లో అల్పసంఖ్యాకులైన హిందువుల బ్రతుకు దుర్భరంగావడం, దానిఫలితం, పశ్చిమ బెంగాల్‌లో కల్లోలం చెలరేగడం, దీనిమూలంగా దేశమంతా ఆందోళనాయుతం గావడం జరిగింది. కాని నెహ్రూ విశాల దృక్పథంవల్ల, లియాఖత్-నెహ్రూలమధ్య ఒక ఒప్పందంకుదిరి, ఉద్రిక్తపరిస్థితి ఉపశమించింది. కాని యీ నెహ్రూ-లియాఖత్ ఒడంబడిక కేంద్రమంత్రివర్గంలోని యిద్దరు బెంగాల్ మంత్రుల రాజీనామాకు కారణమైనా, వారి రాజీనామా ప్రభుత్వానికి క్రొత్తసమస్యలు తెచ్చిపెట్టకపోవడం సంతోషించదగిందే. ఇదిగాక - ఇండియా—పాకిస్తాన్లమధ్య ఏర్పడివుండిన వ్యాపార ప్రతిష్టంభన అంతంగావడం వికృతిలో మనకులిగిన లాభాలలో ఒకటిగా చెప్పుకోవచ్చు. ఇటీగాక - ఎంతోకాలంగా యీరెండు దేశాలమధ్య వివాద సమస్యగావున్న కాశ్మీర్ అపరిష్కృతంగానే వున్నది. అది ఖరలో ఏ రూపాన్ని పొందబోతుందో యిప్పుడే చెప్పలేము. ఈ విధంగా వికృతిలో భారత—పాకిస్తాన్ సంబంధాలు కొంతవరకు సరళమైనత్రోవకే నడచినవని చెప్పవచ్చు.

పాకిస్తాన్ చిక్కుగాకుండా, భారత సరిహద్దులనానుకొని, నేపాల్‌లో ప్రజావిప్లవం, టిబెట్‌లో చైనా దండయాత్ర సంభవించి, భారతదేశ భద్రతకే ప్రమాదం సంభవిస్తుందేమోనన్న భావంకలిగింది. కాని నేపాల్‌లో ప్రజా పోరాటం విజయవంతంగావడం, టిబెట్‌లో చైనా సర్దుకొనిపోవడం ఆ ఉద్రిక్త పరిస్థితిని వెళ్లగొట్టినవి. దీనికి మన నెహ్రూ విధానం ఎంతోదోహదమిచ్చింది.

కాంగ్రెస్ సంస్థకు సంబంధించి, వికృతిలో పెద్ద మార్పులు జరిగాయి. టాండన్ ఎన్నికతో కాంగ్రెస్ ఛిన్నాభిన్నమయింది. పోటీచేసిన కృపలానీ క్రొత్త పార్టీని సృష్టించుకొన్నాడు. బి. సి. రాయ్ మంత్రివర్గ వ్యవహారాల్లో నిరాశచెందిన ప్రఫుల్ల చంద్రుడు అసలు కాంగ్రెస్‌నే వీడిపోయ్యాడు. ఇదే విధంగా అనేక ప్రాంతాల్లో కాంగ్రెస్‌పై అసంతృప్తులైనవారు, కాంగ్రెసుకు దూరమయ్యారు. ఈ భేదాలన్నిటిని సమరసపరచి, అందరిని మహైక్యంజేయుటలపెట్టిన అహమ్మదాబాద్ తీర్మానం ఏ ఫలితాన్ని యిప్పటివరకు యివ్వలేదు. ఇకమీదట యివ్వగలదనే ఆశకూడాలేదు.

ఈ సంవత్సరంలో ఆంధ్రరాజకీయాలు అధోగతి పాలైనవి. అన్ని రాష్ట్రాల్లో ఎన్నికలుజరిగి రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘాలు యేర్పడితే - మన రాష్ట్రములోని నాయకుల మధ్య వున్న విభేదాల మూలంగా యీనాటికి అవిజరుగకుండా నిల్చివున్నవి. ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘాన్ని రద్దుజేసి ఆంధ్రుల నవమానంపాలుజేసిన వినయము మరువరానిది.

మద్రాసురాష్ట్రానికి సంబంధించి వికృతిలో చెప్పుకోదగ్గ విశేషాలు - మంత్రివర్గం ఒడిదుడుకులు లేకుండా పరిపాలనను సాగిస్తుండడము, జమీన్‌దారీల రద్దుకృషిని పూర్తిచేయడం, పంచాయితీ రాజ్యానికి చట్టరీత్యా ప్రోత్సాహమివ్వడం — కమ్యూనిస్టుల అరాచక చర్యలను సమున్నతంగా ఎదుర్కొనడం, యివీ ముఖ్యమైనవి.

ఇవన్నీ గాక యావద్భారతదేశానికి వికృతిచేసిన మహాపకారం ప్రియతములైన సర్దారును మనలనుండి దూరంచేయుడం — యోగిపుంగవులు అరవిందుడు — శ్రీ రమణులను ప్రకృతిలో విలీనం చేయడమూను.

ఈ విధమైన మంచిచెడుగులతో వికృతి సమాప్తమైంది. ఖర ప్రవేశిస్తున్నది. ఈ ఉగాది శుభ సమయంలో మా పాఠకులందరకు అభినందనాలు. ఈ నూతన వత్సరం విశ్వశాంతికి, భారత భాగ్యోదయానికి దోహదమిచ్చుగాక!

ప్రకటన

పెద్దచెరుకూరు గ్రామ వాస్తవ్యుడు వేమారెడ్డి గోపాలరెడ్డి యావన్మందికి తెలియజేయునది.

నాతల్లి చనిపోయిన తర్వాత రెండో వివాహం చేసుకున్నాడు. అదిమొదలు నాకు — నా తండ్రిగారికి సరిపడక కొంతకాలం ఆయనదగ్గర నేవుండి ఇప్పుడు ప్రస్తుతం వేరుగావున్నాను. నాకు రావలసిన స్థిరచరాస్థులుయావత్తు నాతండ్రిపొజిషన్‌లో వున్నవి. కాబట్టి నాకు తెలుపకుండా ఆయన అమ్ముటకు వుద్దేశించినట్లు తెలుస్తావున్నది. నామైనరు ఆస్తిని ఎవరున్నా కొనకూడదు. అట్లా ఎవరన్నా కొన్నయెడల దానిపై ఆస్తికి పూర్తినష్టములకు దావాచేసి వసూలుచేయబడును.

—వేమారెడ్డి గోపాలరెడ్డి.

చిత్రగుప్త - పంచాగం

— ఆశీస్సు —

రంగా తప్పక గెల్వడం, కడమపక్షాల్ యేకమై వెల్గడం,
ఈనాందారులు పీడవైదొలగడం, యింకన్ కష్టముల్ పోవడం,
కృష్ణా-పెన్నల కార్యసిద్ధి అవడం, సస్యక్షేత్రముల్ పండడం,
ఖర సంవత్సర మివ్విధిన్ ఫలము లాశావంతమై యుండడం.

గాంధిశక గతాబ్దాః	3౧	సం॥
నెహ్రూశక గతాబ్దాః	౫	,,
జస్టిస్‌పక్షశక గతాబ్దాః	౧౬	,,
జమీందారినిర్మూలనశక గతాబ్దాః	౧	,,

రాజు శని

రాజ్యాంగరీత్యా రాజాఆ సేవాన్లే తొలగించుకున్నా, పంచాంగరీత్యామాత్రం యీరాజు బాధ తొలగకపోవడం విచారకరం.

అందులోనే యీ సంవత్సరం రాజు, మంత్రి శనిగాడట. కొన్నాళ్లు మంత్రికి కలనిచ్చేదిన్ని, ఆ వుద్యోగంకూడా తానేచేసి ఆ జీతంకూడా తానే తీసుకొనేవాడట యిప్పటి హైదరాబాదు నవాబుభాయి ఒకప్పుడు. అవిధంగావుంది ఈ శనిగాడి చర్యకూడ. రాజు మంత్రి ఒకడుగానే వుంటాడట.

మనల యేడిపించడానికి కాకపోతే ఆ మంత్రిత్వము మరొకరిచేతిలో పెట్టరాదా! ఇంతకు మనలను వేధించుకతినడానికే ఈ దురాలోచన.

దీనిఫలంః— రాజు శనిగావడంవల్ల ఈ సంవత్సరం ఈక్రింది వైపరీత్యాలు దాపరించవచ్చు:- వర్షంతక్కువ, పంటలుతక్కువ, జనాభాజాస్తి. కాంగ్రెసు మంత్రాంగం ప్రజలవాంఛితాలను తెలిసికొని సమగ్రంగా తీర్చలేనందువల్ల అన్యపక్షముల విమర్శకు గురికావడం, జరుగుతుంది. ఎలక్షనులో అన్యపక్షాలేగాక, అమాయక ఓటర్లవల్ల స్వార్థపరులైన మోసగాండ్రుకూడా ఎన్నుకోబడడం జరుగుతుంది. కమ్యూనిస్టు బెడద దేశానికి అప్పుడప్పుడు అక్కడక్కడ దాపరించడం వుంటుంది. తనపొట్టతప్ప ప్రజాకార్యాలు, ప్రపంచ విజ్ఞానగంధము ఎరుగని డబ్బారాయుళ్ళు కాంగ్రెసులోదూరి పర్మిట్లు లైసెన్సుదారుల రాజ్యము చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

లంచగొండితనం విపరీతంగా ప్రబలిపోతుంది. దీన్ని అణచేమాత్రపు మొంగోడు మంత్రాంగములో లేకపోవడమువలన ప్రజలలో అశాంతి ప్రబలుతుంది. ఆకారణంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అపఖ్యాతికి గురికాకతప్పదు.

మంత్రి శని.

ఇతనివల్ల వర్షాభావం ఏర్పడి, పంటలు హీనమై ఆహారక్షోభ హెచ్చి, పరిపాలనా యిబ్బందులు ప్రాప్తించును.

సేనాధిపతి శుక్రుడు.

ఒక కన్ను గుడ్డిదగుటచే ఢిల్లీ పట్టణముమీద ఎగిరే విమానాన్నిసైతం అమాకీరితురేని విధముగ లోపాలు జరుగవచ్చును. ఆయితే ఇతగాడు శని అంతటి దుర్మార్గుడు కాడు. పైపెచ్చు మనకు ఒక యుప్ప సేనాని ఒకడు సమర్థుడున్నాడుగదా!

సస్యాధిపతి కుజుడు.

కళా వెంకటావుగారు ఇతర పక్షాలవారి ఎంత దూషణలబడ్డా, జమీందారీ నిర్మూలనకృషిలో చేయి తెచ్చుకుండాకు చేమినతో అయితేనేం అద్వితీయంగా యొలాపనిజేసి ఆకృషిలో హిందూదేశానికంతటికి మొదటివాడని పించుకున్నారో, అవిధంగానే అందరు చెద్దవాడనే ఈ అంగారకుడు ఈ సంవత్సరంతుష్టిగా వర్షము కురిపిస్తాడు, కేసరి, ఈశ్వరి మున్నగు ఎర్రధాన్యాలు పుష్కలంగా పండిస్తానంటున్నాడు. పోనీ ఏధాన్యాలయితే నేం దండిగా పండించరయ్యా మహానుభావా!

ధాన్యాధిపతి రవి

మనకు క్రొత్త విక్టోరియా ఆహారాధిపతిగా వున్నట్లు ఈ సూర్యుడు ధాన్యాధిపతిగా ఏర్పడ్డాడు. అయితే కొత్త విక్టోరియా యింత తీక్షణ స్వభావుడు కాడు. ఈ సూర్యభగవానుడు ధాన్యాధిపతిగా వచ్చినందున ధరలు తగ్గిస్తాన్, పంటలు మండిస్తాన్, ప్రజలను దండిస్తాన్ అని ఏమేమో ప్రేలుతున్నాడు. పోనీ ఒక్క సంవత్సరమేగదా ఈతని తీక్షత.

—తరువాత 12-వ పేజీలో

సారస్వత ప్రకటన

మా రూపీనకొలదిన్నీ ప్రాథమిక, మాధ్యమిక ఉన్నతపాఠశాలలకు పాఠ్యగ్రంథములు ప్రకటించుచూ మీ అందరి ఆదరాభిమానములను చూరగొనుచున్నాము.

పలువురుమిత్రులు - గ్రంథకర్తలు - విద్యాధికులు - విద్యాభిమానుల ప్రోత్సాహమునను సరించి "వెంకట్రామ జనరల్ పబ్లికేషన్సు" అను పేర ప్రత్యేకశాఖ "వెంకట్రామ అండ్ కో"కు అనుబంధముగా ఏర్పాటుచేసితిమి.

ఈ ప్రత్యేకశాఖ అచ్చుగాని ఉత్తమ ఆంధ్రగ్రంథముల — మా పండితుల యభిప్రాయమువడసి అచ్చుజేయించుట — ప్రచారముచేసి — అమ్ముడుగాక నిల్వయున్న ఉత్తమ గ్రంథములను స్వీకరించి — గ్రంథకర్తలకు ఉచితరీతిని ఆదరమిచ్చుట — ఆశయముగా ఎంచబడును. తమవద్ద పూర్వకవుల గ్రంథముల మేలు ప్రతులున్నచో తెలుపగోరెదము — నవలలు — నాటకములు యిత్యాది గ్రంథములు స్వీకరించబడవు.

ఆదరములేక మాటునడియున్న తమ ఉత్తమ రచనలను కవులు — గ్రంథకర్తలు యీ సదవకాశమును వినియోగించుకొని — మా ద్వారా వెలువరించుకొని — ఆంధ్ర వాఙ్మయ సేవకు మాకు యితోధికముగా తోడ్పడగోరుచున్నాము.

—: ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు అడ్రసు :—

మేనేజరు: వేంకట్రామా జనరల్ పబ్లికేషన్సు,

పోష్టుబాక్సు నెం 105 ను — విజయవాడ-1.

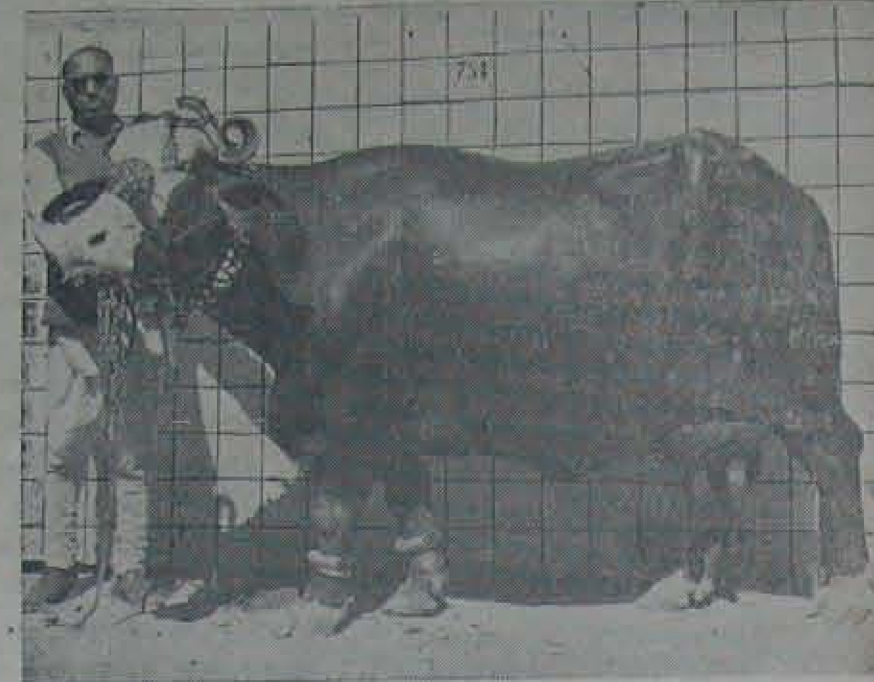

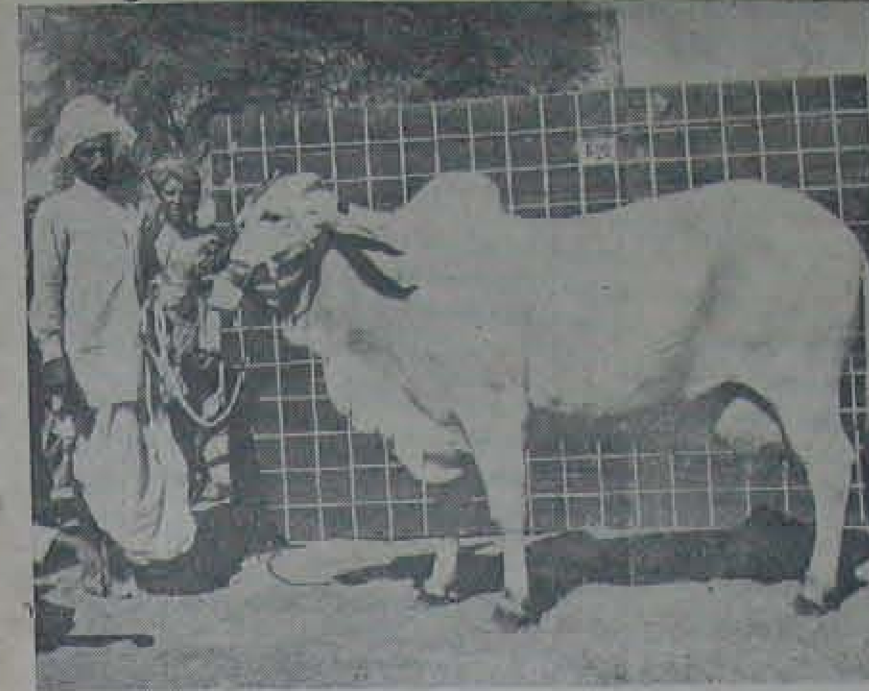

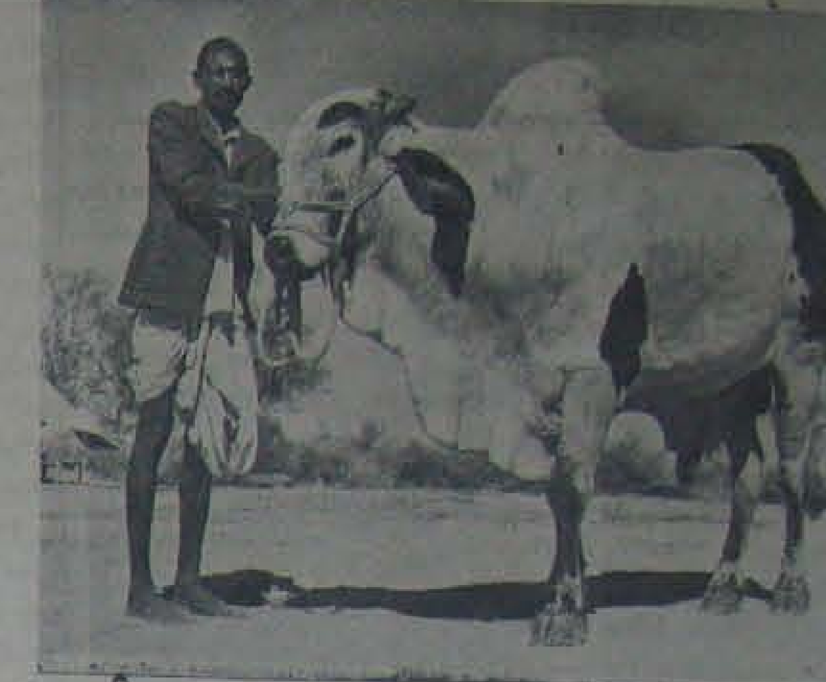

[illegible]

అమెరికా, రష్యా ఆబోతుల దెబ్బలాటల మధ్య కాశ్మీర్ లేగదూడ కాలు విరుగుతుందా? ★

ఆంగ్లో-అమెరికన్ ముఠాల తెర వెనుక భాగవతంలో ఇండియాకు మోసం??

[illegible]

[illegible]

అటంబాంబుకు అయ్యే ఖర్చుతో ...

[illegible]

[illegible]

లోకాభిరామం

[illegible]

చిత్రగుప్త పంచాగం

(౪వ పేజీ కొరవ)

అర్ఘాధిపతి శుక్రుడు

మార్కెట్గవాసుడు ఎట్లా ధరలు తగ్గిస్తాడో చూస్తానని శపథంచేస్తున్నాడు యితడు. అదిగాక అన్నం తెల్లధాన్యం పండడానికి ఒక పథకంకూడ ప్రవేశపెట్టాడు. వర్షం కురిపించేవాడుకూడా యితనే అయినందువల్ల, యితనికి ప్రత్యేకాభిమానమైన తెల్లధాన్యాన్నైన పుష్టిగా పండిస్తాడు పోనీలెండి.

మేఘాధిపతి శుక్రుడు

అబ్బ! బ్రతికాము రా దేముడా!! శుక్రుడు మేఘాధిపతి అయినందున వర్షాలు సమృద్ధిగా కురవడం, పంటలు పుష్కలంగా పండడం, క్షామదేవత రాయలసీమగూడా దాటి అరేబియాసముద్రములో దూకడం, ప్రజలు వ్యాధిగ్రస్థులు కాకుండడం జరుగుతుంది. అతి ముఖ్యవిషయమేమంటే కృష్ణా-పెన్నారు ప్రాజెక్టు నిర్మాణకృషికి ఇతను కావలసినంత దోహదమిస్తాడు.

ఈ కృష్ణా పెన్నారు ప్రాజెక్టుకోసరమేనయ్యా యింకా రెండేళ్ళపాటు ఈ మంత్రాంగము వుండాలనీ, ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రకృషి నాలుగేండ్లపాటు వెనుకబడాలనీ మేము నమాజుచేసికూడా కోరుకుంటాము. తక్కువ ఆంధ్రనాయకుల కందరూ సులభసాధ్యమైన దీనిని వదలిపెట్టి దుస్సాధ్యము, కష్టసాధ్యమైన రామపాదసాగరానికి పోదాము రమ్మంటారు. అదేనయ్యా మాకుండే భయమంతా! ఈ శుక్రాచార్యుడుమాత్రం ఈ సంవత్సరం దీనికి మంచిబలాన్నివ్వడం అదృష్టం.

రసాధిపతి గురువు

ఈయన మంచివారు. వర్షాలు, ఆరోగ్యము అతను చక్కగాచూచుకుంటాడు. ఇదిగాక హైస్కూలు కాలేజిపిల్లలకు యోగ్యతలేకుండా అధఃపతనమైపోతున్నదిచూచి కంటతడిపెట్టివాళ్ళకుయోగ్యతను కూర్చేందుకు చేతనైనసహాయం చేస్తానంటాడు. సంస్కృత కళాశాలలో చదివేవిద్యార్థులు బుద్ధిమంతులు, యోగ్యతగలవారు, ఆరోగ్యవంతులుకావడం, ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో చదివే పిల్లలు చెడిపోవడంచూస్తే ఆ విధానంలో లోపమున్నదని పెంత్తకుంటున్నాడు. 'కూజంతం రామరామేతి' శ్లోకమునుకూడా రాలేరుగని ఎ. బి. సి. డి. మంత్రులు ఎట్లా దీనిని సంస్కరిస్తారు అనివిచారపోతాడు పాపం! అల్పమాస్పతి.

నీరసాధిపతి చంద్రుడు

గురువుపట్ల అపరాధముచేసి కళంకితుడైనా మనకు కొరతగావున్న వస్త్రసమస్యను తీరుస్తానంటాడు. హిందువులు ప్రతి నెలపాడుపునాడు యితనికి సమర్పించే నూలుపోగులబుణాన్ని సమృద్ధిగా వస్త్రములనిచ్చి ఋణముతీర్చుకుంటానంటాడు. ఇంకా సామాన్యజనానికి లభ్యంకాని ముత్యములు,బంగారం యిత్యాదివస్తువులనుగూడా సమృద్ధిగా లభింపచేస్తానంటాడు ఈ చందమామ.

పశుపాలకులు బలరామ కృష్ణులు

వీళ్ళభగ్నాన కిమ్మనిమజ్జిగ, కాళీలోకిపాలు సమృద్ధిగాలభిస్తవి. ఇవేగాక వర్షము, పంటలు, పశునాగ్రిసమం వీటన్నిటిపట్ల వీరు శ్రద్ధవహిస్తారు. ట్రాక్టర్ల సహాయం సమష్టివ్యవసాయం అభివృద్ధియగును. సిటీవసతుల పరిశాలికల సంఖ్యకూడా పెరుగును.

సమష్టి ఫలాలు

జిల్లా పరిపాలనానికి ఈ తొమ్మిదిమంది మన్న సమ్మళలోపమంది మెజారిటీసభ్యులున్నారు. కాబట్టి, తక్కిన కొన్ని దొంగముండాకొడుకులైనా మెజారిటీ ఫలితం మంచిగా వుండును. కాని, ఆ నలుగురి పెద్దవారి అకృత్యాలవల్ల దేశానికి ప్రజలకు ఎన్నో బాధలు, అక్రమాలు, అన్యాయాలు, లభించగలవు. ఎలక్షనులలో ఈ పెద్దవారు క్షోభ్యము కలిగించుకొందురు. అందువల్ల కాంగ్రెసు గెలిచినా, కాంగ్రెసు మంత్రాంగమేర్పడినా, ఇతర పక్షాల ఒత్తిడివల్ల మంత్రాంగం అస్థిరతగా వుండగలదు.

సంక్రాంతి పురుషుడు.

సుత్తికొడవలి చిహ్నాంచ
మారణాయుధ ధారణం
అన్యతం పతతంబూర్తియాత్
ఈశాన్యదిశగచ్ఛతి.

సంక్రాంతి పురుషుడు సుత్తి-కొడవలి పతకాన్ని ధరించి మరతుపాకి చేతబట్టుకొని ఈశాన్యదిశగా పోవడమువలన కలకత్తా, తూర్పు బెంగాలు, అస్సాము రాష్ట్రములలో కమ్యూనిస్టు గొడవ హెచ్చుగా వుండును. పాకిస్థానులో ఇంతెందుకంటే దారుణంగావుండును. లియాఖతాలీ మంత్రిత్వం త్వరలో పతనమగును. అస్సాంప్రభుత్వానికి అప్పుడప్పుడుకొన్ని గండాలుప్రాప్తించును.

అధసమష్టిఫలానీ

కోరికొంగతనాలవృద్ధి	౧౬	పాళ్లు
తన్నాశః	౧౫	,,
కాఫీహోటళ్లవృద్ధి	౧౪	,,
తన్నాశః	౧౫	,,
దొంగసారాయోత్పత్తి	౭౨	,,
తన్నాశః	౨౪	,,
మరఖా కాంగ్రెసురాయుళ్లవృద్ధి	౩౪	,,
తన్నాశః	౩	,,
లంచగొండులబాధ	౪౪	,,
తన్నాశః	౪	,,
సిఫార్సులబాధ	౧౬	,,
తన్నాశః	౨	,,
స్థానికపత్రికల అభివృద్ధి	౪౪	,,
తన్నాశః	౪౯	,,
క్లబ్బుకాణాలవృద్ధి	౩౬	,,
ల్యాండ్రీలవృద్ధి	౪౦	,,
క్షౌరశాలలవృద్ధి	౪౫	,,
వకీళ్లవృద్ధి	౫౦	,,
డాక్టర్లవృద్ధి	౫౧	,,
రోగులవృద్ధి	౬౦	,,
ఇందులో క్షయవ్యాధులవృద్ధి	౫౦	,,
స్త్రీల గర్భాశయవ్యాధులవృద్ధి	౫౨	,,
కాంగ్రెసుసభ్యుల నిజాయితీ	౫౯	,,
తన్నాశః	౬౫	,,

స్వస్తి సర్వేషాం సమస్త సన్మంగళానిభవంతు.
సర్వేజన సుఖినోభవంతు.

కంట్రోళ్లుపోవాలట!

నెల్లూరు వైశ్యాభ్యుదయ సంఘమువారు నెల్లూరులో మార్చినెల తే 31 వ అంగళ్లన్ని మూయించి కంట్రోల్ తీసివేయమని సర్కారును ఒత్తిడిచేయుటకైపూని ఒక పౌరజనమహాసభను టౌనుహాలువద్దజరిపిరి. శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. వారు తమ తొలి పలుకులలో విపులముగా, కంట్రోళ్లవలన కష్టనష్టములు, వర్తకవ్యాపారములకుగల ఇబ్బంది తెలిపి, తమకెప్పుడును ఈ కంట్రోళ్లు ఎంత త్వరలో లేకుండాపోవునా? అనియే యోచనగానున్నదని చెప్పి ఉత్పత్తిదారు, వ్యాపారస్థుడు, కొనుగోలుదారుడు, ఈ ముగ్గురిలో లేక ధరలు ఎక్కువై కంటూలు పడవలసినవిధియొకటియుండగా ఉత్పత్తిదారునకును, వ్యాపారస్థులకు మధ్య మరియొక మధ్యమాధికారులు, మరింత హీనదశకు తెచ్చిపెట్టుటయు, చీకటిమార్కెట్టుల ప్రోద్బలము సర్వత్రసానమువై ఏర్పడినదని చెప్పిరి. కాని,తరుగవారే; ఈ కంట్రోళ్ళతీసివేయమని సర్కారును కోరి, ఇవి తీసివేయుటకాగా, అదే పరీక్షాసమయముగా జనులలో నీతి ఎక్కువగా ఏర్పడి 'దొరికితేనిఇంకేమి' అన్నటు విజృంభించి పొంచి ఇబ్బంది తెచ్చిపెట్టుకొని, కుదురు కోపి నృల లూటీలు మొదలగువాటికి గోలడవలసిన స్థితి లేకుండచేసికొనుట ముఖ్యకర్తవ్యముగా, ఈ కంట్రోళ్ల తీసివేతను కోరువారందరు గ్రహింపవలెననిరి.

శ్రీ బొమ్మా శేషురెడ్డి, కంట్రోళ్లుతీసేమంతటు ప్రతిచోట ఈనాడు ఉన్నదని, అన్నిచోట్ల జనము ఇట్లు అల్లాడుచున్నారనియు, సదుద్దేశ్యముతో సౌలభ్యముకే సర్కారు కంట్రోళ్లనువుంచియున్నారనియు, ఇందువల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు నష్టములు మధ్యవర్తుల లాభములు, బ్లాక్‌మార్కెట్టు ఉన్నవనియు, ఒకచోటనుంచి మరొకచోటికి ధాన్యము దాటిపోవుచుండుటలో అక్కడికక్కడికి పెరిగి కంట్రోలురేటుకే ధరలో నుండక, అంతకు మూడింతలు విధిగానే అగుచున్నదనియు వస్తువులకన్నిటికి ధరలు కంట్రోలురేటు ఏర్పాటు చేసి వదిలిపెట్టవలసిన ఆవశ్యకత తప్పనిసరియై ఏర్పడియున్నదనియు, అది జరుగనున్నదనియు ఉండు కష్టములలో రూపాయి విలువ తగ్గిపోయి యుండుటతోనే, ఈ అధిక ధరలకు కారణమై యున్నదనియు చెప్పిరి.

శ్రీ తూములూరు వెంకటశివరామయ్యగారు మాట్లాడుచూ, కంట్రోళ్లు ఉండవలసినవే అనియు ప్రతిదానికి పర్మిట్లు — లైసెన్సులు అవసరములేదనియు, వీటి రెంటివలనే బాధ యేర్పడుచున్నదనియు సభవారు దీనిని గమనించి సూచించి, కంట్రోళ్ళమాట అటుంచి — ఈ రెండుబాధలు లేకుండ చేయవచ్చునని తీర్మానములో కోరుట యుక్తమని చెప్పిరి—వెళ్ళిరి.

పిమ్మట పై వైశ్యాభ్యుదయ ఉపాధ్యక్షులైన శ్రీ పరుచూరు సుబ్రహ్మణ్యంగారును, కంట్రోళ్లవలన తమ వ్యాపారములకు ఎంత కష్టముకలిగి జనాభ్యుదయమునకు యిబ్బందిగా నుండునదియు వివరించి, "జమీన్ రైతు" పత్రికలో ఈ సభను గురించి వ్రాసియున్నందుకు సమాధానముగా, బ్లాక్‌మార్కెటు వృద్ధియగుట మొదలగువాటిని అరికట్టుటయే తమ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమని తాము హామీ యిచ్చుచున్నామని తెలియజేసిరి.

శ్రీ వెంకట్రామశాస్త్రిగారు కంట్రోళ్ళవలన ప్రతివిషయమున యేర్పడిన ఇబ్బందులను తమ విద్యావ్యాసంగమున తెలిసి వివరించుటయే పనిగా మాటలాడిరి. సర్కారువారు మంత్రులు తమ మనసుకు ఏమి తెలిసినవారు కారను అభిప్రాయము సూచించుటలో తృప్తిపడి కొందరిని నవ్వించి — తామును నవ్వుకొనిరి.

పర్యవసానముగా కాలాతీతమైపోయి, ఒక తీర్మానమును "కంట్రోళ్ళవలన ఇబ్బందులున్నవి. కాబట్టి వానిని తీసివేయవలసినదిగా సర్కారువారిని కోరుచున్నారు" అను దానిని అధ్యక్షులవారే ఉపపాదించి, సరేఅనుకొని అందరు లేచిపోయిరి. రెండిరిపక్షమువారు మాటలాడు సావకాశములేక, అప్పటికే 8 గంట అయినదని అధ్యక్షులవారు చెప్పడములో వారియందరి గౌరవముతో, నా యట్టివారు, వారితొందరకు తోడ్పడి తీర్మానమునకు అద్దురిగలక విరమించుకొనుటయయ్యెను.

—కొ, పార్థసారధిఅయ్యంగార్

గూడూరు మునిసిపాలిటీ ప్రారంభోత్సవం

★

క్రొత్తగా ఏప్రెలు 1 తేదినుండి ప్రభుత్వంచే మునిసిపాలిటీగా పరిగణింపబడిన గూడూరు మున్సిపాలిటీ ప్రారంభోత్సవం — నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛేర్మన్ శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారిచే 2 తేది గావించబడింది. నాటిసభకు సబ్ కలెక్టర్ శాస్త్రి కేశన్ గారు అధ్యక్షతవహించిరి.

పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీ యల్లంరెడ్డి లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారు అతిథులందరకు స్వాగతం చెప్పిరి. ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ పసుపులేటి సిద్దయ్యగారు గత 75 సంవత్సరముల పంచాయితీ బోర్డు చరిత్రను వివరించిరి.

ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఉపన్యసిస్తూ, పంచాయితీబోర్డునుండి మునిసిపాలిటీగా మార్చుకోవడం వల్ల, ఎంతో స్వాతంత్ర్యం వస్తుందని, పంచాయితీ బోర్డయితే ప్రతి చిన్న కార్యానికి ఎంతోమంది పైఅధికార్ల అనుమతి పొందవలసివుంటుందని, మునిసిపాలిటీకి అలాటి ప్రతిబంధకాలేవీ లేవనిచెప్పారు. మునిసిపాలిటీ అవతరణ, భాగ్యవంతులకు ఆనందదాయకమేగాని, పన్ను భరించే సాధారణప్రజలకు మాత్రం కొంతకష్టంగానే వుంటుందని, అయినా ప్రజలందరు సహకరించి, ఆరు మాసాలలోపుగా ఎన్నికలు జరుపుటకు అవకాశం కల్గించాలని, లేనిఎడల ఏరెండుసంవత్సరాలు గడచిపోవుటకు కూడా వీలుండని, సుబ్బారెడ్డిగారనిరి. మునిసిపాలిటీ నిర్వర్తించవలసిన విధులనుగూర్చి ముచ్చటిస్తూ, తగిన వస్తుసామగ్రిలభ్యంగాని నేటిపరిస్థితుల్లో అండర్‌గ్రౌండు డ్రెయినేజి ఏర్పాటులేల పెట్టేలదులు, సాధారణ మురుగునీటి సౌకర్యం కలుగజేయడం బాగుంటుందని, నీటి సౌకర్యం పెంపొందించుకోవాలని, రోడ్లనిర్మాణం అభివృద్ధి పరచాలని సూచించిరి.

ప్రథమంలో మునిసిపల్ లైబ్రెరీని సుబ్బారెడ్డిగారు ప్రారంభించిరి.

పంచాయితీబోర్డు 60 వేల రూపాయల బ్యాంకునిల్వ మునిసిపాలిటీకి యిచ్చినట్టు తెలుస్తున్నది.

సభలో టౌన్ కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి రమణయ్య, లాయరు, ప్రభృతులుపన్యసించిరి.

—మా. వి.

చిత్రపరామర్శ

అగ్నిపరీక్ష

★

లాంఛనప్రాయమైన ప్రెస్ షో యిచ్చారు. రాజ్యం, లక్ష్మీకాంతం, సి. యస్. ఆర్, రేలంగి, రామమూర్తి మొదలైన హేమా హేమీలు ఈ చిత్రంలో పాల్గొన్నారు.

చిత్రానికి ఆడవాళ్లకన్న మొగాళ్లే బాగా నటించి పేరుప్రఖ్యాతులు తీసుకొస్తారనేది యీ చిత్రంద్వారా ఋజువైంది. అందుకు రేలంగి, రామమూర్తి సాక్ష్యం.

రామ — రామ— యీమధ్యలేదనుకున్నాం— మళ్లీవచ్చిపడింది — యీ రోపు — లోపులపాట్యం తప్పు, తప్పు — దొమ్మరిఆట మాడలేకపోయాం సరేకదా, చెప్పుకోడానికికూడా చాలా అసహ్యం చేస్తోంది లక్ష్మీకాంతం గెంతులు.

మొదటిసగం అంటే ఇంటర్వెల్ దాకా ఎంత బాసుల్లేనో — ఆతర్వాత సగం అంతబాగుంది. 'బాగా'అంటే — వినోదాన్ని కాస్త యిచ్చిందన్న మాట. ఒక్కసారి తప్పక మాడదగ్గదే. వివరాలు వచ్చేసంచికలో.

—'శ్రీమాన్'

కృష్ణాతరంగాలు

*** 'రోహిణి' ***

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల ఎన్నో సంవత్సరాలుగావుంటూ ఆయుర్వేద వైద్యానికి సేవచేసింది. ఎందరోవిద్యార్థులకు శిక్షణచేయడం ద్వారా, ఆ కళాశాల పట్టభద్రులసంఘం వార్షికోత్సవ మహాసభలు జరిగాయి. మహాసభలకు ప్రజాప్రతినిధులయిన కాకాని వెందలరయిన వారితోపాటు వైజ్ఞానికంగా శాస్త్రీయ విషయాలను గూర్చి మాట్లాడే ఉపన్యాసకులుకూడా రావడం. ఈ రోజుల్లో సభకు పిలువబడిన నాయకులు వారివలన పొందగలిగిన లాభాలు' ప్రయోజనాల దృష్టితోనే ఆహ్వానింపబడడం నూటికి 90 పాళ్లు నిజముకదా.

\+ \+ \+

రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నికలకోసం వస్తున్న పాటిల్‌కు విజయవాడ మునిసిపాలిటీ పౌరసన్మానం చేయబోతుంది. డాక్టరు చలపతి రావుగారు చాలా రోజులక్రిందటనే యీ పౌర సన్మానానికి కౌన్సిల్ తీర్మానం చేయించి వుంచారు. భారతదేశంలో ఎక్కువ "డాక్టర్" డిగ్రీలు పుచ్చుకున్నవాడు పండిట్ నెహ్రూ; ఆంధ్రదేశంలో ఎక్కువమందికి పౌరసన్మానాలు చేయించినవాడు విజయవాడ ఛేర్మన్ చలపతిరావు.

\+ \+ \+

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు పేట బాపయ్యగారు కాసిన సుబ్బారావుగారితో సహా విశాఖజిల్లా సంచారానికి వెళ్లారు. తమకెంత బలమున్నాదో చూపడానికి తీసుకు వెళ్లారు అంటారు మంత్రివర్గంవారు. అంతా ఎన్నికలప్రచారంలెండి!

\+ \+ \+

విజయవాడ మునిసిపల్ కౌన్సిల్‌లో 13 వ వార్డు ముస్లిం రిజర్వు స్థానానికివచ్చిన బైఎలక్షనులో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి జఫార్ ఓడిపోయాడు. స్వతంత్ర ముస్లిం అభ్యర్థి హాఫీజ్ పెద్దమెజారిటీతో గెలిచాడు.

హాఫీజ్‌కు స్థానికమంత్రివర్గ పక్షనాయకుడు చిట్టిగారి బలగంయొక్క బలంవుందని ఛేర్మన్ పార్టీవారంటారు.

\+ \+ \+

అనుకున్నట్టుగా బ్యాంకు ఉద్యోగస్థుల సంఘంవారు క్లబ్బును ప్రారంభించుతున్నారు. సూపరింటెండింగ్ యింజనీరును పిలువడంలోఅంతరార్థం ముందు ముందు భవననిర్మాణానికి స్థలం అభ్యర్థించుటకేనట.

\+ \+ \+

నల్లగొండ, వరంగల్ జిల్లాల పోలీసు సూపరింటెండెంట్లు, సివిల్ అడ్మినిస్ట్రేటర్లు (కలెక్టర్లన్న మాట) కృష్ణజిల్లా డి. యస్. పి. తో సరిహద్దు సమస్యలపై సమాలోచనలు జరిపారట. ముఖ్య విషయం కమ్యూనిస్టులముప్వ. ఎలాగబోతుందో ఆ ప్రశ్న అలాగే యింకామిగిలివుందట, సమావేశం మాత్రం యీసారికి అయిపోయింది.

\+ \+ \+

గుంటూరుజిల్లా కమ్యూనిస్టుప్రముఖులు ఎనమండుగురిని యీనెల ప్రారంభంలో పోలీసులు అరెస్టుచేశారు.

ఇందులో అయిదుగురు ఒకటోతేదీరాత్రి పోలీసులతో తలపడినతర్వాత దొరికిపోయారు. పోలీసులకు, కమ్యూనిస్టులకు జరిగిన సాయుధసంఘర్షణలో ఆయుధాలతోసహా కమ్యూనిస్టులు లొంగిరావడం, ప్రతికిపోవడం యిదే మొదటిసారి. ఏదో మహాద్భుతం జరిగివుండాలి.

కర్నూలుజిల్లా పుల్లలచెర్వు పోలీసుస్టేషనులో పోయిన మస్కెట్‌తోసహా అయిదు తుపాకులు తోనూ దొరికారు. అందు సత్తెనపల్లి కోవల్ పార్టీ మెంబర్లు వెంకటపాటి నారసింహారావు, వెంకయ్య, కె. సత్యం, అర్జునైజరు వెంకట సుబ్బయ్య. వీరుకాక రామారావు అనేఆయన ఒకరు.

కారంపూడివద్ద రెండవతేదీ రాత్రి పల్నాడు తాలూకానుభేధత్స్వచేసినకమ్యూనిస్టుదళ సభ్యులు దొరికారు. కర్నూలుజిల్లా సరిహద్దు గ్రామాలపై దాడులలో వీరు ప్రముఖపాత్ర నిర్వహించారట.

\+ \+ \+

భారత మహిళామండలి సభ్యురాండ్రు చేతి పనులు ప్రదర్శనంఒకటి వచ్చేవారంలో యిక్కడ ఏర్పాటుచేయబోతున్నారు. ప్రదర్శనంలో వస్తువులు అమ్మబడతవటకూడా.

నాడు బ్రిటిషుప్రభుత్వం యాజమాన్యాన ఏర్పరచబడ్డ మహిళామండలులు యింగ్లాండు అమెరికను మహిళలు తీరికకాలంలో ఏవిధంగా సద్వినియోగంచేస్తారో ఆ కార్యక్రమాలే ఇక్కడ ప్రబోధించారు. నేటికి వాటిలో మార్పురాలేదు; అందుకే భారతీయ జీవితవిధానంలో స్త్రీ వహించవల్సిన పాత్రకు యీ కార్యక్రమాలు తోడ్పడలేదు; నిర్మాణాత్మకములు కాలేదు.

\+ \+ \+

కృష్ణాజిల్లా ఆహార సమస్య సంధిగ్ధావస్థలో పడింది. సివిల్ సప్లయిస్ డిపార్టుమెంటువారి ప్రకారం యీజిల్లాలో ఎగుమతికిగల అదనపు బియ్యం 1,40,000 టన్నులు. మొత్తం పంట 3,40,000 టన్నుల బియ్యం. అప్పుడే 57,000 టన్నులు ఎగుమతి అయాయి. నిల్వలోవున్నవి 40,000 టన్నులు.

ధాన్యసేకరణ మందంగా వున్నదని డిప్యూటి కమీషనర్ గారు కృష్ణజిల్లాలో గత వారం సంచారం చేసారు.

అదనంగా పండేతాలూకాలే చూచారుగాని మెట్టతాలూకాల్లో ప్రజలు తెరు రూపాయి చొప్పున కొనలేక పడుతున్న బాధలు, గ్రామాల్లో రైతుల దగ్గర వున్నవి ఏకారణంచేతనైతేనేం అమ్మకపోవడంచేత పడుతున్న బాధలు అధికారులకు తెల్పుకోవలసిన అవసరం కల్గినట్టులేదు. ప్రజలు ఒక కబళంకోసం నానాబాధలు పడుతున్నారు. ధాన్య సేకరణలేదు, ఇన్‌ఫార్మల్ రేషనింగు లేదుఅని ప్రభుత్వంబాధ్యత తప్పించుకుంటుంది.

ఈ విధంగా ఎవరిమట్టుకువారు బాధ్యత తప్పించుకుంటుంటే కూలీజనం మల మల మాడి పోవలసిందే!

డి. యస్. ఓ. వద్దకు చెప్పుకోవాలనిపోతే ఆయనకు "ఆరోగ్యం పాడవుతున్నది."

గడ్డురోజులు ముందువున్నాయి.

ఫాసిస్టుఫ్రాంకో మళ్లీ తెరపైకి ఎక్కుతున్నాడు

ప్రపంచ రాజకీయాలలో గత పది, పదిహేనుసంవత్సరాలనుండి ఒకవిధమైన 'వెలి' యందు వుంటూవచ్చిన 'ఫ్రాంకో' మళ్లీ అంతర్జాతీయరాజకీయాలలోకి ప్రవేశిస్తున్నాడు!

హిట్లరుకు నకలుగా వుంటూవచ్చిన అతడు తిరిగి నేడుపశ్చిమ మిత్రరాజ్యాలకు ఆప్తమిత్రుడుగా మారిపోబోతున్నాడు—

అట్లాంటిక్ సమాఖ్యలో అతడికిస్థానం ఇక త్వరలోనే లభించబోతున్న సూచనలు కనబడుతున్నాయి—

'విశ్వరాజ్యసమితి' లో తనకుకూడా ప్రాతినిధ్యమిమ్మంటూ ఫ్రాంకో ఏనాడో చేసికొన్న అభ్యర్థనను దివ్యచిత్తానికి తేవడానికి అమెరికా బ్రిటన్లు పూనుకున్నాయి-ఇదివరకువున్న సహాయాలకుతోడుగా, ఫ్రాంకోకు మార్షల్ సహాయాన్ని అందీయడానికి అమెరికా అమోదించింది; అప్పుడేకొంతభాగం ఇచ్చినదికూడ.

అమెరికా అనుగ్రహాన్ని కొద్దిగా ఆర్జించిన ఫ్రాంకోకు కొంచెం వూపిరిపీల్చుకొనే సత్తువ వచ్చినదికాబోలు. వెంటనే అతడు బ్రిటన్‌కు ఒక సూచనను హెచ్చరికవలెచేశాడు— "జిబ్రాల్టర్ రేవు ప్రాకృతికంగాను, భౌగోళికంగాను స్పెయిన్‌కు చెందినట్టిది. అయినా దానిని బ్రిటన్ ఆక్రమించుకొనివున్నది. తరాలుగా వస్తున్న ఈ అవమానాన్ని స్పెయిన్ భరించలేక పోతున్నది. ఇక త్వరలో దీనికి తుది చీటీరావాలి" అని ఆహెచ్చరిక సారాంశం—అయినా, బ్రిటన్ మంత్రివర్గం ఈవిషయమై ఖచ్చితమైన సమాధాన మివ్వలేదు. కాని, స్పెయిన్‌తో రాజకీయ సంబంధాలను పునఃస్థాపించుకోవడానికి తాపత్రియ పడుతోంది; అప్పుడే ఆ ప్రయత్నం చాలావరకు ఫలించింది.

ఇందువల్లతేలే సారాంశమేమంటే, "స్పానిష్ ఫ్రాంకో" తిరిగి మధ్యధరా రంగంలో మొనగాడు కాబోతూవున్నాడనేది మాత్రమే!

అయితే, ఫ్రాంకో మొనగాడు అవడంవల్ల స్పెయిన్‌కు, పశ్చిమయూరప్‌కు కలుగగల లాభనష్టాలెట్టివి? అనేవిషయం ఈసందర్భంలో కొంచెం సమీక్షించదగినదైవుంది.

అసలు, స్పెయిన్ నేడెట్టి స్థితిలోవున్నదీ తెలుసుకొంటే ఈ సమీక్షకు సమాధానం సులువుగా దొరకుతుంది.

స్పెయిన్ రాజకీయరంగంఅంతా ఫ్రాంకో మయం—అతని పక్షానికేకాని, ప్రతికూలపక్షానికి అచట తావులేదు. భూస్వాములు ఏ పరకపాటు మందో పరిపాలనా యంత్రాన్ని ఆక్రమించుకొన్నారు. దేశంలో శ్రామికవర్గం క్షీణించిపోయింది, దానికి దివలెత్తేమే మోక్షంగా పరిణమించింది.

బడ్జెట్‌లో నూటికి 75 వంతులు సైనిక, రక్షణ వ్యయాలక్రింద ఖర్చుఅవుతూవుంటుంది. ఈసైన్యమైనా గత యుద్ధానంతరంనుండి 'మనుగుడుపు' మేస్తూవుంది. అసలు గడచిన యుద్ధసమయంలో హిట్లరు సైన్యాలతోచేరి యుక్రేయిన్ రంగంలో పోరిన 'స్పానిష్ బ్లు డివిజన్లు' నాడే ఏమంత ప్రతిభను చూపిన పేరునార్జించి వుండలేదంటే ఈ సైన్యాల మొగటిమి బోధపడుతుంది.

ఇక యుద్ధానంతరంనుండి, వెలివేయబడిన ఫ్రాంకోకు, అతని సైన్యాలకు క్రొత్తతరహా తర్ఫీదుల నిచ్చే అవకాశంలభించలేదు — అందుచే స్పానిష్ సైన్యం అంతా తుండు తుపాకుల ప్రయోగంతోనే తృప్తిపడుతూవచ్చింది. ఫలితంగా మిలటరీ సమస్యలువేగా పెంపొందిన నేటిసమయంలో ఫ్రాంకోసైన్యం 'వలంటీరు' పనికికూడా పనికి వచ్చేది గాలేదని ఇటీవలకొందరు విమర్శించారు. అందుకోసం అమెరికా సహాయంతో తన సైన్యాలకు క్రొత్త శిక్షణనీయడానికి ఫ్రాంకో తొందరపడు తున్నాడు—

స్పానిష్ సైన్యాలను పశ్చిమయూరప్ రక్షణలో భాగస్వాములుగా చేర్చుకోవలెనని అమెరికా అభిలషిస్తున్నది. కాని, అట్లాంటిక్ సమాఖ్యలో అగ్రసభ్యులైన ఫ్రాన్సు, బ్రిటనుకు ఇది అంత అమోదకరంగాలేదు. తరాలుగా స్పెయిన్‌తో ఈ రెండు దేశాలకూవున్న విరోధ భావనే ఇందుకు కారణమని భావించినా, ఫ్రాన్సులో నడతలుడేలకూడా రీకేనమ్మకంలేదు. 'తిరిగి జర్మనీ - స్పెయిన్‌ల వెనుకటి మైత్రిత్వాలు చిగుర్చువుకదా! అనేభీతికూడా లేదనిబాధిస్తున్నది!

అందుకే, ఫ్రెంచి, మాజీనియంత, డిగాల్ ఇటీవల అన్నాడు, "రెండోప్రపంచ యుద్ధకాలమల్లో ప్రపథములైన ఫ్రాన్సునూ చేరదీయడమంటే, మూడోయుద్ధాన్ని కల్పించడానికి ఒకమంచి సాధనమ సృష్టించడమన్నమాట!" అని—

—అయితే, రష్యా, అమెరికాలమధ్య నేడు పెరిగివున్న రణవణలద్బ్రష్ట్యా, "శాపిరోధి శత్రువు నాకు మిత్రుడు" అనే నీతిని అమెరికా బుద్ధిపూర్వకంగా అనుసరిస్తున్నది — ఇది అమెరికా యుద్ధతంత్రానికి అవస్యకరణేమే! కాని,ఇందువల్ల ఐరోపా రాజకీయాలలో రాగల విశేషాలు ముఖ్యంగా గమనీయాలు అవుతున్నాయి.

లోకాలోకనం

(11 వ పేజీ కొరవ)

రక్షణముఠాలు ఇండియాను బలవంతంగానైనా ఒప్పించ నుద్యమిస్తున్నవట! ఇందుకు ఇండియాపై ఎన్ని విధాలవీలైతే, అన్ని విధాలా ఒత్తిడులను తేవడానికి వారు సిద్ధంగావున్నారట!

ఆదిలో పూరకే సప్లయి చేస్తామనిచెప్పి తరువాత, 'ఆహారధాన్యాలదానం' విషయమై అమెరికన్లు అంత తీవ్రంగా తర్జన భర్జనలుచేస్తూవుండటంలోని ఆంతర్యం ఇదియేనట!

—ఇంకా, ఇంకా, వ్రాసిన వాంకాలను మనం పూర్తిగా విశ్వసించినా, విశ్వసించకపోయినా, స్థూలదృష్టికి ఈవ్యాఖ్యానం మనకుఅనుమానాన్ని కలిగించేదిగాను, నమ్మతగనిదిగాను కనిపిస్తున్నది!

కాశ్మీర్ విషయంలో "ఆంగ్లో-అమెరికన్" వర్గాలు నేడుచూపుతున్న తొందర, పాక్షికదృష్టిని గమనించినట్లయితే ఈ విషయంలో తెరవెనుక ఎట్టి భాగోతం సాగుతున్నదో విస్మయాన్ని కలిగించకమానదు!

కాశ్మీరం విషయంలో—ఆదినుండి పాకిస్తాన్ చేస్తూవచ్చిన కుట్రలు, చెబుతూవచ్చిన అబద్ధాలు ప్రపంచానికి వెల్లడియైనప్పటికినీ, "ధర్మసంస్థాపనార్థమూ—శాంతి ఉద్ధరణార్థమూ" జన్మించిన విశ్వరాజ్యసమితి పాకిస్థాన్ చర్యనుఖండించలేదు-సరిగా పాకిస్థాన్ పక్షం వహించి, చేయరాని ఘోరాలను చేయడానికి ఉద్యమిస్తున్నది! ఇదీ, "ఆంగ్లో-అమెరికన్ ముఠాలు" నేడు చేస్తున్న కుట్ర!!

—అందువల్లనే దీనిని భారత ప్రభుత్వ నిధానాలకు తీవ్రమైన అవమానమని, దీనిని ఆమోదించేదిలేదని—నెహ్రూజీ ప్రకటించారు—

అయితే, ఆంగ్లో—అమెరికన్ ముఠాలుచేపోన బోతున్న చర్యలమీద భారతప్రభుత్వం ఏవిధంగా ప్రవర్తించనున్నదోమాత్రం నెహ్రూజీ వెల్లడి చేయలేదు! "విశ్వరాజ్య సమితినుండి ఈ విషయమై నిష్క్రమించేదిలేదని" కూడా నెహ్రూజీ ఉద్ఘాటించారు. కాగా, ఆయన ఇంకా, సామ విధానాలద్వారానే ఈసమస్యను పరిష్కరించ యత్నిస్తున్నట్లు సూచితమవుతున్నది-ముందువిషయాలను— మున్ముందు చూడవలసివున్నది!

వ్యవసాయ సంస్కరణాలు: కుమరప్ప కమిటీ రిపోర్టు

(3-వ పేజీ తరువాయి)

ల్యాండు మార్టుగేజి బ్యాంకులద్వారా తగినంత ప్రయోజనం పొందలేక పోతున్నారు."

వ్యవసాయదారుల ఋణగ్రస్థతపై యుద్ధ కాలపు ధరల పెరుగుదల ఏవిధమైన ప్రభావం కలిగివుండిందనే విషయంలో గాడ్గిల్ కమిటీవారు తమ అభిప్రాయాలను ఇలా సమాప్తి చేస్తున్నారు.

"ధనరూపకంగా మొత్తం అప్పు భారం 1939 లో కంటె 1944 లో తక్కువ స్థితిలో వుండిందనీ, కానీ కొంత కాలంతర్వాత ఋణభారాన్ని ఎక్కువచేసే శక్తులు పనిచేయసాగాయని ఒక అభిప్రాయం వెలిబుచ్చవచ్చు. ధాన్యాదుల ధరల పెరుగుదల అరికట్టబడ్డట్టు కనిపించింది. వ్యవసాయ ఖర్చుల పెరుగుదల ధాన్యాదుల పెరుగుదల స్థాయిని అందుకోడం, కొన్ని సందర్భాలలో దానిని దాటిపోడంగూడా జరిగింది" (భారత ప్రభుత్వపు అగ్రికల్చరల్ ఫైనాన్సు సబ్ కమిటీ వారి నివేదికలో 7.8 పేజీలలో)

ఋణ విమోచనకు క్రొత్తస్కీము

అందువేత, వ్యవసాయ ఆర్థికాన్ని పునర్నిర్మించడం జరిగేముందు వ్యవసాయదారుల అప్పులను సరిపెట్టడానికి అధికంగా కృషిజరగాలని గాడ్గిల్ కమిటీవారుచేసిన సిఫారసును మేముఒప్పుకొంటున్నాం, అయితే, ఈ సరిపెట్టడంవల్ల కలిగే ప్రయోజనం చెందవలసింది, యుద్ధకాలపు ధరల పెరుగుదల మూలంగా అధికంగా దెబ్బతిన్న వ్యవసాయ కూలీల కొక్కరికి మాత్రమే కాదు.

ఈ క్రిందఇవ్వబడ్డ గాడ్గిల్ కమిటీవారి సిఫారసుల సారాంశములో మేముచాలావరకూ అంగీకరిస్తున్నాం. ఆ సిఫారసుల సారాంశం:—

(1) అప్పుతీసుకొన్న వారినుండి దరఖాస్తుల కోసం వేచివుండక, వ్యవసాయదారుల అప్పులు నిర్బంధంగా, సరిపెట్టడంజరగాలి. న్యాయశాఖోద్యోగులలో నియమించబడే బోర్డులు (సంఘాలు) ఈ పనిని నిర్వహించాలి.

(2) సరిపెట్టడం (అడ్జస్టుమెంటు) రెండేళ్లకు మించని నిర్ణీత కాలంలో పూర్తి కావాలి. గాడ్గిల్ కమిటీవారి ఈసిఫారసుకు మేము ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతనిస్తున్నాం. ఎందుచేతనంటే,— డైనామిక్ ఎకానమిలో కాలం గడచిపోవటంవల్ల, మెల్లి మెల్లిగా కృషిచేసి సాధించిన ఫలితాలను చెరిచే క్రొత్త శక్తులుఏర్పడి, అభివృద్ధి నిరోధింపబడటం జరగవచ్చు.

(3) అప్పులిచ్చినవాళ్ళందరూ వారి క్లెయిములను రిజిష్టరుచేసుకొని వారి అసెట్స్,—లయబిలిటీలనుగూర్చి బోర్డువారికి స్టేటుమెంట్లు ఇచ్చుకోవలసివుంటుంది. ఈ నిబంధన ప్రభుత్వం, కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు, బ్యాంకులకు చెల్లించవలసిన అప్పులకు, శిస్తుబాకీలకు వర్తించాలి.

(4) ఋణగ్రస్తుడు చెల్లించుకోవలసిన న్యాయమైన మొత్తం నిర్ణయించడంకోసం ప్రతి అకౌంట్లలోని అంకెలను యూసూరియస్ లోన్సు చట్టం, డెక్కన్ అగ్రికల్చరిస్టు రిలీఫ్ చట్టములననుసరించి పరీక్షించాలి.

(5) చెల్లించుకోవలసిన అప్పుమొత్తం అసలుకు రెండింతలకంటె మించిపోరాదని, వడ్డీని అసలు క్రిందికి మార్చడానికి వీలులేదనీ అర్థంవచ్చేవిధంగా నిర్వచించుకొని దండుపట్ రూలును వర్తింపచేసుకోవాలి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రీయఋణ విమోచన విధానం, ఋణవిమోచన శాసనాలక్రింద వర్తింపచేస్తున్న పద్ధతిలో దండుపట్ రూల్, అప్పిచ్చిన వాడికీ తీసుకొన్నవాడికీ మధ్య ఇవతల జరిగిన ఒప్పందం ప్రకారం వడ్డీని అసలుక్రిందికి మార్చుకోడాన్ని నిషేధించదు. క్రొత్త కాండుద్వారా ఆరూలును నిరుపయోగం చేయవచ్చు.

(6) న్యాయమైనదిగా నిర్ణయింపబడిన అప్పుమొత్తం ఋణగ్రస్థుడు 4% వడ్డీరేటు ప్రకారం ఇరవైఏండ్లలో తీర్చుకోగలశక్తికి తగినట్లు తగ్గించడం, లేక స్థిరాస్తి సాధారణ విలువలో సగానికి (50%కు) తగ్గించడం — ఈరెండింటిలో ఏదితక్కువ అయితే దానిప్రకారం తగ్గించాలి; అందుకు నిబంధనగా:—

(అ) జామీనుతోకూడిన అప్పు, ఏఆస్తిపైన జామీనుగా ఇవ్వబడిందో ఆ ఆస్తివిలువకు 50% కంటె తక్కువగా తగ్గించరాదు.

(ఆ) జామీనుమీదఇవ్వబడ్డ అప్పును, జామీనుగా ఉంచబడ్డ ఆస్తివిలువలో ఎంతభాగానికి తగ్గించడానికి ఒప్పుకోబడుతుందో అది, జామీను లేకుండా ఇవ్వబడ్డఅప్పును, అట్టి అప్పులమొత్తంలో ఎంతభాగానికి తగ్గించడానికి అనుమతించబడిందో దానికంటె చిన్న మొత్తం కాకూడదు.

అప్పును స్థిరాస్థి విలువలో 50% కంటె ఎక్కువగా తగ్గించరాదని సిఫారసుచేస్తున్న సందర్భంలో కమిటీవారుఅభిప్రాయం, అట్లా తగ్గింపుచేయబడిన అప్పుమొత్తం, ల్యాండ్ మార్టుగేజి బ్యాంకు ద్వారాగానీ, మరేదైనా ఉచితమైన ఋణసంస్థ ద్వారాగానీ ఒకటేమొత్తంగా అప్పిచ్చినవారికి చెల్లించవలెనని అభిప్రాయం కలిగివున్నారు. ఆ విధంగా చెల్లించడానికిగాను, అప్పు మొత్తానికి రెండింతల విలువగల జామీను అత్యవసరం. ఏ రైతుఅప్పు ఈవిధంగా తగ్గించడంజరిగిందో అతనికి ప్రస్తుతం సేద్యం చేసుకోడానికి అవసరమైన డబ్బుకూగాను కొంత వీలుకూడా ఏర్పర్చాలి.

ఋణగ్రస్థునియొక్క అప్పుతీర్చుకోగల శక్తిని, అతని ఆస్తివిలువలో 60% లెక్కనగానీ, ఆస్తియొక్క మార్కెటువిలువను నిర్ణయించుటకు వీలుగానిఎడల ఆదాయాన్ని సంవత్సరానికి 60% చొ॥న లెక్కగట్టుట ద్వారాగానీ నిర్ణయించవచ్చునని బొంబైడెటర్సు రిలీఫ్ చట్టం (1947) లో కలదని సూచించవచ్చును.

(7) ల్యాండు మార్టుగేజ్ బ్యాంకు,లేక వేరొక ఉచితమైనచోట బదులు తీసుకొని, తగ్గింపుచేయబడ్డ అప్పుమొత్తాన్ని, ఒకటేసారి, వెంటనే అప్పిచ్చిన వారికి చెల్లించేటట్లు నిశ్చయించాలి.

(8) అప్పు తీర్చేయడానికి బదులిచ్చిన బ్యాంకుగానీ ఇతర ఏజెన్సీ ఏదిగానీ, ఆ బదులు మొత్తాన్ని 20 ఏండ్లు దాటిపోకుండా వాయిదాలలో వసూలుచేసుకోవాలి.

(9) అప్పుపడ్డవానికి భూమివిషయంలో శాశ్వతపు హక్కుగానీ మారకపుహక్కుగాని లేని పక్షంలోనూ, అతని అప్పుతీర్చుకోగల శక్తికంటె, తగ్గింపబడ్డ అప్పుమొత్తం, న్యాయశాస్త్రరీత్యా నిర్ణయంకాగల మేరకు ఎక్కువయ్యేఎడల, బోర్డువారు ఆ అప్పుపడ్డవాణ్ణి, అతని అప్పు మొత్తంతోగానీ, అతని ఆస్తివిలువతోగాని నిమిత్తంలేకుండా, సాధారణ ఇన్సాల్వెన్సీ ప్రొసీజర్ క్రింద నిర్బంధంగా చర్యతీసుకొన బడవలసిన ఇన్సాల్వెంటుగా నిశ్చయించవలసి వుంటుంది.

(10) అప్పుపడ్డవాడికి వారసత్వపు హక్కుగానీ, మారకపు హక్కుగానివుండి, అతని చెల్లించుకోగల శక్తికంటె, తగ్గించబడి తీర్చుకోవలసియున్న అప్పు మొత్తం, న్యాయశాస్త్రరీత్యా నిర్ణీతంకాగలమేరకు మించిపోయేపక్షంలో, అతని అప్పుమొత్తంతోగానీ, ఆస్తివిలువతోగానినిమిత్తం లేకుండా, సాధారణ ఇన్సాల్వెన్సీ ప్రొసీజర్ క్రింద నిర్బంధంగా చర్య తీసుకోబడవలసిన ఇన్సాల్వెంట్ గా అతనిని బోర్డువారు నిర్ణయించవలసివుంటుంది.

ఇట్టి ఇన్సాల్వెన్సీ చర్యలను బొంబై అగ్రికల్చరల్ డెటర్సు చట్టంలో 47 వ సెక్షను నిర్ణయిస్తు

★ ఉగాదికి ★

మీ అభిమానులను
మా నూతన వస్త్రములతో
అలంకరించండి.

వెంకటగిరి మహల్
(బాలాజీస్టోర్సు)
ట్రంకురోడ్డు • నెల్లూరు

న్నది. వాయిదాలసంఖ్య విషయంలో, గాడ్గిల్ కమిటీవారు 20 సంవత్సరాలు సిఫారసుచేసివుంటే, బొంబైచట్టంలో 12 సంవత్సరాలుగా నిశ్చయింపబడింది. తక్కువ వాయిదాలనే మేము ఆమోదిస్తున్నాము. అప్పులు చెల్లించవలసిన వరుసక్రమంలో ముందు వెనుకలనుగూర్చి బొంబై అగ్రికల్చరల్ డెటర్స్ రిలీఫ్ చట్టంలోని నిబంధనలను కూడా మేము ఆమోదిస్తున్నాం—

(అ) అప్పుపడ్డవాని స్థిరాస్తిపైన ప్రభుత్వానికి బాకీపడివుండే అప్పులు

(ఆ) అప్పుపడ్డవాని స్థిరాస్తిపైన స్థానిక సంస్థలకు బాకీపడివుండే అప్పులు.

(ఇ) రిపోర్టు సొసైటీలు ఇచ్చిన అప్పులు.

(ఈ) జామీనుమీద ఇవ్వబడ్డ ఋణాలు—వరుసక్రమంప్రకారం

(ఉ) ప్రభుత్వానికి, స్థానికసంస్థలకు, కోఆపరేటివ్ సొసైటీలతోసహా ఇతర సంస్థలకు ఇచ్చుకోవలసిన అప్పులు.

(ఊ) కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇచ్చుకోవలసిన ఇతర బాకీలు.

(ఋ) జామీనులేని అప్పులు.

వ్యవసాయకూలీల అప్పులు

పెరిగిపోతున్న వ్యవసాయకూలీల ఋణభారం విషయం ఇంతకుముందే ప్రస్తావించివున్నాం. బహుసంఖ్యాకులు, బాధలచే నలిగిపోతున్న వారూ నైన ఈ వ్యవసాయకూలీల విషయంలో గాడ్గిల్ కమిటీవారి ఋణవిమోచన శాసనాలు, సిఫారసులు, నిర్బంధంగా అప్పు తగ్గించడానికిగాను ఏలాటి నియమాలను విధించడంలేదు. అందువల్ల మేము, 1942 కు ముందు తీసుకోబడ్డ అప్పులన్నీ త్రోసేయాలనీ, 1942 కు పిదప తీసుకొన్న అప్పులు, త్రోసివేయటమో లేక చెల్లించుకోగల శక్తి, చెల్లించవలసిన బాకీల సరిసమానత్వం విషయమై విచారణ జరిపినతర్వాత అప్పుమొత్తం తగ్గించేయడమో జరగాలని సిఫారసు చేస్తున్నాము. ఋణవిమోచన యంత్రాంగానికి రైతుల విషయంలో సిఫారస్ చేయబడిన పరిహారులను ఈ వ్యవసాయ కూలీలకుకూడా వర్తించేటట్లు విస్తరింపచేయవచ్చు.

ఈ సందర్భంలో భావనగర్ సంస్థాన ప్రభుత్వము (ఇది ప్రస్తుతం సౌరాష్ట్రయూనియన్ లో మిళితమైంది) ఈ వ్యవసాయకూలీల ఋణాలవిషయంలో తన ప్రవర్తనద్వారా త్రోవచూపినందుకు వారికృషిని మేము అభినందిస్తున్నాం. అప్పుపడ్డవాడు సంవత్సరానికి చెల్లించవలసిన గరిష్ఠమొత్తం, అతడు కట్టవలసిన, శిస్తుకు మూడురెట్లుకంటే మించరాదనే సూత్రాన్ని ఆ ప్రభుత్వం తమఋణ నిర్మూలన ప్రణాళికకు ఆధారప్రాయంగా తీసుకొన్నది. తర్వాత అప్పుపడ్డవాళ్ళు తమ బాకీలు చెల్లించుకోడంలో తోడ్పడటానికి పూనుకొంది.

జమీన్ రైతు

ప్రకటన రేట్లు

పూర్తిపేజి (మొదటిపేజి తప్ప) —	ఒకరంగు	రూ 180-0-0
,, ,,	రెండురంగులు	230-0-0
అర్థ పేజి ,,	ఒకరంగు	95-0-0
,, ,,	రెండురంగులు	120-0-0
మొదటిపేజి ఒక కాలం అంగుళం	ఒకరంగు	4-8-0
,, ,,	రెండురంగులు	6-0-0
ఇతర పేజీలు క్యాజువల్ ఒక కాలంఅంగుళం	ఒకరంగు	4-0-0
,, ,, ,,	రెండురంగులు	5-0-0
,, ఫ్లాటు రేటు ,,	ఒకరంగు	3-0-0
,, ,, ,,	రెండురంగులు	4-0-0

కాంట్రాక్టురేట్లు:-

మొదటిపేజి తప్ప ఇతర పేజీలలో:

100 అంగుళాలు మొదలు 200 అంగుళాలు	ఒకరంగు కాలంఅంగుళం	2-12-0
201 ,, 500 ,,	,,	2-8-0
500 ,, పైన	,,	2-0-0

రెండురంగులకు పై రేట్లపైన 100.కి రు 25/- వంతున ఎక్కువ

గమనిక:- ఇతర వివరములకు మేనేజరుకు వ్రాయవలసినది.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు హోదాతో జోగప్పగారి నోటీసు

జమీన్ రైతు జవాబు

పాఠకులకు సమాధానం

ఈ మధ్య జిల్లామేజిస్ట్రేటు జమీన్ రైతుకు నోటీసివ్వడం, ఇందుకు జమీన్ రైతు జవాబివ్వడం ఆ విషయసారాంశాలు పాఠకులు గమనించియే యున్నారు. కాని, అవి కేవలం అధికారులకు సంబంధించినవే!

ఇది ప్రజాప్రభుత్వముకాబట్టి అధికారులు యింకా ప్రజలకు సమాధానం చెప్పవలసిన జవాబు దారి వున్నదని అధికారులు గుర్తించక పోయినా మేము ప్రజలకు సమాధానము చెప్పవలసి వున్నాము. కావున పాఠకులకు మా విపులసమాధానాన్ని సమర్పిస్తున్నాము:—

(1). కలెక్టరిచ్చిన నోటీసులో 23-6-50 ది పత్రికలో మలయప్పన్ దంపతులకు రాఘవయ్య బంగారునొలుసు, వెండిపన్నుతో కర్ర బహూకరించాడని ప్రకటించి, వారి ప్రతిష్టాభంగానంతరం తిరుగా అది అబద్ధమని విచారాన్ని ప్రకటించామని ఒకనింద మోపబడింది.

మా సమాధానం: మలయప్పన్ గారు ట్రాన్స్ఫరయిన సందర్భములో వారినిగూర్చి —

"తగ్గుజాతివారిపట్ల, బీదలపట్ల తన ధర్మాన్ని మరచిపోక అహర్నిశం వెనుకబడ్డ జాతులవారి సమస్యలగూర్చి నిరంతరం పాటుబడుతుంటారు. రాత్రి పగలు అదేధ్యానం, అదేకృషి, అదేపనిలో నిమగ్నులై వుంటారు. తాను కలెక్టరుఅనుకోడు. ఏపేదవాడు ఏవేళటప్పుడు అర్జీ ఎత్తుకొనివచ్చిన అవకాశమిచ్చి ఎన్నిఘంటలసేపైనా అతను చెప్పుకొనేది విని వెంటనే తనచేతనైన కృషి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడు...ఇతనిని కలెక్టరు అనేదానికంటే, కాంగ్రెసు హరిజన సేవకుడంటే బాగుండేదేమో!...వీరుచేసిన సేవకు మా ధన్యవాదాలు... రెండుసంవత్సరాలపాటైనా ఇక్కడే వుండగలిగితే వీరు తలపెట్టిన కార్యక్రమము కొంతవరకైనా సాగడానికి అస్కారముండేదేమో అనే ఆశ మాత్రం మమ్ములగూడ బాధిస్తూనే వున్నది."

పైవిధముగా అభినందించియున్నాము. పై వ్రాతనుబట్టి వారియందు మాకు ఎంతసదభిప్రాయముండేది బోధపడుతుంది. ఇది 2-6-50 తేది వ్రాయబడినది.

మలయప్పన్ గారు 4-6-50 తేదిన చార్జియిచ్చి వెళ్ళిపోయినారు. తర్వాత 18-6-50 దిన ఆదివాసి బాలికలహాస్టలు ప్రారంభోత్సవానికి మలయప్పన్ దంపతులు వచ్చినప్పుడు వీరికి రాఘవయ్య ప్రభృతులు బంగారుగొలుసు, వెండిపన్ను కర్ర బహూకరించారని, ఇవిభాగ్యవంతుల చిహ్నములు కాబట్టి కూలీలకు సముచితమైనవేదైన బహూకరిస్తే బాగుండేదని 23-6-50 ది పత్రికలో ప్రకటించాము. ఈ విమర్శవల్ల మలయప్పన్ గారికి ఏమి ప్రతిష్టాభంగం జరిగిందో పాఠకులు గమనింతురుగాక! అదిగూడ తర్వాత సంచికలో ఆలాటిదేదీ జరగలేదని, మలయప్పన్ సతి అసలు ఆ సభకే రాలేదని తెలిసినతర్వాత దాని కరెక్షన్ ప్రకటించియున్నాము.

పై విషయాలనుబట్టి మలయప్పన్ గారి ప్రతిష్టకు భంగకరమైన వ్రాతలు మేమేమి వ్రాయలేదని పాఠకులే గమనింతురుగాక.

అసలు ఆ సమయంలో మలయప్పన్ గారు అసలు కలెక్టరుగానే సేమి వారు ట్రాన్స్ఫరు సందర్భములో వారిని, వారిసేవను, ఇనుమిక్కిలిగా ప్రశంసించి వారు వెళ్ళినతర్వాత ఒక వారం రోజులకు పలకనే వారికి అవమానకరంగా వ్రాయవలసిన అవసరంగూడాలేదని గమనించవలెను. ఇంతేనా కలెక్టరు జోగప్పగారు మా మీద ధ్వజమెత్తుటకు కారణాలువెతుకుతుంటే, ఈ వలు సాకటి కనబడితే, ఇదొక కొండగా వారు భావించి వుండవచ్చునేగాని, ఈ పూర్వాపర సందర్భాలు గమనించిన తర్వాత, మాపై మోపబడిననింద కేవలం నిరుపయోగమని గమనించియుందురు.

○

(2). దూదల రంగయ్య ప్రాసిక్యూషను మెంటు ఏజన్సీ రద్దుకేసిన సందర్భంలో విమర్శిస్తూ వ్రాశామని, దానివిషయము విపులీకరించినతర్వాత ఆ విషయాన్ని ప్రకటించి విచారాన్ని తెల్పినామని రెండవ ఆరోపణ.

మా జవాబు:- 20-10-50 తేది పత్రికలో "......దూదల రంగయ్యకేసులో సాక్ష్యం బలహీనమైనా యితనికి అపకారంజరిగింది, అక్కడ (బైరాగిరెడ్డి కేసులో) సాక్ష్యం బలంగావున్నా కేసు ఎగిరిపోయింది. అంటే జగన్నాటక సూత్రధారి విశ్వేశ్వరునిదయ బైరాగిరెడ్డికి వున్నదని, రంగయ్యకు లేదని అర్థము."

ఈ వ్రాతపైన ఎడిటరును పిలిచి డి. యస్. ఓ. దగ్గరకు పొమ్మన్నారు. వెళ్ళినతర్వాత డి. యస్. ఓ. దానివివరం అడిగినారు. సమాధానం చెప్పినాము. అంతట ఆ విషయములో జరిగిన వివరమంతా కలెక్టరువారు విచారించమన్నారు అనిచెప్పి, రికార్డురీత్యా వున్న విషయాన్ని వివరంగా చెప్పినాడు. మరుసటి పత్రికలో అధికారరీత్యా విచారించగా ఈవిధంగా తెలిసిందని ప్రకటించినాము అంతేగాని ఆ వ్రాతలో అపహాస్యంగాని, అపాలజీ కోరిందిగాని, ఇచ్చిందిగాని ఏమీలేదు.

అయితే అక్కడ విశ్వేశ్వరుని పేరువచ్చినందున అది కోవూరు తహశీల్దారు విశ్వేశ్వరుడుగా అపోహపడి ఈసందర్భాన్ని పైకిదీయడమేగాని మరేమికాదు. తిరుగ ఆవ్రాత చదువుకుంటే స్పష్టంగా అర్థమౌతుంది.

○

3. కలెక్టరు, జిల్లా సప్లయిఆఫీసరు, టి.సి.ఓ. విశ్వేశ్వరావు వీరల విషయంలో మా కవిత్వధోరణి వ్యాఖ్యలు చూచామని, జిల్లా సప్లయి ఆఫీసరు పట్టుకొన్న ఒక బస్తా బియ్యము విషయములో మిల్లర్సు, మరికొందరిమీద చర్యతీసుకోవద్దని వ్రాశామని, సూళ్ళూరుపేట టి. యస్. ఓ.ను మార్చమని జిల్లా సప్లయి ఆఫీసరుకు బెదిరింపుగా సలహాయిచ్చామని; అవి అవమానకరము. అసందర్భపు సలహాలని, విమర్శ మితిమీరిందని మూడవ ఆరోపణ మామీదచేయబడింది.

మా సమాధానము:-(a) కలెక్టరునుగూర్చి "కలెక్టరు మంచివాడగుగాక! అతని చర్య మెచ్చరు అదెందుకోగాని"

ఇందులో ఏమితప్పున్నదో పెద్దలు గమనింతురుగాక! కలెక్టరునుగూర్చి ఏ ముక్క వ్రాయకూడదు కాబోలు!

(b) "డి. యస్. ఓ.:-ఒకవేళ పరిపాలనలో పొరపాట్లువుండు గాని, వీరి నడతయందు ఏమాత్రము అనుమానమేలేదు" అని వ్రాయబడివున్నది. ఇది డి. యస్. ఓ. నడతను మెచ్చుకోవడంగాని తిట్టడంకాదు. దీనిని డి. యస్. ఓ. గారు సదభిప్రాయంగా తీసుకొని సంతోషించివుంటాడు గాని, వ్యతిరేక అభిప్రాయము ఆయనకు కలిగి వుండదు. ఆలాంటప్పుడు తెలుగు స్వంతంగా తెలుసుకొని అర్థముచేసుకొనే కలెక్టరుగారికి దురభిప్రాయం ఎందుకుకలిగిందో ఆవిశ్వేశ్వరునకే ఎరుక!

(c) టి. సి. ఓ.:-"గడచిన వీరిచరిత్రను పరిశీలించగా ఇప్పటివరకు ఏమాత్రం దారి తప్పలేదు. ఇక ముందెట్లుండునో!" ఇది వీరినిగూర్చి వ్రాసిన అభిప్రాయము. అనగా ఈవుద్యోగి నడత యిప్పటివరకు ఏమాత్రం దారి తప్పలేదని అర్థము. ఇది వారి నిజాయితీని అభినందించడంగాని, వ్యతిరేకంగా వ్రాయడంకాదు. ఇదిగూడా కలెక్టరుగారికి తప్పుగాతోచిందంటే ఇక దురదృష్టమనుకోవాలి.

(d) విశ్వేశ్వరరావు:-"వీరినిగూర్చి దీర్ఘదృష్టి రీత్యాచూస్తే వీరినిమార్చడం వుత్తమంగా వుంటుంది." అనివ్రాయబడి వున్నది. మాసలహాప్రకారం కాకపోయినా కలెక్టరు జోగప్పగారే వీరిని మార్చివున్నప్పుడు; తిరుగా వుద్యోగరీత్యా తగ్గించి వున్నప్పుడు; తిరుగా వారిని సస్పెండులో పెట్టినప్పుడు ఇక ఆ మహానుభావుని గూర్చి మేము మార్చమని వ్రాసింది చాలా అక్రమమా? అలా అయితే ప్రజా పరిపాలనలో అధికారుల చిత్తవృత్తి ఏ రాక్షస పరిపాలనలో గూడా లేని విధంగా కనిపిస్తున్నది. మహాశయా హైదరాబాదు మొదలు కోవూరు వరకు దుశ్చరిత్రగల తహశీలుదారు విశ్వేశ్వర్యయను మార్చమనడమే మహానేరమైతే అలాంటి నేరాన్ని మేమేకాదు, ఎవరైనా ప్రజాక్షేమదృష్ట్యే మాటిమాటికి చేయదగినదే కదా?

(e) జిల్లాసప్లయి ఆఫీసరు పట్టుకున్న ఒకబస్తా బియ్యం విషయములో జరిగిన కథను గూర్చి మేము విచారించి యదార్థాన్ని అధికార్ల గైడెన్సుకు ప్రకటించినాము. అంతేగాని అందులో బెదిరింపుగాని మరొక ధ్వన్యంతర విషయంగాని ఏమీలేదు. "ఇంతకూ తప్పుచేసింది ఫుడ్ ఇన్స్పెక్టరు. చేతనైతే అతన్ని శిక్షించడమో, లేకుంటే వదలడమో సలహాగాని ఇతర నిర్దోషులను శిక్షించడం మాత్రం న్యాయంకాదని మా సలహా" ఈ వ్రాత ఎంత అసందర్భమో పాఠకులు గమనింతురుగాక!

○

(4). అడిషనల్ ఫస్ట్‌క్లాస్ మేజిస్ట్రేటు గువ్వల వెంకటసుబ్బారెడ్డి నిజాయితీమనిషి, అను మున్నగు విషయములు వ్రాసిన ప్రసక్తితెచ్చి ఆయనకేసులు ఆలశ్యంచేశాడని, అధికార దుర్వినియోగంతో బ్లాకుమార్కెటు కేసులలో నామమాత్రపుజుల్మానాలు విధించి వదిలివాడని, మేము యీ విషయాలు విచారించకనే ఆయనను సమర్థించామనీ మామీద ఇంకొకనింద.

మా సమాధానము:- మేము ఆయనను గూర్చి వ్రాసినదాంట్లో కారణాలులేకుండా ట్రాన్స్ఫరు చేశారనిగాని, ఆయన తప్పులు చేయలేదనిగాని, ఆ ప్రసక్తి మేము తేలేదు. కేవలం ఆయన నిజాయితీనిగూర్చి మాత్రమే వ్రాశాము. వాటిని గూర్చి మేము వ్రాసినమాటలు తిరుగా చిత్తగించండి.

"గువ్వల వెంకటరెడ్డి:-వీరు అడిషనల్ ఫస్ట్‌క్లాస్ మెజిస్ట్రేటుగా పనిచేసి తేమడికి తప్పు మరెవ్వరికి లొంగకుండా మాదుకల్పున్న భగవంతుడు సిఫారసుచేసినా చెవియొగ్గకుండా నిశితమైన మనిషి అనిపించుకొన్నా చాదస్తుడు. ఈ విగ్రహానికి గజకర్ణ-గోకర్ణ విద్యలు తెలియవు. టక్కు-టిక్కు ఎరుగడు. మన తన, పెద్ద-చిన్న అతని నిఘంటువులోలేవు. జిత్తులు తంత్రాలు అతని పరిచయంలోవుండవు. అందువల్లనే ఈ స్ట్రిక్టు ఆఫీసరుమహాప్రళయ లంచాల కాలప్రవాహంలో ఈదలేక డింకకొట్టాడు."

ఇవి వీరినిగూర్చి మేము వ్రాసినపంక్తులు.

అధికారులలో లంచగొండ్లు కానివారిని ప్రశంసం

—16 వ పేజీలో

అమోఘమైన శాశ్వత ఉబ్బసనివారిణి

తక్షణం ఉపశమన్ని కలిగించి, ఉబ్బసమును శాశ్వతంగానివారించు శాస్త్రీయ సైన్సు మందు పురోహిత్ "శ్వాసహారి" గత 28 సం||ములుగ ప్రసిద్ధి పొందివున్నది. దీనిని సేవించుట మొదలుపెట్టినతోడనే గళ్ళ పలచపడును — శ్వాస ధారాళముగ ఆడును — ఆకలి వృద్ధిచేయును — ఊపిరి తిత్తులకు బలము కలిగించి ఉబ్బసబాధనుండి విముక్తి నొసంగును.

3, 6, 12 ఔన్సుల పురోహిత్ 'శ్వాసహారి' రు 3-12-0; 6-8-0; 11/- లకు అన్ని గొప్ప మందుషాపులలోను - తయారుచేయు యీ క్రిందివారి వద్దనూ దొరకును.

డాక్టరు-పురోహిత్ ఫార్మసీ
కొల్హాపూరు (యమ్.యస్.యమ్. రైల్వే)

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (REGD)
యీమందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఆవ్యాధి నుండి మిమ్ముల విముక్తులజేస్తుంది. దిగులుపడ నవసరంలేదు. వారంమందు రు 7/- లు.
బొమ్మా కేశవులు,
(పక్షవాతస్పెషలిస్టు) - సంతపేట—నెల్లూరు.

కుష్టు బొల్లి
వగైరా మేహ మచ్చలు-సెగ-సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
క్యాటలాగు ఉచితం.
జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిష్టర్డు]
గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి.

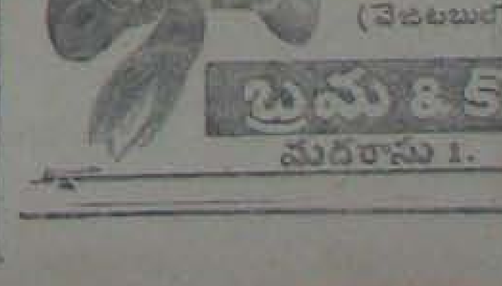

చవకతోపు వేలము

❋

నెల్లూరుతాలూకా కృష్ణాపట్నంగ్రామంలోని నా తాలూకు షుమారు 30 ఎకరములలోని చవక చెట్లునల్ల - కొనుగోలుదారు తెలిగించుకొను పద్ధతిపై 1951 సం॥రం ఏప్రిలునెల 14 తేది పగలు 11 గం॥కు నెల్లూరు స్టోనుహౌస్ పేట టీనగలపేట నెం. 235 రు ఇంటివద్ద వేలంవేయబడును. రు 100/- ధరావతుకట్టినవారే పాడవలెను. తక్కిన వివరములు వేలమువద్ద తెలుపబడును.

—దేవిరెడ్డి రమణారెడ్డి,
ముదివర్తి.
కోవూరుతాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. 115 of 48 E. P. 34 of 50

దొడ్డు రామమ్మవగైరా —D. H.
కిడ్డాలత్తిన శేషమ్మ —J. D.

ఏలంప్రకటన:- యీ నెంబరున కలిగిరిగ్రామములో కోడమాగాణి సర్వే నెం 725 రు యం 2-91 ట్లలో ఉత్తర - దక్షిణం గట్లుగల సమిష్టిన సగం తూర్పుతట్టు యం 1-45 సెంట్లు. అందులోని బావి, చెట్లులో సగం వాట్కును నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువద్ద 16-4-1951 తేది యేలం జరుగును.

సర్కారుపాట రు 1000/- లు.

—పి. వి. కృష్ణయ్య - డి॥ ప్లీ॥ అడ్వకేటు.

తెనాలి సబ్ కోర్టులో

O. P. No. 9 of 1951.

గోళ్ళమూడి సాంబయ్య —పిటీషనరు.
గోళ్ళమూడి అన్నపూర్ణమ్మ C/o చిరుమామిళ్ళ రామయ్యగారు - వడ్లమూడి—రెస్పాండెంటు.

యీ నెంబరుపిటీషనరు, తనకు - రెస్పాండెంటుకు జరిగిన వివాహము రద్దుపరిపించవలసినదిగా పిటీషను దాఖలు చేయగా నోటీసునిమిత్తము 24-4-1951 తేదికి వాయిదా వేయబడినదిగాన ఆరోజున పై కోర్టువారియెదుట హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోనియెడల మీ పరోక్షమందు విచారణ జరుపబడునని యిందుమూలకముగా తెలుసుకొనేది - దివ్యచిత్తమునకు తేవలెను.

పి. వెంకటేశ్వరరావు - పిటీషనరువకీలు.

విశ్వసింపదగిన నగలవర్తకులు నవీన పద్ధతుల ప్రకారం కోరిన ఆభరణములు తయారుగా యున్నవి

— ఇట్లు—

వేలంప్రకటన

తెనాలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 102 of 50 E. P. 209 of 50

జొన్నల స్వామిరెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.
బొమ్మ వీరారెడ్డి —జెడ్జిమెంటుడెటరు.

డిక్రీహోల్డరు తరఫు దాఖలుచేసిన వేలపు ఆస్తి వివరములు:- గుంటూరు డి॥ కొల్లూరు సబు డి॥ అన్నవరం గ్రామంలోని జెడ్జిమెంటుడెటరు తా॥ వేలంకావలసిన ఆస్తివివరం: (1) డి॥ నెం 141-A3 యం 2-33 ట్లు యినాంమాగాణి. కోర్టువారి ధర రు 5800/- లు. వేలంవాయిదా 11-6-51 తేది.

—పి. కృష్ణమూర్తి - వాదిఅడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో,

S. Cs. 559 of 50 E. P. of 50

చతుర్వేదుల రామచంద్రయ్య —వాది.
మన్నేపల్లి వెంకటయ్య —ప్రతివాది.

ఏలంప్రకటన:- నెల్లూరుటవున్ నెం 10 రు వార్డు డోరు నెం 303 రు గల మిద్దెకట్టుబడి 10 అంకణములు, మిద్దెపంచ 3 అంకణములు, సందులోపంచ 3 అంకణములు, ఖాళీస్థలం షుమారు 25 అంకణములుగల్గిన ఆస్తిని నెల్లూరు జిల్లా కోర్టు వద్ద 16-4-1951 తేది జరుగును. Subject to Mortgage పాట రు 5000-0-0 లు.

—పి. వి. కృష్ణయ్య, డి॥ ప్లీ॥ అడ్వకేటు.

విటా ★ అశోక

స్త్రీ లపాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేతరక్తప్రదరము—బుతుశూలలు—బుతుబద్ధము—నడుమునొప్పి—నిద్రలేకుండుట బలహీనము మొదలగు గర్భాశయ వ్యాధుల పోగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును—

వెల సీసా రు 2—8—0 లు

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు —ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

శాస్త్రీయమైన
భృంగా
మలక తైలం
❋
కల్యాణాశ్రమము
నెల్లూరు

లోకాభిరామాయణం

—ముండి జగన్నాథం—

రమణారెడ్డి విషయం. ఈ లోకాభిలో. ఆటంబాంబుద్వారా జనక్షయాన్ని వాంఛిస్తూ నేను ప్రకటించినట్లు—రమణారెడ్డిభావించి, 'జనవాణి'లో దానిని ఖండించినాడు. ఆ వ్యాఖ్యానంలో నన్ను గోదావరిలో దిగితే దిగమన్నాడు.

జనంమీద ఆటంబాంబుపాడవద్దు-నేను గోదావరిలో దిగనూవద్దు - రమణారెడ్డి పెన్నలోకి జారనూవద్దు.

రమణారెడ్డి వ్యాఖ్యానానికి ఆధారభూతమైన నా మూలంఏదో పంపితే, అందులో అట్టి తప్పు నిజంగా ఏవిధంచేతనైనా దూరివుంటే, దాన్ని తెలుసుకుంటానని మనవిచేస్తూ 'జనవాణి' సంపాదకునకి ఉత్తరం వ్రాశాను. అందుకు జవాబులేదు.

✶

ఎట్లయితేనేమి. అగ్రచతుష్టయానికి పారిస్ సభలో అగ్రిమెంటు కుదిరిందట.

సోవియట్ ప్రపంచంలో స్థితిగతులను గురించిన ఫిర్యాదులను విచారించవలెననీ — సోవియటేతర రాజ్యాలు, ఇతరదేశాలు జరిపిన తప్పొప్పుల పట్టికను విచారించవలెననీ—ఉభయులూ పట్టుబట్టి, ఒకరిమీద ఒకరు కతమానం పఠించుకుంటూ, ఇంతవరకూ తరించి పారిస్‌లో కూర్చున్నారు.

ప్రస్తుతం, కొన్ని సోవియట్ ఫిర్యాదులు, కొన్ని యితరుల ఫిర్యాదులు సభలో చర్చనీయాంశములుగా అంగీకరించబడినవి.

అమెరికా అక్కడక్కడ సంపాదించిన ఆశ్రయాలు, జర్మనీసంగతి, బాల్కన్ దేశాలలో ఒడంబడికలను రష్యా ఉల్లంఘించిందని చెప్పేవివయాలు చర్చనీయాంశములలో కొన్ని.

ఈపారిస్‌సభ విఫలమైనదనే ఇదివరకు అనుకున్నారు. ఇంతలో మళ్ళీ రాజీకుదరడంవల్ల, ప్రపంచయుద్ధం ఇంకకొన్నాళ్లు వాయిదా పడింది అని భావించవచ్చునా?

★

కొరియా యుద్ధాన్ని సంప్రదింపులద్వారా ముగింపుచేతాం, ఇంతటితోనైనా అని జనరల్ మెకార్థర్ చైనా సేనాధిపతికి అందజేసిన సందేశం తెలియగానే, పెకింగ్ రేడియోలో ఇలావ్యాఖ్యానించారు: 'అదాసంగతి? కొరివితో తల గోక్కు—

కొరవ 18వ పేజీలో

కలెక్టరు జోగప్ప

(15వ పేజీ కొరవ)

తించి సంఘంలో వారికి కొంత మర్యాద గలిగించడం, లంచగొండ్లను విమర్శించి సంఘంలోవారికి సభ్యతలేకుండా చేయడంవలన లంచగొండితనాన్ని నిరుత్సాహపరచడం బావుంటుందని మా అభిప్రాయం. ఈ దృష్టితోనే ప్రజల క్షేమార్థం మేము విమర్శలు చేస్తూంటాము. ఒకమనిషిలో ఇతర తప్పు లెన్నివున్నా లంచగొండి కానివాణ్ణి ప్రశంసించడం జోగప్ప కలెక్టరుగారుమాత్రం మంచిపని కాదంటారా? అదే మేము గుర్వల వెంకటరెడ్డిగారి విషయములోచేసిన అపరాధం. ఇందులో దురభిప్రాయానికి అవకాశంలేదని మనవిచేస్తున్నాము.

వీరికిబదులు వచ్చిన వెంకన్న గారినిగూర్చి కూడా మేమువ్రాసిన ప్రశంసావాక్యము అపార్థభాజనంకావడం విచారకరం. ఒకమాటు ఆ వాక్యాలను తిరుగా చిత్తగించండి.

"శబాస్ వెంకన్నా!: వెంకటరెడ్డిగారికి బదులు వెంకన్నగారిని నియమించారు. వెంకన్న అంటే తిరుపతివెంకన్న కాదండోయ్! జాగ్రత్త!".

అనగా తిరుపతి వెంకటేశ్వర్లు కోపిడిగాడని ప్రతీతి. మనవెంకన్న అలాటివాడు కాదని ప్రజలు జాగ్రత్తగా వుండండి అని హెచ్చరిక! ఈ ప్రశంసావాక్యాలుకూడా మమ్ముల కష్టాల్లో లుగా చెప్తున్నవంటే ఇక "ఛీ అంటే ఉక్రోష్టం. ఆ అంటే అవమానం, నారాయణ అంటే బూతుమాట" అన్నట్లు వుంటుంది.

(5). అసలు ఆలిని (పూర్తివివరాలు తెలుసుకోకముందే) స్వప్నంలో పెట్టలేదని అపక్షంగా వ్రాసివామని అనో (సశేషం)

అగ్నిహోత్రం

[6 పేజీల కొరవ]

క్లాను, యితరులకు 2వ క్లాసు, బసకు పెద్దబంగళా తిరుగుటకు 2, 3 మోటారుకార్లు, విందు మెండలైన అనుకూలాలు కలుగజేసి వీరి ప్రతిదర్శనాలెట్లున్నా వీరిగౌరవం కాపాడాలి. యింపాల్వెన్సురూల్సు తెలిసిన ఒకవకీలుకూడా వస్తుంటారు.

వార్తలు విశేషాలు

1. మిస్ మనోమోహన కుమారికి పురప్రజల సందర్భాన గొప్పవిందు చేయబడినది.

2. శ్రీమతి నేత్రరంజనిగారు 2వ క్లాసులో ఒంటరిగా బెజవాడనుంచి భీమవరం ప్రయాణం చేయుచుండగా పొరబాటునగుడివాడస్టేషనులో ఒక సంస్కార యువకుడు ఆపెట్టెలో ఎక్కనియు పొరబాటున వారిపెట్టెలోనుంచి రు 55 లు. నోట్లు నేత్రరంజనిగారి చేతిసంచిలోకి పోయినవని తెలుస్తున్నది.

3 శ్రీవిష్ణుమహాత్మ్యం నాటకంమధ్య శ్రీమహావిష్ణుగారు చల్ ఎత్రి నాజవాబ్ పాటపాడినందుకు మెప్పగిరి పౌరులు వారికి ఒక వెండిచేతికర్ర బహూకరించినారని, "నాటకకళలోని లోపములు" అనేవిషయంమీదవారు మరలో 3 గంటలు ఒకబిగిని లెక్చర్ యిచ్చారని తెలుస్తున్నది.

నాటకకళామరమ్మత్ విచారణ బృందంలో తమకుసరియైన representation లేదని యీ క్రింద సంఘాలవారు నిరసన తీర్మానాలనుచేసి మాకార్యాలయానికి పంపియున్నారు.

1. ఆంధ్రడ్రామా కాంగ్రెస్
2. ఆంధ్ర నట యువజనకాంగ్రెస్
3. అఖిలాంధ్ర మహాసభ
4. కిరాయి నటసంఘం
5. రాయలసీమ నాటకల పరిషత్
6. ఆంధ్రమేకప్ ఆర్టిస్టు సంఘం
7. అఖిలభారత నాటక ప్రేక్షకసంఘం.
8. విశాలాంధ్ర నాటక కంట్రాక్టర్సు సమితి
9. తెలంగాణా అమెచ్యూర్ యాక్టర్సు ఫెడరేషన్.
10. బుల్లినాటకరంగం. (Small Theatre movement)
11. నెల్లూరు జిల్లా నాటక పోషకమహాసభ.
12. ఆంధ్ర వకీల్ నట సంఘం.
13. మద్రాస్-సినిమానాటక నటులు.
14. సర్కార్సు కర్టన్ పుల్లర్సు సంఘం.
15. మహాఆంధ్ర నాటక వుపన్యాసక సోదర సమితి.
16. అమెచ్యూర్ సంఘ అధ్యక్ష సమితి.
17. డ్రామా ఆర్గనైజర్ల సంఘం.
18. ఆంధ్ర తప్పావాయిద్య సమితి.
19. శుద్ధాంధ్ర అవివాహిత వటీబృందం.
20. అఖిలాంధ్ర బ్రహ్మచారి నటసమితి.

మన నాటక సాహిత్యం

(4 వ పేజీ కొరవ).

భాషానిర్మాణములవచ్చాయి. దేశభాషలలో సాహిత్యం ప్రవర్ధమానమయ్యేకొద్దీ నాటక రచనంలో కూడ సంస్కృతంనుండి దేశభాషలవైపుకుమళ్లింది. కాని దేశభాషా నాటకరచన ఫణితిమాత్రం అంత విశుద్ధియైనదిగాను, శాస్త్ర ప్రామాణ్యంకలిగినది గానులేదు; ఇవి కేవలం సామాన్య ప్రజారంజనం కోసం ఏర్పడినవిగనుక, శాస్త్రప్రామాణికతను వదలి జనరంజనములనుమాత్రమే కలిగించగలవిగా నుండినవి.

ముఖ్యంగా మననాటకాదులను త్రివిధంగా విభాగించవచ్చు -(1) నాట్య ప్రధానమైనవి. శాకుంతలాదులు. (ఇందు సాత్త్విక, ఆంగిక, ఆహార్య వాచకాదులతో నాయకాను కరణం ప్రదర్శితమవుతుంది) (2) నృత్య ప్రధానములు -ఇవి కేవలము భావాశ్రయ ప్రధానములు. కేరళము నందు అతివ్యాప్తముగనున్న కథాకళివంటివి) (3) నృత్తప్రధానములు. ఇవి ఒకవిధముగ ఆంధ్రదేశమునందలి భామ కలాపము మొదలగు వీధినాటకములవంటివి. ఇవి ముఖ్యముగ తాళలయాన్వితములు. ఈవిధంగా భారతదేశంలోని వివిధప్రాంతములలోను నాటకానుకరణములు: ప్రజాభిప్రాయాను గుణముగ ఈవైవిధ్యంతో విలసిల్లినవి. అంతేకాని విశుద్ధనాటకములుమాత్రం ఏ భాషా సాహిత్యంలోను వెలువడలేదు. ఇది ఒకవిధంగా మనప్రాచీన భారతనాటక సంక్షిప్తచరిత్ర—

తెలుగు నాటకాలు

ఇక ఏదివెట్లున్నా, ఆంధ్రభాషాసాహిత్యంలో కావ్యప్రబంధములు అత్యున్నత స్థానమాక్రమించాయి. భారత వివిధ భాషాసాహిత్య శ్రేణిలో మన కావ్య ప్రబంధపురాణాలకున్న అత్యున్నత స్థానం ఇక ఏభాషా సాహిత్యానికి లేదనిచెప్పవచ్చుగాని నాటకసాహిత్యంలోమటుకు మనం చాలా శోచనీయ స్థితిలో ఉన్నామని చెప్పక తప్పదు.

మన పూర్వీకులేమో, (యక్షగానములు వీధినాటకములనుతప్ప) విశుద్ధనాటకాలను రచించనేలేదు. తర్వాతమాత్రం 19వ శతాబ్దంలో ఆంధ్రంలో వెల్లాల వాసుదేవశాస్త్రులుగారుసమవాకారమో, వ్యాయోగమో, ఒక రూపకభేదము (దాని పేరుసరిగా జ్ఞప్తికి వచ్చుటలేదు.) రచించారట. ఇదిమన అతిప్రాచీన నాటకము. ఆతర్వాత ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులవారు, వేదం వెంకటరాయ శాస్త్రిగారు కొన్ని నాటకాలను రచించారు. ఆ తర్వాత ప్రతివారు విపరీతంగా నాటకరచనకు ప్రక్రమించారు. ఈకొత్త ఒకవింత. దాదాపు నాటినుండి నేటివరకు 1500 నాటకాలు నాటికలు ఏకాంకికలుసహా వెలువడినవి. కాని, ఇందులో గుణములు అన్నియు సంస్కృతానువాదములేకాని స్వతంత్ర నాటకములుమాత్రము కావు. అందులో (కల్పనా చాతురవిహీనతవల్లనేమో అందరూ అనువాదములనే ప్రారంభించారు. అందులో ఒక్కొక్క సంస్కృత ప్రసిద్ధ నాటకానికి 10, 15, అనువాదములుకూడా వెలసినవి.

ఇకపోతే, స్వతంత్ర నాటకములు రచించిన మహనీయులలో ఈ క్రిందివారు ముఖ్యులు. 1. వేదంశాస్త్రిగారు 2. ధర్మవరంవారు, 3. కోలాచలంవారు, 4. పానుగంటివారు, 5. చిలకమర్తివారు, 6. చెళ్ళపిళ్ళవారు, 7. శ్రీపాదవారు 8. ముత్తురాజావారు.

వీరిలో అందరుకాకపోయినా కొందరైనా శాస్త్రప్రామాణికతను అనుసరించారు. కొందరు స్వయంగా శాస్త్రప్రామాణికతను సాధించారు. మరికొందరు ఉత్పాదకుసమ్మతంగా నవీన సాంప్రదాయాలను పాదుకొల్పారు. ఇంతవరకు సాంఘిక నాటకములంటూ లేనికొరతనుమాత్రం గురుజాడ వారు తమ కన్యాశుల్కంద్వారా తీర్చారు. ఇక వీరిలో ఎవరు సుప్రసిద్ధనాటకకర్తలో నిర్ణయించే దానికంటె ఏ నాటకం ఉత్తమం అనేవిషయం తేల్చడం ఒకవిధంగా సులభమైన విషయంగా తోస్తుంది.

ఒక నాటకంయొక్క గొప్పతనం మనం తెలుసుకోవాలంటే ఆనాటకం ఎంతవరకు ప్రజాజీవితానికి ఆ దేశపు జనుల చిత్తవృత్తులకు సన్నిహితంగా ఉన్నదనేది ఒకముఖ్యవిషయం. అంతేకాక అది ఆ జాతీయుల సాంఘిక స్వరూపనిర్ణయాన్ని చేయగలిగేదిగా ఉండవలెను. ఇక అందలిపాత్రలు వారి చిత్తవృత్తులు, రచనావిధానము, భాషా సాంప్రదాయములు ఆచారములు వ్యవహారములు వేషములు, ఆ జాతికిచెందినవిగనే ఉండవలెను. అంతేకాక ఆ నాటకములో ఒక నీతినో, విధ్యుక్తధర్మమునో సత్కర్మనో ప్రకటించునట్టిదై కళ్యాణాత్మకమై యుండవలెను. అంతేకాక రసికులగువారి చిత్తమును రంజింపచేయునట్లుండవలెను. ఇన్ని ముఖ్యలక్షణములు గలిగిన స్వతంత్ర ఆంధ్రనాటకములు. ఏ పదిలోపుగను మాత్రమే కలవు. అందు ప్రథమగణ్యము తెలుగు స్వతంత్ర జాతీయనాటకము ప్రతాపరుద్రీయము. అట్టి రచనముగావించిన ఉత్తమ నాటకకారుడు వేదము శాస్త్రిగారు. ప్రథమగణ్యులు.

ఇట్లేమరికొన్ని నాటకములుగూడా ప్రశస్తములుమరికొన్నికలవు. కానితర్వాతవచ్చిన పరకృతములగు నాటకములలో చెప్పదగినవి ఏ నాలుగైదు అయినను కనుపింపవు. తర్వాత నాటకములు నాటికలవరకు దిగజారి ఆ తర్వాత ఏకాంకికలయి ఏకరంగ, ఏకదృశ్యములునుగూడా అయి తుదకు ఏకపాత్రములునుగూడనయినవి. ఇక మరి నా నాటికి తీసికట్టుగ ఇంకేమి కానున్నవో? అనూహ్యము.

ఆంధ్రసాహిత్యము ఈనాడు 1500 నాటకములు కలిగినదైనను ప్రదర్శనయోగ్యములు ఒక విధముగ 50 మించి కనుపించవు. ఇట్టి నాటకాభావపరిస్థితిని గుర్తెరిగి ఆంధ్రనాటక పరిషత్తువారు నూతన నాటకనిర్మాణానికి ప్రోత్సహిస్తే. తుదకు తేలినదేమంటే "వినాయకం ప్రకుర్వాణః రచయామాస వానరం" అన్నట్లు (వినాయకుణ్ణి చేయబోతే కోతిఅయినట్లు) తుఫాను, నుడిగాలి, మట్టిదిబ్బలువంటి నాటకాలు ప్రప్రథమగణ్యంగా వచ్చినతర్వాత ఆ కాస్త ఆశాలేశంకూడా అంతరించిపోయింది.

కనీసం హిందీ, వంగసాహిత్యాదులయందువలె ద్విజేంద్రలాల్ రవీంద్రులవంటి నాటక రచయితలుగాని వారి నాటకములను పోలిన నాటకములుగాని ఈనాడు మనకులేకంటే తెలుగుసాహిత్యంలో నాటక రచనాభాగం పూర్తిగా నశించినదనే చెప్పవచ్చు. అయినా నాటికీ నేటికీ ప్రపంచనాటక శ్రేణిలో మనజాతీయ నాటక రచయితగ వేదం శాస్త్రిగారినీ, మన జాతీయ నాటకాలుగా ప్రతాపరుద్రీయ, బొబ్బిలినాటకాల్ని ప్రదర్శించి గర్వించవచ్చు.

పంచాంగం

[4 పేజీ కొరవ]

భూకారకుడైన కుజుడు అస్తంగతుడగుటవల పరస్పర వైమనస్యములుకలుగుచుండును—

కర్క లగ్నాత్ రాజ్యస్థానములో శుక్రుడు స్వక్షేత్రగతుడైనందున రాజ్యస్థానములు సుఖముగానుండును.

జగల్లగ్న కర్క లగ్నములకు రాజ్యస్థానే శుక్రుడు ప్రబలశుభబలియుడై పాపగ్రహవీక్షణ లేనందున స్వదేశీయులకు హితవుకలిగిన పరిపాలన కలుగవచ్చును.

వర్షలగ్నాత్ చతుర్థస్థానే శని, కుటుంబస్థానము గురువీక్షణ ఇత్యాదిశుభపాపమిశ్రమము. స్వదేశము పరస్పర కలహ ప్రకోపములున్నను శమించుచుండును.

వర్షలగ్న సింహరాశిన కేతువు. వాణిజ్యస్థానమున శుక్రుడు గురు శనులు, బలియులై సమసప్తకము ఇత్యాది ప్రజల బలకారణములవలన, స్వదేశమునకు రాజకీయముగ సామరస ప్రవేశముకలుగ వచ్చును—

జగల్లగ్న వర్షలగ్నములు శుభ పాపమిశ్రములవలన స్వదేశ విదేశములకు యుద్ధభీతి కలుగుచు శమించుచు యుండవచ్చును—

ఖర సంవత్సర ఫలితాంశములు అమూలాగ్రముగ పరిశీలనచేయగా, వర్షాలు పంటలు మధ్యమము. దేశమున భూకంపము రాజకీయములకు అరిష్టము, ప్రజలకు అన్యోన్య కలహములు సుఖ, సౌఖ్యములు, సుభిక్షశాంతులు కొరవగానే యుండును—

—: రాజాది నిర్ణయః :—

రాజాశనిః=మంత్రిశనిః=సైన్యాధిపః శుక్రః= సస్యాధిపః కుజః ధాన్యాధిపః రవిః=అర్ఘాధిపః శుక్రః=మేఘాధిపః శుక్రః=రసాధిపః గురుః= నీరసాధిపః చంద్రః—పశునాయకః బలభద్రః= స్థాన సంరక్షకః శ్రీకృష్ణః. స్వస్తి సర్వేషాం సన్మంగళానిభవంతు—

పంచాయితీ రాజ్యం

(5 వ పేజి కొరవ)

రద్దుచేయబడతాయి. పంచాయితీలే మార్కెట్లను నిర్వహించవలసివుంటుంది. ఇందువల్ల పంచాయితీలకే మరికొంత ఆదాయంవస్తుంది. పంచాయితీలకు మామూలుగాయిచ్చే గ్రాంట్లతో బాటు, ప్రభుత్వం ప్రతిసంవత్సరం 2 వ తరగతి పంచాయితీలకు గ్రాంట్లుగాను రాష్ట్రపు భూమిశిస్తు ఆదాయంలో 12½% కేటాయిస్తుంది.

జిల్లాబోర్డులకు ఇకమీద పంచాయితీలపైని ఏలాటి అజమాయిషీఉండదు. శాంతి భంగకరములైన చర్యలవిషయంలో నిరోధకచర్యలు తీసుకోవడం ప్రజల జీవన భద్రతల విషయంలో ఆత్యవసరాధికారాలు వహించడందప్ప కలెక్టరుకూడా పంచాయితీలపై ఏవిధమైన అధికారాలుగాని వుండవు. మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్లు లోకల్ బోర్డుల ఇన్స్పెక్టరుద్వారా ప్రభుత్వ గ్రామ పంచాయితీల పరిపాలన కార్యకలాపాలపై తనిఖీచేస్తూవుంటుంది. లోకల్ బోర్డుల ఇన్స్పెక్టరు క్రింద, వీనికి సంబంధించి ప్రాంతీయ ఇన్స్పెక్టర్లు, జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసర్లు, డిప్యూటీ పంచాయితీ ఆఫీసర్లు వుంటారు.

పంచాయితీ ఆక్టునువచ్చే ఏప్రిల్ 1 వ తేది నుండి అమలుజరపాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. కొత్త పంచాయితీలు ఏర్పడడంతో రాష్ట్రమంతటా, గ్రామవ్యవస్థలో ఒక పెద్దమార్పురాగలదు. ప్రతిగ్రామంలోనూ, విస్తృతాధికారాలతో ఒక పాలకవర్గం ఏర్పడగలదు. అది సమచితంగా వ్యవహరిస్తే తప్పక గ్రామీణుల అభ్యున్నతిని సాధించగలదు. గ్రామసీమలో సౌభాగ్యం స్వాస్థ్యం పెంపొందగలదు.

శిస్తు తగ్గుదల చట్టం

వెల 2 అణాలు, పోస్టేజి 9 పైసలు

"జమీన్ రైతు" కు వ్రాయుండి.

క్రొత్తసంవత్సరపు కానుక

రాక్షుపొదిగిన, మీ అభిరుచికి తగిన స్విస్ దేశిగడియారములు

1951 సంగపు నమూనా, స్పెషల్ క్వాలిటీ జేబి గడియారాలు, ఆయిదేండ్లు గ్యారంటీ. జాగ్రత్తగా వాడుకుంటే యావజ్జీవితం పనిచేస్తాయి. 36 గంటలకు ఒకసారి 'కీ' ఇస్తేచాలు. అందమైనవి, అతి పలుచని. కొద్దిసరుకేవచ్చింది.

ఈ గడియారాలు చాలా ఆకర్షణీయంగా వుంటి. వీటినిధరించడానికి మీరు గర్వపడగలరు.

మీరుపయోగించే. పనికిరానివని పాతగడియారాలు తీసేసి ఈ క్రొత్తరకం తెప్పించుకోండి, ఇవి మాదగ్గరమాత్రం దొరుకుతాయి. వెంటనే ఆర్డరివ్వండి. మీకువచ్చకపోతే వెంటనే వాపసు తీసుకో వానికి హామీ ఇస్తున్నాం.

గుండ్రం-క్రోమియంతయారు వెనుకభాగం ఉక్కు

10½" ,,	,,	నెం. 233.	రు. 21/-
" ,,	,, ,,	366	రు. 25/-
8¾" చదరం	,, ,,	455	,, 26/-
"	,, ,,	477	,, 29/-
7¾" రెక్టాంగులర్	,, ,,	599	,, 35/-
(దీర్ఘచతురస్రాకారం)			
,,	,, ,,	688	,, 42/-
5¼" శేడీస్ టొన్యూ ,,	,,	822	,, 44/-
,,	,, ,,	944	,, 51/-

డీలక్స్ స్పెషల్ క్వాలిటీ జోడీ గడియారం రు. 18/- రోల్డుగోల్డుకేసు రు.5/- అధికం.

—The Hilson Watch Company
(Z. R. N.)
Bahadur Garh Road, DELHI, 6.

కావలెను

మా అమెరికా ఫౌంటెన్ పెన్నులు, స్విస్ జేబిగడియారాలు అమ్మడానికి ఏజంట్లుకావాలి. నెలకు 300/- నుంచి రు 700/- లు జీతం, అలవెన్సు కానీ కమీషను కానీ ఇవ్వబడును. కాంపిట్స్లూ, వివరములకు ఇంగ్లీషులో ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయుండి:—

Lawrence Brothers (Z. R. N.),
71. Nagdevi cross Lane, Bombay 3

సిద్ధమకరధ్వజము
(ఔషధరాజము)

దీనిని సేవించినయెడల అగ్నిమాంద్యము, పరిణామశూల, క్షయ, అన్ని విధములైన కష్టములు, కంఠవ్యాధులు, అండవృద్ధి, బోదకాలు, నాడీక్షీణము (నారకురుపు), గుదవ్యాధి, భగందరము, సమస్త వాతవ్యాధులు నశించును.

మంచి జఠరదీప్తినిచ్చును. వీర్యవృద్ధినికలిగించుటలో అసమానమైనది. ముసలితనంబాపును. జ్ఞాపకశక్తినికలిగించును. సమస్తవ్యాధులను నశింపజేయు రాజౌషధం. ఎక్కువ పథ్యములేదు. లెక్కవ వివరములు మందుతోపంపబడును.

వారందినములకు సరిపడు మందు రు 10/-లగును. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రక్తపుపోటు — పక్షవాతము మున్నగు వ్యాధులకు ధారా పెండలైన మలబారు స్పెషలు చికిత్సలుచేయబడును.

—: వివరములకు :—

డా॥ జె. నారాయణయ్య, L. I. M
ది ఇండియన్ ఫార్మస్యూటికల్స్,
(గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డ్)
నెం 165 రు, తిప్పరాజువారివీధి—నెల్లూరు.

కాకినాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 109 of 45 E. P. 201 of 50

అనుమిల్లి పెదవారయ్య (పా) పెదపూడి — వాది.
అనుమిల్లి రామచంద్రరావు (పా) పెదపూడి, ... — ప్రతివాది

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీక్రిందను ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్తులు వేలంఅగుటకు 20-4-51 వ వాయిదా ఆయివున్నది వాయిదారోజు ఉ॥ 10 గం॥కు కోర్టుకువచ్చి పాడదలచుకొన్నవారు పాడుకోవచ్చును. కావలస్ను పంజాయిషీ వాదిఅడ్వకేటు గారిఆఫీసులో దొరకును.

షెడ్యూలు : (1) తూ॥ గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తా॥ కాకినాడ సబురిజిస్ట్రరులోచేరిన ప్రతివాది తా॥ దోమాడ గ్రామం తా॥ జమీందారీ జిరాయితీపల్లం పట్టా నెం 1 కు కీ సర్వే నెం 37/1 కు పూరా యం 0-8 టుకు హద్దులు [తూ] బండి రాజు కాలువ, [ప] వాది తా॥ భూమి. [ఉ] కల్లూరి సుబ్బయ్య తా॥ భూమిన్ని, చల్లా నారాయణమూర్తి తా॥ భూమిన్ని, [ద] పంటకాలువ (2) డిటో గ్రామం తా॥ పట్టా నెం 5 కు కీ సర్వే నెం 39 కు పూరా జమీందారీ జిరాయితీపల్లం యం 17-74 టులో తూర్పువయిపు యం 4-94 టుకు హద్దులు: [తూ] బండిరాజు కాలువ, [ప] వాది తా॥ భూమి [ఉ] కల్లూరి సుబ్బయ్య, చల్లా నారాయణమూర్తిగార్ల తా॥ భూమిన్ని [ద] పంటకాలువ సదరు హద్దుల మధ్యస్తమయ్యిన యం 5-02 టు జమీందారీ జిరాయితీపల్లం భూమిన్ని అందలి నానావిధ ఫలవృక్షములు వగైరాలు సహా. —యం. వి. దీక్షితులు, అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 546 of 50 O. S. 93 of 49

మోచర్ల శ్రీరామయ్య — వాది.
(1) పూండ్ల సుబ్బరావు, (2) ఆ వెంకటకృష్ణరావు, (3) కల్లూరు జానకమ్మ, (4) పత్తి గురుమూర్తి [పా] నెల్లూరు స్టోన్‌హౌసుపేట, ... — ప్రతివాదులు.

— ప్రతివాదులకు యాలంనోటీసు —

యీ నెంబరున వాది పొందిన డిక్రీనిబట్టి డిక్రీ షెడ్యూలుదాఖలా ఆడుమానం ఆస్తిని యాలం చేయించమని కోరియున్నారు. యాలంప్రకటనలు నిర్ణయించుటకు 19-4-51 దికి వాయిదావేయబడియున్నది గనుక ఆదినం పగలు 10 గం॥కు యీ కోర్టుకు హాజరై మీకుయేదైనా ఆక్షేపణయున్నయడల తెలుపుకోవలెను. లేనియడల మీ పరోక్షంలో తీర్మానించబడును.

— మోచర్ల రామకృష్ణయ్య, వాదిఅడ్వకేటు.

విజయవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 692 of 50

పరిటాల నరశింహం ... — వాది.
(1) కోనేలవాడి వెంకయ్య (2) యీ క్రిష్ణమూర్తి (3) యీ జనార్ధనరావు (మై॥ గా॥) ముత్తవతల్లి మచ్చ బాపమ్మ ... — ప్రతివాద్లు.

వాది ప్రతివాద్లపైన రూ 2572-15-0 లకు దావాను దాఖలుచేయగా 2-వ ప్రతివాదికి దావా నోటీసునిమిత్తం 17-4-1951 తేదికి కోర్టువారు వాయిదావేశినారు. ఆ తేదీకి 2-వ ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలు యేమైనా వున్నయెడల కోర్టువారియెదుట హాజరై మనవిచేసుకోవలెను. లేనియెడల ఆతని పరోక్షమందు తీర్మానించడమవును.

— పొన్నం వీరరాఘవయ్య — అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు
సంవత్సరం చందా 10-0-0
అర్ధ సం॥ర చందా 5-0-0

కంట్రోళ్ల నిరసన

రైతాభ్యుదయ సంఘంవారి ఆదేశానుసారం జిల్లాఅంతటా 31 తేది కంట్రోళ్ల నిరసనసభలు జరిగినవి. వాటి వివరాలు—

కందుకూరు: హర్తాళ్ జరిగింది. కొత్త స్వామిశ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగ సభలో ప. నరసింహంశ్రేష్ఠి, పోకూరు రాధాకృష్ణయ్యశ్రేష్ఠి ఆదిగాగలవారు ఉపన్యసించిరి. కంట్రోళ్లన్నీ రద్దుచేయాలని తీర్మానించారు.

సింగరాయకొండ: అంగళ్లన్నీ మూశారు. పద్మనాభుని నరసింహాలుశ్రేష్ఠిగారిని కుర్చీలో పెట్టి సభజరిపారు. కంట్రోళ్లవల్ల ప్రజలకు చాల కష్ట నష్టములు కలుగుతున్నవని పెక్కుమంది ఉపన్యసించిరి. కంట్రోళ్లు ఎత్తివేయవలసిందిగా తీర్మానించారు.

కొవ్వూరు: 31 తేది వుత్సవం జరిగింది. కంట్రోళ్లు నశించాలి, బ్లాక్‌మార్కెట్ నశించాలి, లంచగొండితనం నశించాలి అని నినాదాలు చేశారు. శ్రీ పూటుకూరు నాగిశెట్టిగారు అధ్యక్షులుగా సభజరిగింది. కంట్రోలురద్దు తీర్మానం ఆమోదించారు.

దర్శి: సంపూర్ణంగా అంగళ్లుమూసి గాంధీజీ పటంతో వూరేగింపు జరిగింది. పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు సంకా చినపున్నయ్యగారి ఆధ్వర్యాన జరిగినసభలో మార్కండేయశర్మ ప్రభృతులు ఉపన్యసించిరి.

సీతారాంపురం: కంట్రోళ్ల విముక్తికై అంగళ్లబిగింపు, బహిరంగసభ జరిగినవి. కంట్రోళ్లు తొలగించవలసిందిగా తీర్మానించారు.

రాపూరు తాలూకాలోకూడా పొదలకూరు, దాచూరు, సైదాపురం, రాపూరు గ్రామాలలో కంట్రోళ్ల నిరసన దినం జరుపబడినట్లు వార్తలొచ్చాయి.

నిమిషాలలో గుణం లేకున్న
మందు కరీదు వాపసు !
క్రొత్త తేలు మందు

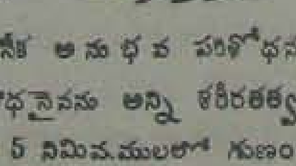

అనేక అనుభవ పరిశోధనలవల్ల ఏ తేలు బాధనైనను అన్ని శరీరతత్వములకు సరిపడి 5 నిమిషములలో గుణం గ్యారంటీ.
శాంపిల్‌సీసా 0-8-0 పెద్దసీసా 1-0-0
తేలుమందు కంపెని
బుచ్చిరెడ్డిపాలెం — నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటివారి ప్రకటన

*

మ్యునిసిపల్ బండ్లదొడ్లయందు 16-4-51 నుండి 31-4-52 వరకు రుసుము వసూలుచేయుహక్కును 9-4-51 తేది ఉదయం 9 గం॥కు మ్యునిసిపల్ ఆఫీసువద్ద శ్రీ కమీషనరువారిచే బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. వివరములను మ్యునిసిపల్ ఆఫీసువద్ద కనుగొనవచ్చును.

— డి. విశ్వనాథరెడ్డి, కమీషనరు.

ముంగాల దొరువు

హరిజన దినోత్సవం

మార్చి 30 తేది నెల్లూరు తాలూకా ముంగాల దొరువులో హరిజన దినోత్సవం జరిగింది. దేవాలయ ప్రవేశానంతరం, చింతతోపునుండి శ్రీరాములవారు, ముంగాలదొరువునుండి విఘ్నేశ్వరుడువచ్చి నాలుగు హరిజన పాలెములు సందర్శించి. వారి నాశీర్వదించిపోయిరి. వడియారం కాయప్ప అధ్యక్షతన, కార్యక్రమం రాత్రి 2 గంటల వరకు జరిగింది.

—ఇస్కా వసంతకుమార్,

• • •

విరువూరు (ఉదయగిరి తా॥)

రైతు కాంగ్రెస్ మహాసభ

గత 26 తేది గ్రామరైతు కాంగ్రెస్ సంఘం దుగ్గిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి గారధ్యక్షులుగా, ముడియాల రామిరెడ్డిగారు కార్యదర్శిగా స్థాపించబడింది. మాకంరాజు పుల్లంరాజుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభలో మండలపు కొండయ్య, కోవి రామయ్య, ధనెంకుల నరసింహం ప్రభృతులు పాల్గొనిరి.

గండిపాళెం ప్రాజెక్టును త్వరలోనిర్మించాలని, విరువూరులో తపాలాఫీసు పెట్టాలని, హామూరు నుండి పెద్దిరెడ్డిపల్లెకు రోడ్డువేయాలని తీర్మానించారు. — పి. వి.

• • •

కనుపర్తిపాడు

దేముడు వరమిచ్చినా...

గత 25 తేది రైతుల ఎగ్జిక్యూటివ్ గారిని కలుసుకొని మొరపెట్టుకోగా, కనుపర్తిపాడు మొదటి కారు కేసరిపైరుకు 27 తేది నీళ్లు యివ్వవలసినట్లు వుత్తర్వులిచ్చారు. కాని మధ్యలోవున్న పూజారి మాత్రం యీ వుత్తర్వునమలుపరచనివ్వలేదు. 50 ఎకరాలు పైన్నా ఎండిపోతున్నది. దేముడి వరమిచ్చినా, వరమియ్యని పూజారి ఎవరో, ఎందువల్ల నీరుయివ్వకుండాచేశాడో విచారించగోరెద.

—పల్లంరెడ్డి రమణారెడ్డి.

లోకాభిరామాయణం

[16 పేజీల కొరవ

ఉంటవా? పరమ దుర్మార్గుడా, నీతో నా మాటలు? కొరియాలో ఆక్రమ చర్యలకన్నిటికీ కారకుడవు నీవేకావా? అతి వినయం ధూర్త లక్షణమని నేమెరుగమా?

కొరియా కాష్టం చల్లారేదారి ఇంతలో కన్పించడంలేదు,

★

మావ్-సే-తుంగ్ ఆరోగ్యంకోసమై మాస్కోలోవున్నారు. అతని విధులను చైనాలో చౌ ఎన్‌లాయ్ నిర్వహిస్తున్నాడు.

మారిస్ థోరే (ఫ్రెన్సు) మాస్కోవెళ్ళి తిరిగి రాలేదు., ఆయనా అనారోగ్యకారణం చేతనే అక్కడకు వెళ్ళినాడు.

డాంగే (ఇండియా) ఏ స్థితిలో తిరిగివస్తాడో, రానేరాడో తెలియదు.

ఇది కమ్యూనిస్టు లోకంలోనికల్లోల ప్రపంచం.

★

కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంలో అభివృద్ధి వహించిందానికి తలంపుచేత, ఆవేశాలు – భావుకులు. సోవియట్ నియంతృత్వాన్ని ఎదిరిస్తూ ప్రచారం చేయుదం సంభవించింది. మాస్కోలోని పాలకవర్గం ఒకవంకా, దానివద తేవడక, తద్విరుద్ధంగా వెల్వడేవాక్కు తిరుగుబాటుకి చెందినది. అందువల్లదానిని అణచవలెను. ఆదేశోమిక్ ప్రారంభించి. వి తో ధర్మాన్ని అణచవేసేవాక, రూపులేకుండా చేయడం ఉత్తమం.

ఈ పద్ధతిని ఖండిస్తూ బయల్దేరిన భావంలోని శాఖోపశాఖలలో ఒకటి బొంబైలో జరిగిన కల్చర్ కాంగ్రెసు.

ఆ సభలో కల్చర్ ఆర్ట్స్, పాలిటిక్స్ అర్థికంగా (మనకు అందిన పత్రికా వృత్తాంతమును బట్టి) వుండినది. కమ్యూనిస్టేతర ప్రముఖులంతా పాల్గొని, సభను జయప్రదంగా నడిపించినారు.

స్వేచ్ఛగల ప్రపంచాన్ని వృద్ధిచేయవలెనని కల్చర్ కాంగ్రెసువారుల సంకల్పం. ఇష్టంవచ్చినట్లు తెలివిగలిగిన పలుగురూ వాదించుకోడానికి మాత్రమే స్వేచ్ఛవుంటూ, ఆర్థిక సంభ్యాకులగు సామాన్య ప్రజానీకానికి కూడు, గుడ్డ దొరకని పరిస్థితులు సిద్ధమైతే, అట్టి స్వేచ్ఛగల ప్రపంచంమనడం దుర్లభంసుమా అని జయప్రకాశనారాయణ సభవారికి హెచ్చరికచేశాడు.

మెదడును ఇతరులకు స్వాధీనంచేసినవారి (బుద్ధిని) వర్శను తాను మెచ్చుకోలేనని శ్రీ కె. యం. మున్షీ మంత్రి తెలియచేశాడు.

★

కాశ్మీర్ సమస్యలో "ప్రపంచవిఖ్యాతిగల నెహ్రూ" వాక్యం గణించబడలేదు. భద్రతా మండలిలో ఎనిమిదివోట్లు అనుకూలంగా, ప్రతికూలంగా ఒకవోటూలేకుండా (రష్యా, యుగోస్లావియాలు తటస్థంగావుంటూ), కాశ్మీర్‌లో అబ్దుల్లా తలపెట్టిన కార్యక్రమాన్ని కట్టిపెట్టించి, క్రొత్తగా ప్రపంచసమితి మధ్యవర్తి పెత్తనంలో, ఇతరదేశాల మిలటరీ సిబ్బందిసహాయంతో, కాశ్మీర్ జనవాక్యాన్ని నిర్ణయింపజేసి, దాని భవితవ్యాన్ని తీర్మానం చేయవలెననే ప్రతిపాదనను ఆంగ్లో అమెరికనులు నెగ్గించారు.

మన లేక్‌సక్సెస్ (సమితికేంద్రం) ప్రతినిధులు చిన్నదేశాల ప్రతినిధులను స్నేహంచేసుకొనివుంటే ఈస్థితి కలిగేదికాదు. పెద్దరాజ్యాల ప్రతినిధులతోనే బాంధవ్యాలు చేశారు మనవారు. నేటికి అవి మనల్ని దిగజార్చి, చిన్నరాజ్యాల ప్రతినిధుల సాయంతో మనమీద దెబ్బకొట్టినవి.

దెబ్బ కాచుకొనేశక్తి మనకు వున్నదిగనుక సరిపోతుంది.

ఏమయినప్పటికీ, నెహ్రూ ప్రభుత్వం ఈ కాశ్మీర్ గుణపాఠం మరచిపోదని ఆశించగలము.

ఉగాదిపండుగకు
పలువిధములైన
క్రొత్త రకములతో
మీ అల్లుండ్రను
ఆడబిడ్డలను
అలంకరించి
ఆనందపరచండి.
మీ అడ్రసుకు రండి
రాయవరపు శంకరయ్య
అండ్ సన్సు
ట్రంకురోడ్డు * నెల్లూరు

చిన్న కథ

(౭ వ పేజీకొరవ)

ఈమాదిరి అరడజను సార్లు ఆ వేశ్యలలాటు చేతిలో తిట్లు తన్నులు నాకు అయిపోయేటప్పటికి నా సతీమణికి కోపంపట్టలేక, పెద్దపెట్టున కేక పెట్టుకుంటూ సెట్ మీదికి పరుగెత్తుకొచ్చి వేశ్యమాత చేతిలో చీపురుకట్టలాక్కొని ఆ మెకు తనివి దీరా దేహశుద్ధిచేసింది. అంతా గలభా గందరగోళం, రచ్చలు, రావిళ్లు. స్టూడియోవాణంతా ఒక్కొక్కొలికి తెచ్చింది నా గృహలక్ష్మి. అప్పటికేదో క్షమాపణలు చెప్పుకొని భగవంతుడిదయవల్ల బైట పడ్డాను. కాని నాభార్యకు పిచ్చెత్తిందని నేను అతిగట్టిగా నమ్మాను.

ఇంటికి తీసికొనివెళ్లగానే నా అర్ధాంగి నన్ను కౌగిలించుకొని ఊరికే ఏడవటం మొదలెట్టింది. ఏమిటిట్లా ఏడుస్తావంటే, అగ్ని సాక్షిగా పెండ్లాడి దైవంలాగా చూచుకునేభర్తని, వేరొక స్త్రీ చీపురుకట్టతో కొడుతూ తిడుతూంటే తానుమాడ లేక అట్లాచేశానని, ఇకమీద యీ వెధవ సినిమాల్లో వేషాలువెయ్యవద్దని నాకు నూరిపోసింది. ఆవాదంతా ఆవిడకి బోధించాను. ఇదంతా నటనని చెప్పాను. కాని మా ఆవిడవినలేదు. ఇక మీదట షూటింగుకు ఆవిడని తీసికెళ్లకూడదని నిశ్చయించుకొని, యీ మెడ్రాసులోవుండి యీ చిన్న చిన్న విషయాలన్నీ చూస్తుంటే నా సతీమణిని పిచ్చిఆసుపత్రిలో చాలా త్వరగా చేర్పించవలసివస్తుందని వాడలెత్తి చిన్నగా పుట్టింటికి పంపించాను.

అయిదారు మాసాలుగడిచాయి. ఈ అయిదారు మాసాల్లో నేను నటించిన అనుచిత్రాలు వెలువడ్డాయి. ఈ అయిదారు మాసాలు మెడ్రాసులో జీవిస్తున్నాననేకాని, నా భార్యమీద నా ప్రేమంతా పేరుకొనివుండేది. ఇక మెడ్రాసుకు పిల్చుకొస్తామనే ఉద్దేశ్యంతో మా అత్తవారింటికి వెళ్లాను. మే మేదో పసివాళ్లమని మిద్దెమీదిగది ఖాళీచేసి మాకళంచేశారు. భోజనంచేసి మే మిద్దరం పైకివెళ్లాం. మరెందుకోగాని నా శ్రీమతి మూతి బిర్రుగా బిగించుకోనుంది. ఇదంతా ఒక నటనలే అనుకొన్నాను. మొదట.

"అయితే మెడ్రాసుకు ఎప్పుడుపోదాం?" అన్నాను. జవాబేంరాలేదు. నా గుండెలో బండ పడ్డది. ఏదో కొంపమునిగిందనుకొని మరోకసారి నెమ్మదిగా అడిగాను.

"అంత మంది మెడ్రాసులోవుంటే నేనే కొరవయ్యానా మీకు" అన్నది కటువుగా. ఆ ముక్కలునాలుగు నాచెవిని పడడంతోటే నా టెంపరేచర్ ఒక్కసారి 98 డిగ్రీలనుండి 90 డిగ్రీల వరకు వచ్చునదిగి మళ్ళీ ఎక్కింది.

"ఇంతలోనే మనిద్దరం దూరమైపోయ్యామా. అంటూ చాలావిధాల సముదాయించాను

"పోనీ ఒక్కమాటచెప్పు. నామీద యింత కోపం ఎందుకొచ్చింది." అన్నాను.

"ఎందుకా? ఆ సినిమాలో మిమ్మల్ని చూచిన తర్వాత నాకు ఒళ్లుమండిపోయింది."

"ఏసినిమా?"

"ప్రేమ పరీక్ష"

"నీకు అంత కోపం రావడానికి అందులో ఏముంది?"

"ఏముందా? మీ ప్రేమలు, సరసాలు— ఇన్నాళ్లు కాపురంచేస్తే ఒక్కనాడైనా, నాతో అట్లు మాట్లాడిన పాపానపొయ్యారా, అవును లెండి, ఆ సినిమాలో ఆ తోటలు, ఓపందిళ్లు, ఆ పొదలు, మీ దాగుడుమూతలు, నవ్వులాటలు, పాటలు, మీ ప్రేయసి కులుకులు, తిరింపులు, పేటలో మునిగి తేలేవారికి యీ పల్లెటూరిపిల్ల దేనికి? పోనీ, కోటతో ... ప్రేయసీ, అనిగాని, ప్రాణేశ్వరీ లేక హృదయేశ్వరీ, అనైనా రాసిన పాపానపొయ్యారా? అద్దమైన వాళ్ళందర్ని ప్రేయసీ, ప్రియా అంటూ వాళ్ల కాళ్లచుట్టూ తిరిగి చీపురుకట్టదెబ్బలు తినగా లేంది నన్ను నోరార, ప్రియా, ప్రాణేశ్వరీ అంటే వచ్చిందా. ఇదంతా నాకర్మ" అని బొంగురు గొంతుతో పలికింది.

"అది నటనకదటే, అక్కడట్లాగే చెయ్యాలి. లేకపోతే పాత్ర చెడిపోతుంది. బాగా యాక్టు చెయ్యలేదంటారు."

"ఆ! నా మొహం ఆ నటనేకొంపలో కాసేపుంచేస్తేపోదూ. నే నేమైనా మీనటనలో తప్పులెన్నుతానా. పొద్దునలేస్తే మనంచేసేదంతా నటనకాక మరేమిటి నామొహం!

"ఆనటనంతా తెరనానికేగా. నాలుగుడబ్బులకేగదూ యీవెర్రివేషాలన్నీ. లేకపోతే నాకేమైనా పిచ్చా వెర్రా?"

"ఆ! ఆ రంగురంగుల బొమ్మల్ని చూస్తే మీకు పిచ్చి, వెర్రీ. అన్నీ ఎక్కుతాయి. లేకపోతే దానిపిఫ్రమీద చేయివేసి దగ్గరికిలాక్కొని చెంపలు తలలు తాకిచ్చుకోవడండేనికి. మరీ అసహ్యంగా. అదంతా చూస్తే నాతలకాయ కొట్టేసినట్లయింది. నేనూసినిమాలు చూస్తున్నాగాని. యింతవిచ్చలవిడిగా సంసునొరికిందేచాలని. వెర్రివేషాలు వేసే యాక్టర్లు ఎవ్వరూలేరు. వారి మీద చూపించే ప్రేమలో. పాతిక ప్రేమైనా. యీ పెళ్లాలమీద చూపిస్తే సంసారాలు బాగానేవుండిపోను."

"ఇదిగో. నీవక్కడే పొరపాటు పడుతున్నావు. వారిమీద చూపించే ప్రేమ" నిజమైన ప్రేమగాదు. సరేనా:"

"ఏమయినా కానియ్యండి. మీవెర్రివేషాలు చూస్తే నాకు అరికాలమంట నెత్తికెక్కుతుంది. మీరు యీ వెధవసినిమాలు వదలివేయండి" అని ఖండితంగా నా సతీమణి చెప్పింది.

ఆ రాత్రంతా సినిమాలను గురించి నటనను గురించి. ఆ మెకుచాలా విషయాలుచెప్పాను. తెల్లవారేసరికి ఆమె ఒక రాజీకివచ్చింది.

ఇకమీదట సినిమాలో నాయికతో నేనెట్లా యాక్టుచేస్తానో ఇంటికొచ్చి తనతోకూడా అట్లాగే అక్టుచేయ్యాలట. వాళ్లమీద ఎక్కువ ప్రేమచూపించకూడదట. వాళ్లనిముట్టుకోకుండా యాక్టు చెయ్యాలట. షూటింగ్ పూర్తికాగానే వాళ్లతో ఏమీముచ్చట్లాడకుండా, నేరుగా యింటికి రావాలట. వాళ్ల కారులో ఎక్కకూడదట. వాళ్లయిళ్లలో, కాఫీ గీఫీ భోజనం. గీజనం. ఫలహారం గిలహారం ఏమీతినకూడదట. వాళ్లునాకేమైనా మందుపెట్టి తమవశం చేసుకొంటారేమోనని తనభయమట. సినీమాతారలందరు. అట్లాపయిటలులేకుండ ఒళ్లంతా కనిపించేలాగు నటించేటైతే అచిత్రంలో నేను నటించనని, ఖండితంగా తనకు వార్లకుకూడా చెప్పాలట.

ఇవన్నీ తు, చ, తప్పకుండా ఆచరించే టైతేనే తను నాతో మెడ్రాసుకు వస్తానంది. నా ప్రేయసి మాట జవదాటలేక సరేనని ఆవిడ షరత్తులన్నిటికి ఒప్పుకొని. నాలుగురోజుల తరువాత పత్నీసమేతంగా మద్రాసుచేరాను.

కానిమామునుగులో గుద్దులాట రావణాసురుడి కాష్టంలాగా యింకా రాజుకుంటూనే వుంటుంది.

ఇంతకు నేను ముసలాయనవేషం కట్టేవరకు మాఆవిడ తృప్తిపడేలాగులేదు.

గనోక్వల్
అన్నిసెగలకు గంటలలోగుణము
ఈశ్వర ఫార్మశి రాజమండ్రి.

భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 46 of 1948.

రాజమండ్రి మునిసిపల్ Council Represented by its Commissioner—వాది.

మంతెన సత్యనారాయణరాజు —ప్రతివాది.

యీ డెంబరుడిక్రి అమలులో ప్రతివాది తా॥ ప॥ గోదావరిజిల్లా తాడేపల్లిగూడెం తా॥ ఉండి సబు డి॥ లో చేరిన చినకాపవరం గ్రామంలోని జిరాయితీపల్లం R.S. నె 575/6 నం యం 0-63 ట్లు, R. S. నె 574 నం, యం 4-45 ట్లులో యం 2-22½ ట్లు, R. S. నె 573 నం యం 3-17 ట్లులో యం 1-58½ ట్లు (2, 3 ప్రకులకు హద్దులు:- [తూ] వేలూరి వెంకట్రామయ్య గారి భూమి [ద-ప] మంతెన వెంకట్రాజు గారి భూమి [ఉ] వెంకయ్య నోయ్యేరుకాల్వ) వెరసి యం 4-44 ట్లు భూమిన్ని 9-4-1951 తేదిపై తెల్పిన కోర్టులో వేలం కాబడును కాన పాడుకొనదలచినవారు కోర్టుయెదుట సదరు తేదీనహాజరై పాడుకొనవచ్చును.

—వేలూరి రామకృష్ణారావు—వాదివకీలు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో.

O. S. No. 94 of 1951

తిక్కవరపు రామచంద్రారెడ్డి —వాది.

పొదమేకల లక్ష్మమ్మ — (సాకిన్) - వార్టేరు —ప్రతివాది.

యీ నెంబరున వాది ప్రోనోటునుబట్టి దావాచేసినారు. గాన మీ ఆక్షేపణలను 10-4-51 తేది పగలు 10 గం॥కు కోర్టుకుహాజరై తెల్పుకోవలెను. లేనిచో డిక్రిచేయబడును.

—సి. వి. కృష్ణయ్య - వాదిఅడ్వకేటు.

చోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 353 of 39 E. P. 307 of 50

వంకాయల వెంకయ్య ... —వాది.

బవిరెడ్డి మాతువాయుడువగైరాలు—ప్రతివాద్లు.

17-వ ప్రతివాది భవితిని సన్యాసి కుమారుడు మహాలక్ష్మిఆనేవారికి: యీనెంబరుదావా తనఖాస్థిరాస్థి వేలం వేయించమని వాది కోరుచున్నాడు. అందుకు నీకేమైనా ఆక్షేపణ ఉన్నయెడల 6-6-51 తేది పగలు 11 గం॥కు నీవు ఖుద్దునగాని - వకీలుగారిద్వారాగాగాని కోర్టుకుహాజరై తెలియపర్చుకోవలెను. లేనియెడల నీపరోక్షమందు విమర్శకాబడును.

—శ్రీ కొడుకుల నరసింహామూర్తి పంతులు,
వాదితరఫుప్లీడరు.

రెండు ఆవు పెయ్యలు కనబడలేదు

★

నా తాలూకు యీక్రింది గుర్తులుగల రెండు ఆవు పెయ్యలు 'నాగణంకంచెలో' మేస్తూఉండి రెండు నెలలక్రింద తప్పించుకొనిపోయినవి. వాటిని పట్టియిచ్చినవారికి రు 40/- లు బహుమానం యివ్వబడును. ఈవిషయం 'జమీన్ రైతు' ఆఫీసుకు తెలియచేసేది. పాలబట్టలుగలవి - నలుపు కొమ్ములు మూడు సంవత్సరముల వయస్సు - యిందులో ఒకటి కొంచెము సిలిరంగుగా ఉంటుంది.

—దువ్వూరు రామలింగారెడ్డి — కర్లపూడి,
కోటపోట్టు - గూడూరుతాలూకా.

శిస్తు తగ్గుదల చట్టం

❊

వెల 2 అణాలు, పోస్టేజి 9 పైసలు
"జమీన్ రైతు" ఆఫీసుకు వ్రాయుండి.

అనిజ్ఞబిళ్ళలకు 21 మాత్రలు
సీసాకి 2-8-0
మార్తాండ ఆయుర్వేద
ఫార్మసి. రాజమండ్రి

స్థాపితము 1920
కుష్ఠు - బొల్లి
సుఖరోగాది చికిత్సానిపుణులు
కేటలాగు - ఉచితము
రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)
(గోపాలపురం—తూర్పు గోదావరిజిల్లా.)
(వయా తణుకు.)

మీరు కోరే అన్ని రకముల వస్త్రములు
యీ దిగువ చోటులలో
ధర సరసముగా దొరుకును.
శ్రీ మహాలక్ష్మి స్టోర్సు
వెంకటగిరిచీరలషాపు
ట్రంకురోడ్డు * నెల్లూరు.
(మరియు)
శ్రీ వెంకటలక్ష్మి స్టోర్సు
చిన్నబజారు * నెల్లూరు.

యోగ రత్నాకరము
ఆయురారోగ్యముల గోరువారందరు చదువవలసినది
ప్రతిమ — ద్వితీయసంపుటములు రు 13/-
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
డాక్టర్ ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు
దండువారివీధి—నెల్లూరు.

జీవాంజన్
తలనొప్పి. రొమ్మునొప్పి. ఒళ్లనొప్పులు. వాతనొప్పులు. కీళ్ళనొప్పులు. జలుబు, గొంతురాపు, దగ్గులకు అమోఘమైనది.
అన్ని అంగళ్ళలో దొరకును.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరు యిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

రాష్ట్రకాంగ్రెస్ అధ్యక్ష ఎన్నిక:
'జమీన్ రైతు'కు జాబులు

(1)

28-3-51 తేదిగల జమీన్ రైతు పత్రికలోని "ఆంధ్ర రాజకీయాలు" వ్యాసమును చూచినాను. యీ వ్యాసములో వ్రాయబడ్డసంగతులు చాలా అసంగతముగను, అసత్యములుగను వున్నవి.

కళా వారినిగురించి "తను చేస్తున్న ప్రతి ఎత్తు వల్ల కాంగ్రెసు ప్రతిష్ట తిలోదకాలువదల్తున్నాయని తెలిసినా.....ఏకరత్తో గొడ్డే నేను అనే వాదనవలయునది," అనివ్రాసిరి. కాని కళా వారి ఏచర్య విమర్శనార్హమైనదో స్పష్టీకరించలేదు ఎవరి ఎత్తులవల్ల కాంగ్రెసు ప్రతిష్టపోతున్నదో గమనించలేదు. ప్రకాశంగారు కాంగ్రెసును ధిక్కరించి చేస్తున్న చర్యలు (జమీన్ రైతు యిదివరలో విమర్శించినది.) కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గమునకు వారిచ్చిన నోటీసులు, వారి భాషణలు, వారి సంభాషణలు యివన్నీ కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు తిలోదకాలా, లేక కళావారు వీరినెదుర్కొంటూ చేయుచున్న కృషి కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు తిలోదకాలా? రంగాగారు ప్రకాశంగారితో కలియుట ప్రకాశంగారి విపరీత చర్యలను దోహదమిచ్చినటులకాదా?

"ఎత్తులు, జిత్తులు" మాటవిట్టుట సమంజసముగాదు. ఇందువిషయమై పేరుపెట్టి ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది. అప్పుడు విచారణచేయవచ్చును సంజీవరెడ్డిగారి అభ్యర్థిత్వము నిర్ణయమైనతర్వాత ఒక మహాజరు సంతకముకాలేదు. మహాజరు ఎవరికి? ఎందుకు? అభ్యర్థిత్వము నిర్ణయముకాని పూర్వము ఎన్నిక త్వరలో జరపాలని కొందరు సభ్యులు కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి వ్రాసినారు. తరువాత తేదినిర్ణయమైనది. దీనిపై సంతకముచేసిన దాదాపు 90 మందిలో ఒక్క రాజాలురెడ్డిగారు తప్ప వేరెవ్వరు ఏ ప్రకటనచేయలేదు.

ఢిల్లీలో 17 గురు ఆంధ్రసభ్యులు పార్లమెంటులోనున్నారు. అందులో 12గురు, డిప్యూటీ మినిష్టరు తిరుమలరావుగారితోసహా సంజీవిరెడ్డిగారిని బలపరచుచున్నారు. శ్రీ డాక్టరు పట్టాభిగారు ఇదివరకేసంజీవరెడ్డిగారిని ఆశీర్వదించినారు. ఇక మిగిలినవలుగురిలో శ్రీ అనంతశయనంఅయ్యంగారు, మోటూరి సత్యనారాయణగార్లు ఏపక్షమునకు చెందమనిచెప్పిరి. ఇంకమిగిలినది అప్పికట్ల కోపాల్ గారొక్కరే రంగాగారి అనుయాయులు. శ్రీమతి దుర్గాబాయమ్మగారు విద్యావంతురాలు. స్వతంత్రులు. వారిఅభిప్రాయము సంజీవరెడ్డిగారిపట్ల అమూల్యమైనది.

ఢిల్లీ.
28-3-51 వి. కోదండరామిరెడ్డి

*** *** ***

(2)

సంపాదక మహాశయా,

మీరు అత్యంతము కావలసిన రంగాగారికి సంబంధం కలిగిన ఏ విషయంలోగాని, అటు గోపాలరెడ్డిగారుగాని, ఇటు జిల్లాగాని మీగణన రానివిషయము తెలిసింతే, మీరూ ఒప్పుకొన్నదే. కాని; అభిమానంతో అనవసరనిందలు పెట్టకూడదుగదా!

మీరు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు రంగాగారికి వాగ్దానంచేసి, భంగపరచినారని చాలాకటువుగా అన్నారు. ఆ యన కు అంత కపటనాటకం ఆడగలిగిన చతురతలేదని మన యిద్దరికీ తెలుసును. ఇదిగాక, ఆయనకు వంగల్లుకు, మంత్రి గోపాలయ్యకు పరస్పరం తగులుగాని వుంటే అంతలు మీరు బాగుగా తెలిసియున్నది. మీ అభిమానానికి రెండవ స్థానము గద్దెక్కివున్న ఎ. సి సుబ్బారెడ్డి - ఒకవేళ అభ్యర్థి అయి వుండినా, పొంగలసింతేగాని, వంగల్లు - మంత్రులనుకాదని, వారి జేరావదలిపోడనిగూడ మీకు తెలుసును.

ఇన్ని తెలిసివుండి శ్రీనివాసులురెడ్డి మంత్రి పక్షంగాదని ఒక్క ఎ. సి. మీద యీ నుతో రంగాగారి గూడెపుకాపు అవుతాడని వున్నిర్లూరి నిందించడం బాగులేదని మనవిచేస్తున్నా.

ఇక వాగ్దత్త విషయం. ఇది అపూర్వకల్పనా చమత్కృతి! తిరిమి టీవ కాకవిటీ సమావేశాల ఆదనులో, నేను - శ్రీనివాసులురెడ్డి - రంగాగారు ఒక గంట కాఫీఖానితోపాటు, హోటాపాణీఖానీతో ప్రొద్దుబుచ్చినాం. అక్కడ రంగాగారు - ఏ. సి. తనవిషయంలో మాటదప్పినందుకు ఏవగింపు, వంగల్లు ఢిల్లీలో కలిసిమెలసివుండికూడా తన ప్రక్కకురానందుకు నిష్ఠూరం వెళ్లబుచ్చినారే గాని శ్రీనివాసులురెడ్డిగారిని ఓటు అడుగలేదు- ఈయన వాగ్దానం చేయలేదు. ఇదీ జరిగిన సంగతి!

దీనితర్వాత రెడ్డిగారు రంగాగారినిగాని వారి అనుయాయులనుగాని కలుసుకోలేదని గట్టిగా చెప్పుతున్నారు. కాబట్టి మీరు వినుకిలిచే వ్రాసిన అసాగరపు చర్యకు అవకాశమేలేదు!

పోనీయండి; మీరు లోకవృత్తంలో ఆరితేరిన పట్టభద్రులుగదా! మన్నించి ఆదరించే మంతి వర్గాన్ని, అందుండే వంగల్లులోటి హితులను బంధువులను వదలి యీయన ఎట్లా విడిబడుతారనుకొన్నారు? శ్రీనివాసులురెడ్డి అంటాడు - "నాకు కావలసిన యీవర్గాన్ని వదలి, అపకారం (అక్షరాలా) చేసిన, నారాజకీయమార్గంలో పల్లేరు కాయలుచల్లిన రంగాగారికి ఎట్లా సహాయం చేస్తాను? వారు ఎట్లా ఆశపడినారు. నాకు వ్యక్తిపట్ల సానుభూతికలదుగాని, అలత్తినకే ఒత్తిచేసిన ఓబుల్ రెడ్డి గురువు రంగాగారికి నేను ఓటుచేస్తావనడం అవివేకము. అపకారికి ఉపకారం చేయుటానేటంతటి బుద్ధావతారాన్ని గాను" అనిమీకు తెలుపమంటారు.

మహోదయా,

సరేనా! ఆ పోహా తొలగించ గలిగినానా? ఇదేసంగతి శ్రీ ఓబుల్ రెడ్డిగారితో మొన్న నేను

— తరువాత 8-వ పేజీలో.

నెల్లూరు....వినాయకలో	బళ్లారి ... స్టార్ సినిమా	విజయనగరం ... ప్రభాత్
విజయవాడ ... సరస్వతీపిక్చర్ ప్యాలెస్	అనంతపురం ... శరదాటాకీస్	మచిలీపట్నం ... సరస్వతీపిక్చర్ ప్యాలెస్
గుంటూరు ... సరస్వతీపిక్చర్ ప్యాలెస్	కడప ... లక్ష్మీటాకీస్	బెంగుళూరుసిటీ... మూవీల్యాండ్ టాకీస్
రాజమండ్రి ... శ్రీరామాటాకీస్	ఏలూరు ... గోపాలకృష్ణ	చింతామణి ... డైమండ్ టాకీస్
కాకినాడ ... పూర్ణాథియేటర్	భీమవరం ... వెల్కం	చిక్ మాంగళూరు... గురునాథటాకీస్

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—ఆంధ్ర: ప్రీమియర్ ఫిలిమ్స్ లిమిటెడ్-విజయవాడ—సీడెడ్: సరస్వతీటాకీస్ లిమిటెడ్, గుంతకల్.
మైసూరు: విజయలక్ష్మి & కంపెనీ-బెంగుళూరు—నైజాం: ప్రీమియర్ పిక్చర్సు, సికింద్రాబాద్.

ఇతరవివరాలకు:—సారథీఫిలిమ్సు లిమిటెడ్ - 18, రాజాబాదర్ ముదలిస్ట్రీట్ — టి. నగర్-మద్రాసు-17.

Printer & Publisher:- N. Sreeramamurthy, Zamin Ryot Power Press, 170, Thipparajuvari St. Nellore.